

Gorenjski Glas

TOREK, 16. MAJA 2017

LETO LXX, ŠT. 39, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Sanjska hiša za matere in otroke

Materinski dom Gorenjske se bo v naslednjih tednih preselil z Jesenic v Kranju, kjer bodo matere in otroci imeli večje prostore in urejen vrt.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Sredstva za nakup Materinskega doma Gorenjske, nekdanje Jenkove vile v Kranju, je prispeval kranjski rojak in dobrotnik Vincenc Draksler, ki je za odkup in obnovo hiše namenil 443 tisoč evrov. »Z ženo Margit se starava, zato sva se dogovorila, da denarja, ki ga imava, ne bova namenila ne enim ne drugim sorodnikom, temveč ga bova podarila v dobrodelne namene. Nekaj od tega sva ga tokrat namenila za Materinski dom Gorenjske, saj želiva pomagati zlasti otrokom, saj bi rada, da bi

odrašali v čim boljših razmerah,« je povedal Draksler, ki živi v Švici in je prek Fundacije Vincenca Drakslerja v zadnjih 17 letih za dobrodelne namene prispeval že okoli 2,5 milijona evrov.

Ob včerajšnjem odprtju Materinskega doma Gorenjske, ki ga je v upravljanje prevzelo Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja Varna hiša Gorenjske, je vodja Vilma Regovc povedala, da je hiša za matere in otroke sanjska, saj bodo imeli precej več prostora, ob hiši pa je tudi velik vrt. »Danes je mednarodni dan družin in vesela sem,

da v mojem rodnem mestu odpiramo nov materinski dom. Tako država kot lokalna skupnost in donatorji se trudimo pomagati najbolj občutljivim skupinam ljudi,« je poudarila ministrica za delo, družino in socialne zadeve dr. Anja Kopač Mrak, kranjski župan Boštjan Trilar in predsednica fundacije Vincenca Drakslerja Nada Bogataj Kržan pa sta povedala, da se z Vincencem Drakslerjem dogovarjajo že o novih projektih. »Upam pa, da bodo kmalu časi, ko ne bo več potreb za takšno pomoč,« je še dodal župan Trilar.

Materinski dom Gorenjske bo po novem v nekdanji Jenkovi vili v Kranju, včeraj pa so ga na čelu z dobrotnikom Vincencem Drakslerjem slovesno odprli. / Foto: Tina Dokl

Odkrili in blagoslovili križ sprave

Žejen sem vaše ljubezni in sprave, je zapisano na križu, ki so ga v soboto odkrili in blagoslovili na cerkvi sv. Miklavža nad Mačami, kjer je bila pred tem tudi spravna maša.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Mače – V gozdu nedaleč od cerkvice je bil namreč skrivni grob Rada in Ksenije Hribar, lastnikov gradu Strmol, ki so ju pripadniki partizanskega VOS-a kruto umorili januarja 1944. Posmrtno ostanke zakoncev Hribar so lani s prikritega grobišča prenesli in pokopali v družinsko grobnico, na gradu Strmol pa so jima postavili spominsko obeležje. Nečak umorjenih Peter Hribar, ki je bil navzoč tudi pri maši in odkritju križa nad Mačami, je po dolgih letih sodnih bojov dosegel rehabilitacijo Rada in Ksenije Hribar, njun pokop in

odškodnino za grad. Sprejel je tudi javno opravičilo predsednika države. Odslej si brez zamer prizadeva za

spravo na novih temeljih, o čemer je po maši spregovoril tudi v Mačah. Tam se je domačinom zahvalil tako za

njihovo dejanje sprave kot tudi za dejstvo, da je prav od tod leta 1991 dobil prvo informacijo o svojem stricu Radu in njegovi ženi Kseniji, katerih smrt je bila ovita v tančico skrivnosti. Potem je začel raziskovati in zbirati dokaze ter pričevanja, da bi razkril usodo svojih sorodnikov, ki sta sodila v predvojno meščansko elito, in čeprav sta podpirala OF in pomagala partizanom, so ju kruto umorili. Dokopal se je do skoraj vseh imen članov VOS, večinoma domačinov, ki so sodelovali pri umoru, še živečega je nedavno obiskal v domu starejših, je povedal domačinom v Mačah.

Pri križu sprave (od leve): Peter Hribar, župan Miran Zadnikar, Rafael Šenk in župnik Branko Setnikar / Foto: Tina Dokl

Kranjski Iskratel do novega posla v Belorusiji

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski Iskratel je prejšnji teden med največjo infotelekomunikacijsko razstavo v Minsku – TIBO in zasedanjem ministrov zvez Skupnosti neodvisnih držav nekdanje Rusije (CIS) podpisal memorandum o sodelovanju z Beloruskimi železnicami – BŽD. Poleg modernizacije njihove infrastrukture bo poskrbel tudi za pripravo izobraževanja za lokalne strokovnjake, pripravo referenčnege odseka železniške proge,

na katerem bosta BŽD in Iskratel pokazala celovito rešitev na ključ, ki vsebuje signalno-varnostne naprave in infokomunikacijo rešitev, partnerja pa bosta tudi skupaj nastopala na tretjih trgih. »Referenčni odsek z delujočo celovito rešitvijo je ključen za osvajanje trgov regije CIS, kjer je Iskratel že vrsto let prisoten v segmentu telekomunikacij, zdaj pa se uveljavlja s celovitimi rešitvami in novimi vertikalami, kot je tudi celovit sistem inteligentnega transporta,« poudarjajo v Iskratel.

Priloga: **Loške novice**

GORENJSKA

Poklon cesarici in krompirju

V Šenčurju so v čast tristote obletnice rojstva cesarice Marije Terezije pripravili folklorni večer in počastili obletnico odloka, s katerim je vladarica razglasila obveznost sajenja krompirja, da bi v cesarstvu odpravila lakoto.

5

MUZEJI IN GALERIJE

Dan, ko vabijo muzeji in galerije

Mednarodni muzejski dan letos praznuje svojo štiridesetletnico. Muzeji in galerije ga bodo obeležili s prostim vstopom na različne prireditve – od vodenj po razstavah do predavanj in muzejskih delavnic.

7

KRONIKA

Ko se uresniči nočna mora gasilcev

Skoraj 150 gasilcev, reševalcev in zdravnikov nujne medicinske pomoči, policistov ter pripadnikov Rdečega križa in Civilne zaščite je sodelovalo na vaji iz gašenja in reševanja v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka.

14

SNOVANJA

Logonder in njegov Grohar

V Galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava o kiparju Tonetu Logonderju in njegovem kipu slikarja Ivana Groharja v Sorici. Kot je marsikdaj trpka »umetniška«, je »trpel« tudi spomenik, preden je zares »zaživel«.

20

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo večinoma sončno in suho vreme. Ponekod bo predvsem v sredo pihal veter vzhodnih smeri.

8/22 °C

jutri: večinoma sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nina Pušlar v Škofji Loki

Na Loškem gradu bo v soboto, 27. maja, nastopila Nina Pušlar, ki je desetletnico svoje glasbene poti obeležila septembra 2015 z velikim koncertom v ljubljanskih Križankah. Z izidom svojega petega albuma pa je vse leto 2016 nadaljevala koncertno pot po Sloveniji. Letošnja pomladna etapa turnee Malo drugače bo nekaj posebnega, saj se seli v prekrasno okolje škofjeloškega gradu.

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo eno vstopnico. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Po koliko letih se Nina vrača v Škofjo Loko? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 22. maja 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme TOMAŽ PIRŠ iz Kranja.

Šole na skupnih poteh

Ravnateljice Srednje šole Biotehniškega centra iz Strahinja in dveh kmetijskih šol s Koroškega so podpisale nov dogovor o triletnem sodelovanju.

JOŽE KOŠNJEK

Strahinj – Maja leta 2014 so ravnateljice Kmetijske šole Drauhofen v bližini Špitala Herma Hartweger, Izobraževalnega središča Ehrental pri Celovcu Waltraud Stroj in ravnateljica Srednje šole Biotehniškega centra Naklo Andreja Ahčin podpisale dogovor o triletnem sodelovanju. Zavedale so se pomena medsebojnega spoznavanja in sodelovanja v tem delu Evrope, ki ju je treba začeti vzgajati pri mladih. Na skupnih poteh je

moto sodelovanja, ki se bo še intenzivneje nadaljevalo. Ravnateljice treh šol iz dveh držav so namreč podpisale nov triletni dogovor o sodelovanju. Šole bodo nadaljevale z izmenjavo dijakov in s sodelovanjem na prodajnih sejnih, pri skupnih čezmejnih projektih in na strokovnih srečanjih. V spomin na dosedanje sodelovanje sta koroški šoli v Strahinju posadili vrtnice in jablo, strahinjska šola pa je koroškemu partnerjem podarila umetno kovana svečnika.

Ravnateljice treh kmetijskih šol (od leve) Herma Hartweger, Andreja Ahčin in Waltraud Stroj po podpisu novega dogovora o sodelovanju / Foto: Tina Dokl

Problemi so povsod isti

Vodstvo in poslanci Nove Slovenije so bili včeraj na delovnem obisku v Medvodah, Kranju, Naklem, Cerkljah in Preddvoru. »Povsod se srečujemo z istimi problemi,« je dejala predsednica Ljudmila Novak.

SIMON ŠUBIC

Kranj, Medvode – V Novi Sloveniji so včeraj z delovnim obiskom Gorenjske nadaljevali tradicionalne mesečne regionalne obiske. Njena predsednica Ljudmila Novak, nekateri poslanci in drugi predstavniki strankinega vodstva so celodnevni obisk začeli v Medvodah, kjer so obiskali redovnice v Sori, si ogledali podjetje Brinox in se sestali z županom Nejcem Smoletom. V Kranju so si ogledali prostore župnijske Karitas Kranj - Šmartin v Stražišču, pred srečanjem z županom Boštjanom Trilarjem pa so se seznanili tudi s projektom trajnostne mobilnosti v Kranju. Po delovnem kosilu z župani v Naklem so obiskali še Socialno varstveni zavod Taber v Šmartnem pri Cerkljah, kmetijo Kern v Velešovem in podjetje Hudelja v Preddvoru. Dan so končali s pogovornim večerom s poslanci NSi na Kokrici, kjer se jim je predstavilo tudi tamkajšnje turistično društvo.

V pogovorih s predstavniki lokalnih oblasti, organizacij in gospodarstva se vedno znova, tako pa je bilo tudi na včerajšnjem obisku na spodnjem delu Gorenjske, srečujejo z istimi problemi,

Foto: Gorazd Kavčič

Delegacija Nove Slovenije si je včeraj ogledala tudi hišo karitas v Stražišču pri Kranju.

kot so predolgi postopki sprejemanja občinskih prostorskih načrtov, kar zavira mnoge pomembne investicije, še posebej na področju gospodarstva, neprimerna infrastruktura in preveč birokracije, podjetniki si želijo predvsem fleksibilnejšo delovnopravno zakonodajo ter nižje davke, da bi lažje vlagali v razvoj in primerne plačali zaposlene, je med obiskom na kranjski občini povedala Novakova. »Te probleme izpostavljamo v parlamentu bodisi v obliki poslanskih vprašanj, ustnih

ali pisnih, bodisi v obliki zakonov. Žal, ker smo za zdaj opozicijska stranka, lahko to v manjši meri uresničimo, ampak s tem bomo nadaljevali. Te stvari imamo tudi zapisane v svojem gospodarskem programu, ki ga bomo tudi v naslednjih volitvah še nadaljevali, podkrepili s konkretnimi rešitvami tako na področju zdravstva, gospodarstva kot tudi pokojninskega sistema. Izhajamo vedno iz situacije na terene in potem dajemo svoje predloge in rešitve,« je pojasnila predsednica

NSi, ki je izrazila tudi zadovoljstvo, ker v Sloveniji obstajajo dobra in uspešna podjetja, ki skrbijo za razvoj, zaposlene in okolje. Takim podjetjem bo morala država po njenem mnenju v prihodnosti posvečati več pozornosti. »Na podjetja, gospodarstva enostavno ne smemo gledati kot na tiste, ki jih je treba čim bolj ožeti, ampak je naloga države, da sprejema ukrepe, zakone, ki bodo gospodarstvo spodbujali, ker od tega ima država največ koristi in vsi sistemi lahko boljše delujejo.

Žirovci zadovoljni z razvojem in življenjem v občini

MATEVŽ PINTAR

Anketo smo opravljali med prebivalci občine Žiri. Med 211 slovenskimi občinami se najboljše živi v Železnikih, je pokazala analiza revije Moje finance, občina Žiri pa se je uvrstila na tretje mesto. Zanimalo nas je, kako so sodelujoči zadovoljni z razvojem občine in življenjem v

njej. V načrtu je izgradnja nove športne dvorane. Ali menite, da Žiri potrebujejo novo športno dvorano, smo v nadaljevanju spraševali anketirane. Za konec smo jih vprašali še, ali je v kraju dovolj dobro poskrbljeno za varnost pešcev, kolesarjev in drugih udeležencev v prometu. Pridobili smo mnenja 255 občanov.

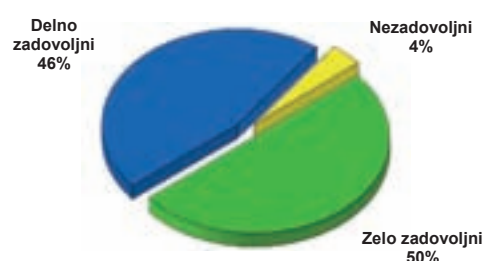
Polovica sodelujočih je zelo zadovoljna z razvojem občine in življenjem v njej, 46 odstotkov je delno zadovoljnih in štirje odstotki so nezadovoljni.

Da Žiri potrebujejo novo športno dvorano, je prepričanih 82 odstotkov vprašanih, 13 odstotkov jih meni, da ni potrebna, pet odstotkov pa nam na vprašanje ni znalo odgovoriti.

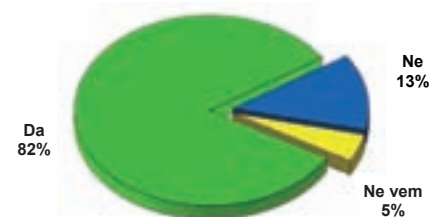
Četrtnina sodelujočih meni, da je v kraju dobro poskrbljeno za varnost pešcev, kolesarjev in drugih udeležencev v prometu. Šestdeset odstotkov jih trdi, da bi lahko na tem področju storili več in 15 odstotkov je prepričanih, da za varnost v prometu ni dobro poskrbljeno.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nami sodelovali. V zahvalo smo vam ponudili brezplačne izvode Gorenjskega glasa. Če bi ga želeli naročiti in si ob tem izbrati tudi lepo darilo, nas pokličite v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440.

Kako ste zadovoljni z razvojem in življenjem v vaši občini?

Ali menite, da Žiri potrebujejo novo športno dvorano?

Velika planina lani z dobičkom

Družba Velika planina, katere lastnica in ustanoviteljica je Občina Kamnik, je lani na planino prepeljala rekordno število potnikov in prvič po enaindvajsetih letih ustvarila dobiček iz rednega poslovanja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Več kot dve desetletji sta minili, da so občinski svetniki Občine Kamnik lahko o Veliki planini razpravljali z lahkim srcem, in ne zgolj kot o »vreči brez dna«, kakor so jo do sedaj večkrat imenovali. Poročilo za lansko leto namreč kaže zelene številke.

Kot je svetnikom pojasnil direktor družbe Leon Keder, je za njimi uspešno leto. Prepeljali so rekordno število potnikov (57.654) in presegli milijon evrov poslovnih prihodkov, kar predstavlja 32-odstotno rast. Družba je lani tako ustvarila dobiček iz rednega poslovanja in čisti dobiček, kar je bilo prvič v zadnjih 21 letih, za kolikor imajo na razpolago podatke

Direktor družbe Velika planina Leon Keder

o poslovanju. Celotni dobiček iz poslovanja v letu 2016 tako znaša slabih 38 tisoč evrov – še leto poprej so denimo »pridelali« za skoraj 113 tisoč evrov izgube. Prihodke so povečali tako na področju

prodaje vozovnic kot tudi v gostinstvu. »K dobrim rezultatom so vplivale promocijske aktivnosti Velike planine, ki jih je družba izvajala sama in v sodelovanju z Zavodom za turizem, šport in kulturo Kamnik, obratovanje sedežnice Šimnovec v letu 2016, lepo vreme ter uvedba novih orodij za pospeševanje prodaje,« je poudaril.

»Čestitke vodstvu družbe, tudi prejšnjemu direktorju Dušanu Bombaču in mojim sodelavcem – če bi se tako zavzeto delalo v preteklih letih, družba Velika planina nikdar ne bi bila v rdečih številkah, zdaj pa smo dokazali, da se s sodelovanjem in trdim delom da. Nas pa čaka še veliko dela,« je povedal župan Marjan Šarec.

Svetniki so v razpravi izrazili zadovoljstvo nad uspešnim letom ter direktorju zastavili več vprašanj v zvezi z obnovo Gostilne pod žičnico (ta je skoraj v celoti pogorela konec januarja letos), dobavo novih prižem ter obnovo kočice Košutnik. Keder je pojasnil, da so pridobili vsa soglasja za rušitev v požaru močno poškodovanega objekta. Policijska preiskava je pokazala tudi na krivca – kazenska ovadba naj bi bila namreč podana zoper enega od obrtnikov, ki so delali kamin v gostilni. Kljub temu bo zavarovalnina v predvideni višini 140 tisoč evrov izplačana, z obnovo pa bodo začeli takoj, ko pridobijo gradbeno dovoljenje za rušitev.

K

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Meje

V predoru Karavanke je zaradi del izmenična zapora vozniških pasov s čakanjem pred predorom. Vozniki, ki pogosto uporabljajo naš najdaljši, skoraj osemkilometrski avtocestni predor Karavanke, so takšnih prometnih obvestil že navajeni. Kolone pred Karavankami so v zadnjem času postale nekaj povsem vsakdanjega. Vzroki za takšno stanje so trije. Prvič: v predoru nenehno potekajo vzdrževalna dela. Drugič: enocestni predor enostavno ne zmore »požreti« tolikšnega števila vozil, ki ga prevozi vsak dan; v poletni sezoni tudi po 30 tisoč dnevno. Tretji razlog za daljše čakanje pred predorom pa je v poostreni kontroli avstrijskih mejnih organov. Avstrija je s privolitvijo Evropske komisije – četudi gre za notranjo šengensko mejo – mejni nadzor zdaj podaljšala še za pol leta. Zato pri našem upravljavcu predora Karavanke DARS ne okolišijo: »Glede na izkušnje iz lanske sezone je tudi letos zaradi poostrenega nadzora na avstrijski strani meje pričakovati daljše čakalne dobe na slovenski strani.«

Kolone se vijejo tudi na meji z našo tretjo sosedo, Hrvaško. Od 7. aprila je uvedeno sistematično preverjanje vseh oseb, tudi državljanov Evropske unije, na zunanjih mejah EU, zaradi česar so bili mejni prehodi s Hrvaško ob nedavnih praznikih povsem ohromljeni. Kako bo v poletni sezoni in zgotovitvah prometa, lahko samo ugibamo. Da Slovenija postaja žep, v katerem bo za prehod države potrebno večurno čakanje tako na severni kot na južni meji, je Evropo glasno, a očitno neuspešno opozarjala evropska poslanka Tanja Fajon. Nadzor je verjetno potreben, zlasti z vidika terorističnih groženj, toda na drugi strani turistični delavci opozarjajo, da bo uredba imela negativne posledice za turizem, ne nazadnje pa imajo zaradi kilometrskih kolon težave tudi lokalni prebivalci. Na Jesenicah denimo opažajo povečano število težkih tovornjakov, ki so začeli voziti skozi mesto, da se izognejo koloni pred predorom.

Vse bolj se zdi, da se Evropa brez meja zapira in da se vračamo v čase, ko so bile kolone na mejah nekaj povsem običajnega. Ko smo čakali na Ljubelju, v Ratečah in na Korenskem sedlu, da smo lahko nakupili kavo, banane in kavbojke, ko smo se na morje na Hrvaško odpravili ob petih zjutraj, da na meji nismo stali v najhujši vročini ... Evropa, kam greš?

Venec k spomeniku v Podljubelju

SUZANA P. KOVAČIČ

Podljubelj – Častni konzul Ruske federacije v Sloveniji Dušan Černe je v spremstvu župana občine Tržič Boruta Sajovica položil venec pred spomenik umrlih in ujetnikom koncentracijskega taborišča Mauthausen – Ljubelj, in sicer v spomin na sovjetske vojake, umrle med drugo svetovno vojno. Deveti maj, dan zmage, je za slovensko in tržiško zgodovino pomemben dan, je poudaril Sajovic: »Če ne bi bilo osvoboditve in pomoči takratnih zaveznikov v drugi svetovni vojni, taborišče v Podljubelju ne bi bilo osvobojeno. Spomin na takratne grozote je treba ohranjati strpno in na kulturn način tudi danes, da se take zgodbe ne bi več nikoli ponovile.« Opozoril je še, da smo v času begunske

Položitev venca pred spomenik v Podljubelju / Foto: Media butik

krize zelo blizu bodečim žicam in električnim ograjam, kar je nedvomno velika preizkušnja za današnjo

Evropo. Drugi del obiska je župan izkoristil za pogovor z delegacijo Ruske federacije o gospodarskih temah in

potencialih Tržiča. Ti niso majhni in bi bili lahko zanimivi za investitorje, je sklenil župan.

Evropsko vas so tudi letos na dan Evrope gostili v Radovljici. Učenci OŠ A. T. Linhartar so takole predstavili slikovito Španijo.

Evropska vas v Radovljici

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Staro mestno jedro Radovljice je bilo v torek, na dan Evrope, v barvah držav Evropske unije. Na stojnicah se je predstavilo devet osnovnih šol Zgornje Gorenjske, gostujoča OŠ Ivana Gunduliča iz Zagreba ter radovljiški vrtec, knjižnica in glasbena šola. Mladi so na stojnicah predstavili evropske države, njihove značilnosti,

kulinariko in kulturo ter pripravili zares bogat program, organizacijo prireditve pa je tudi letos, že tretje leto zapored, prevzela Osnovna šola Antona Tomaža Linhartar Radovljica. Projekt sta sicer dolga leta vodila Šola za ravnatelj in Evropska hiša Maribor, v njem je sodelovala večina slovenskih osnovnih šol, zadnjih nekaj let pa je organizacija in izvedba prepuščena lokalni pobudi.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Rojstni hiši bodo prenovili

Država napoveduje, da bo v prihodnjih letih prenovila Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Ministrstvo za kulturo je v načrtu investicij za leto 2017 uvrstilo pripravo projektne dokumentacije za prenovu rojstne hiše dr. Franceta Prešerna v Vrbi in prenovu rojstne hiše Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah. To so nam povedali na ministrstvu, kjer pa še ne morejo natančno napovedati, kdaj se bo obnova tudi zares začela in koliko bo stala. »Na podlagi izdelanih projektov bo ministrstvo lahko ocenilo vrednost del in izdelalo časovnico naslednjih korakov,« so pojasnili. Hiši sta potrebni obnove, treba bo urediti osnovno infrastrukturo za obiskovalce, kot denimo sanitarije v Prešernovi hiši, obenem pa naj bi uredili tudi nove razstavne površine, so dodali.

Upravljavca obeh hiš je Zavod za turizem in kulturo Žirovnica. Kot je povedal

direktor Matjaž Koman, je bila že oblikovana delovna skupina, ki bo na osnovi ogledov obeh hiš pripravila predloge za projekt preнове. Po Komanovih besedah bi v Finžgarjevi hiši morali zamenjati kritino, obnoviti stopnišče, želijo pa si urediti tudi skedenj, v katerem bi lahko potekale delavnice in predavanja, s čimer bi razbremenili tudi samo hišo. V Prešernovi rojstni hiši bi bilo treba urediti fasado, urediti sanitarije in dostop za invalide, galerijo in trgovino, v zavodu pa si želijo urediti tudi vrt oziroma park ob hiši. V obeh hišah bi radi poskrbeli tudi za vsebinsko obogatitev zbirk.

Prešernovo rojstno hišo je lani obiskalo nekaj manj kot 18 tisoč obiskovalcev (kar je tri tisoč več kot leto prej), Finžgarjevo rojstno hišo pa nekaj manj kot pet tisoč ljudi (oziroma skoraj tisoč več kot leto prej).

Odkrili in blagoslovili križ sprave

◀ 1. stran

Zgodbo svojih sorodnikov je pred kratkim razkril v televizijski oddaji Pričevalci, ki je bila po besedah župana občine Preddvor Mirana Zadnikarja tudi povod, da so začeli v sodelovanju s preddvorsko župnijo razmišljati o križu sprave. Križ je izdelal Rafael Šenk, njegova postavitev pa sovpada s stoto obletnico prikazovanj v Fatimi, ta jubilej pa je prav tako povezan z mirom in spravo. Križ je blagoslovil preddvorski župnik Branko Setnikar. Sprave ni mogoče doseči brez razčiščenosti,

kar pa je težko, saj še živi protagonisti teh dogajanj pretežno zakrknjeno zavirajo te možnosti, je v cerkvi sv. Miklavža dejal Peter Hribar. Toda prepoved (katarzo) bo narod moral doseči, da bodo lahko prihodnje generacije živele neobremenjeno, to lahko dosežemo z vseljuskim referendumom, meni Peter Hribar, ki je v Mačah zelo čustveno govoril tako o svoji družini kot tudi o drugih, ki so jim svojce pobili komunistični krvniki. Še danes pa je po njegovem mnenju velika ovira spravnemu procesu pravosodje.

Hudo dobri tudi blejski šolarji

Bled – Med 167 predlogi, ki so prispeli na nagradni natečaj HUDOodobra TELOVadnica, jih je ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pretekli teden izbralo in nagradilo deset. Med nagrajenci so tudi učenci in učitelji OŠ prof. dr. Josipa Plemplja Bled, ki so na natečaj poslali gradivo z naslovom Leto v naši TeloVadnici. Namen projekta je opozoriti na nujnost posodobitve šolskih telovadnic z vidika zagotavljanja kakovostne in varne vadbe, ki bo različnim ciljnim skupinam šolskih telovadnic omogočila ustrezno telesno zmogljivost in posledično zdravje. V finalnem izboru bodo izbrali eno telovadnico, ki jo bodo celostno posodobili v skladu s strokovnimi priporočili fakultete za šport in bo služila kot vzorčni primer za nadaljnje posodobitve podobnih šolskih telovadnic. Ministrica Maja Makovec Brenčič je pohvalila iznajdljivost in kreativnost, ki so jo na natečaju pokazali mladi ustvarjalci. Navdušilo jo je tudi obvladovanje digitalnih orodij in predvsem obilo smisla za humor, s katerim so opozorili na nujne posodobitve telovadnic.

Dnevi mineralov in fosilov

Že petinštirideseti Mednarodni dnevi mineralov, fosilov in okolja so potekali minuli konec tedna, letos je bil poudarek na geološkem bogastvu Dolenjske, Notranjske in Bele krajine. Dneve so tradicionalno dopolnili številni razstavljalci in spremljajoči dogodki.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Pestro geološko bogastvo so na Mednarodnih dnevih mineralov, fosilov in okolja (MINFOS) prikazali skozi številne strokovne in poljudnoznanstvene razstave in delavnice na osrednjem prireditvenem prostoru v Dvorani tržiških olimpijcev. Ves ta čudoviti mozaik raznolikosti so dopolnili minerali, fosili, obdelani dragi in okrasni kamni z različnih koncev sveta ter spremljajoči dogodki, med njimi vodeni ogledi v Šentanski rudnik in Dovžanovo sotesko pa razstava Lada Srečnika Skrivnosti matere zemlje – Ohranimo naravo za naše vnuke. »Imeli smo več kot sedemdeset razstavljalcev, prireditev

pa širimo na ves Tržič. Poleg geološkega bogastva južne Slovenije je bil letos poudarek na štiridesetletnici Društva prijateljev mineralov in fosilov Slovenije, Prirodoslovni muzej Slovenije je v Paviljonu NOB pripravil razstavo Svetloba, ujeta v kamen,« je povzel Peter Miklič, predsednik Turističnega društva (TD) Tržič, ki je MINFOS pripravilo v sodelovanju z Društvom prijateljev mineralov in fosilov Slovenije in Občino Tržič. Zanimiv za ogled je bil tudi Kosmačev rov, nekdanje tržiško zaklonišče, ki ima vhod ob Osnovni šoli Tržič in izhod v starem mestu. »Kosmačev rov se imenuje po vitezu turizma in častnem članu TD Tržič Jerneju Kosmaču, ki je dal idejo, da se mora

Kosmačev rov so odprli in mu tudi s škratki iz slovenskih rudnikov dali zanimivo vsebino. / Foto: Tina Dokl

v rovu kaj dogajati,« je pojasnil Miklič. V rovu je Dušan Podrekar razstavil fotografije fosilov in kamnin iz okolice Tržiča, najmlajši so spoznali škrate, ki jih najdemo v slovenskih rudnikih, od Kresnička, Srečka, Šentantčka do Perkamandelja. Mojrstrska delavnica domače in umetnostne obrti Kosmač je na ogled postavila tudi stare rudniške pripomočke, z zanimivo projekcijo mineralov se je predstavil arheološki biro Magelan ... Pri oživitvi rova je sodeloval KUD Načeta paleta.

Prvič je bil med razstavljalci Enis Hajdini, ki je prinesel minerale iz še delujočega rudnika Trepča na Kosovu, večji mineral iz kremenca, kalcita in pirita je imel npr. ceno petsto evrov. Med dolgoletnimi razstavljalci je bil Vili Rakovc, ki je

ob 35-letnici zbiranja mineralov in fosilov in članstva v Društvu prijateljev mineralov in fosilov Slovenije pokazal del zasebne zbirke, med drugim svojo prvo najdbo iz leta 1982, fosilnega oligocenskega polža *Natica K*.

MINFOS si je ogledala francoska delegacija iz pobratenege mesta Sainte-Marie-aux-Mines. »Z obiskom smo počastili 45-letnico te razstave, saj dogodek sodi v sklop pobratenja s Tržičem. Obenem promoviramo dneve mineralov in fosilov, ki bodo pri nas potekali od 22. do 25. junija. Naša razstava je druga največja v Evropi in tretja največja na svetu,« je povedal Philippe Jaegi, podžupan Sainte-Marie-aux-Mines, ki je z zanimanjem odkrival tudi MINFOS v Tržiču in se s tem pridružil številnim obiskovalcem.

Prvič je bil med razstavljalci Enis Hajdini, ki je prinesel minerale iz še delujočega rudnika Trepča na Kosovu, v rokah drži mineral, vreden 2500 evrov. / Foto: Tina Dokl

Reši življenje, podari rutko

Ob osmem blagoslovu motorjev so motoristi Moto kluba Bohinj pripravili domiselno humanitarno akcijo Pozdrav motoristu – podari rutko, izkupiček katere bodo namenili za nakup defibrilatorja za reševalce na motorju.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Motoristi Moto kluba Bohinj so prvo majsko nedeljo pri Zoisovem gradu v Bohinjski Bistrici pripravili tradicionalni, že osmi blagoslov motorjev, ki so ga letos obogatili z dobrodelno akcijo Pozdrav motoristu – podari rutko, s katero so poudarili vrednote, ki naj bi se jih držali vsi, ne le na cestah, to so humanost, strpnost, prijateljstvo in gostoljubnost. Kot je povedal predsednik Moto kluba Vili Gorenc, so

Osmi blagoslov motorjev z dobrodelno noto, z rutkami za defibrilator

za humanost poskrbeli z zbiranjem prispevkov za nakup defibrilatorja, ki ga bodo podarili reševalcem na motorju. Ob dobrodelnem dogodku so pripravili tudi promocijski videospot na temo pomoči in varne vožnje, v katerem so sodelovali številni člani moto kluba ter tudi bohinjski gasilci. Blagoslova se je udeležilo več kot sto motoristov iz vse Slovenije in sosednjih držav, za blagoslov pa je poskrbel bistriški župnik Janez Burja. Motoriste je pozdravil tudi bohinjski župan Franc Kramar. Med dobrodelno akcijo so obiskovalcem prodali več kot dvesto rutk, pripravljajo tudi spletno prodajo, rutke pa bo mogoče dobiti tudi v bohinjskih gostinskih lokalih. Več informacij o prodajnih mestih bo Moto klub Bohinj objavil na svojih straneh na Facebooku.

Poklon cesarici in krompirju

V Šenčurju so v čast tristote obletnice rojstva cesarice Marije Terezije pripravili folklorni večer, z več dogodki pa so počastili tudi okroglo obletnico odloka, s katerim je razglasila obveznost sajenja krompirja, da bi v cesarstvu odpravila lakoto.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – V 650-letni avstro-ogrski vladavini je bila cesarica Marija Terezija edina ženska. Na prestol je prišla, ker cesarski par Karel VI. in Elizabeta Kristina nista imela živega moškega potomca, rojevale so se samo deklice. Karel VI. je izdal leta 1713 pragmatično sankcijo, s katero pravica do prestola

prehaja na živega prvorojenca ne glede na spol, zato je ob njegovi smrti 1740 prešla pravica do prestola na prvorojeno hčer Marijo Terezijo, rojeno 13. maja 1717. Cesarica, ki je imela v obdobju svojega vladanja veliko opraviti z vojnami za ohranitev cesarstva, se je izkazala za sposobno in umno vladarico. Še za časa življenja so jo oklicali za »prvo damo Evrope«. S

svojimi številnimi reformami je želela ustvariti povezano državno tvorbo. Med njene najpomembnejše reforme sodijo uvedba javnega šolstva, katastra, kazenskega zakonika, davkov, poegnina je jasno ločnico med cerkvijo in krono, kot zelo vizionarsko velja omeniti njeno odločitev o cepljenju otrok proti črnim kozam. Leta 1763 je cesarica Marija Terezija izdala »bulo«, s katero so bili vsi pridelovalci krompirja oproščeni plačila davka, s čimer je spodbudila pridelavo krompirja in tako posledično zmanjšala umiranje zaradi lakote. Zaradi učinkov te njene reforme so ji v Šenčurju pred devetimi leti postavili spomenik. Ker letos mineva 250 let od tega razglasa, so obletnico cesaričnega rojstva v Šenčurju povezali tudi s tem jubilejem.

Bilo je nekoč so poimenovali prireditev, ki jo je v čast cesarici Mariji Tereziji

S folklornimi nastopi od Trsta do Dunaja / Foto: Tina Dokl

in krompirju pripravilo Folklorno društvo Šenčur. Kot gostje so nastopili tudi folklorniki iz Folklorne skupine DU Naklo, Folklornega društva Folklor Cerklje in tržaške folklorne skupine Stu ledi, ki so s spletom folklornih plesov prehodili pot od Trsta prek slovenskih pokrajin do Dunaja in nazaj. Odigrali so tudi razglasitev ukaza o sajenju »zemeljskih jabolk«

oziroma »podzemeljskega kovanja«, do katerega so imeli podložnici sprva nezaupanje, potem pa je krompir postal vsakdanja jed na njihovih krožnikih. Z njo so obilo postregli tudi na sobotni prireditvi s semanjim dnem, glasbenimi nastopi, praženjem krompirja in uprizoritvami razglasitve ukaza o sajenju krompirja vsako uro pri spomeniku Mariji Tereziji.

Razglas o obvezni saditvi krompirja pred spomenikom Mariji Tereziji / Foto: Tina Dokl

Rdeči srček sporoča: Radi imamo domače

V Sokolskem domu v Škofji Loki je potekala prva od devetih izobraževalno-družabnih prireditev Akademije Radi imamo domače, ki ga skupaj prirejata Mercator in Zadruga Slovenije. Na srečanjih lokalni pridelovalci in proizvajalci hrane lahko pridobijo uporabna znanja s področja dobave pa tudi motivacijsko spodbudo na temo osebne rasti in uspeha.

Škofja Loka – Trgovski sistem Mercator si prizadeva za krepitev dolgoročnega sodelovanja z domačimi dobavitelji, kmetijami in zadrugami, da bi lahko svojim kupcem ponudil zdrave lokalne pridelke in izdelke. Domače izdelke pristnih okusov je združil v projekt Radi imamo domače, ki ga na prodajnih policah prepoznamo po oznaki z rdečim srčkom. Maja in junija letos v sodelovanju z Zadrugo Slovenije in zadrugami za vse obstoječe in potencialne nove Mercatorjeve lokalne dobavitelje prirejajo Akademijo Radi imamo domače po Sloveniji. Prva od devetih je bila minuli teden v Škofji Loki, gostiteljica je bila Kmetijska zadruga Škofja Loka, sodelovali so predstavniki enajstih kmetijskih zadrug z Gorenjskega, več lokalnih pridelovalcev in proizvajalcev, v neformalnem druženju ob zvokih ansambla Kranjci pa tudi občanke in občani.

V uvodu je zbrane nagovoril direktor Kmetijske zadruge Škofja Loka Mitja Vodnjov. »Loška zadruga se preko Mercatorja oskrbuje z blagom široke potrošnje za naše maloprodajne

trgovine, v zadnjem obdobju pa tudi z repromaterialom za naše člane, kmete. Na drugi strani smo začeli že pred leti partnersko sodelovati pri prodaji mlečnih izdelkov Loške mlekarne, zadnja leta pri prodaji Loških mesnin in Mesnin Bohinja ter izdelkov Arvaj Mesarije,« je povedal Vodnjov in poudaril, da želijo partnerski odnos z Mercatorjem v prihodnje še nadgrajevati v duhu korektnosti in stabilnosti obeh podjetij. Goste je pozdravil tudi predsednik uprave Mercatorja Tomislav Čizmič, ki je dejal, da je Mercator največji podpornik lokalnih pridelovalcev in proizvajalcev, s čimer nadaljuje dolgoletno podporo slovenskemu kmetijstvu. Kupujejo od kmetijskih zadrug in manjših proizvajalcev in si še naprej želijo dolgoročnega sodelovanja z domačimi dobavitelji. Čizmič se je ob tem spomnil na priporočila svojega očeta, zdravnika, ki je vselej govoril, kako pomembna je dobra domača hrana za zdravje. »Domače izdelke pristnih okusov smo združili v projekt Radi imamo domače: odkar poteka, je vanj vključenih okoli tisoč različnih izdelkov

Ambasadorja projekta Radi imamo domače Franci in Teja Podjed iz Mlekarstva Podjed na Olševku / Foto: Tina Dokl

več kot stotih različnih partnerjev,« je dejal predsednik Mercatorjeve uprave. Da je najboljša lokalno in da potrošniki povsod po svetu iščejo zdrave domače proizvode, je menil tudi predsednik Zadrugne zveze Slovenije Peter Vrisk. Tudi v Sloveniji se krepi takšno prepričanje in ljudje vse bolj posegajo po domačem, medtem ko je v preteklosti prednjačila potrošnja cenjenih uvoženih izdelkov. »Slovenski kmetje pridelujejo kvalitetne izdelke, slovenske zadruge jih odkupimo 80 odstotkov. Ponujamo jih v 350

zadružnih trgovinah po vsej Sloveniji, vendar vsega ne moremo prodati v svoji maloprodajni mreži, zato se povezujemo z velikimi. Z Mercatorjem uspešno sodelujemo že dolga leta, skupaj z našimi partnerji pa bomo prek projekta Radi imamo domače sodelovanje še v okrepili, vse z namenom podpore pridelavi domače hrane in slovenskega kmetijstva,« je povedal Peter Vrisk. Mlekarstvo Podjed (Vike in Francija Podjeda z Olševka) je eden od dobaviteljev Mercatorja v programu Radi

imamo domače. Franci Podjed, ki je na srečanju v Škofji Loki svojo zgodbo predstavil v družbi hčerke Teje, je povedal, da se s predelavo mleka ukvarja 26 let, odkar je leta 1991 izgubil službo. Dnevno predelajo od dva do štiri tisoč litrov mleka v različne mlečne izdelke. Najprej so jih dobavljali manjšim trgovinam, sedaj že več kot leto dni tudi Mercatorju. Franci Podjed, ki že štiri mandate sodeluje v odboru za kmetijstvo v občini Šenčur in si tudi prek tega organa prizadeva za podporo lokalnih pridelovalcev in proizvajalcev ter za krepitev njihove konkurenčnosti, je dejal, da to ne prispeva le k preživetju slovenskih kmetov, pač pa odpira veliko delovnih mest v prehranski in prodajni verigi, zanimivo je tudi za turizem. Poudaril je zgledno sodelovanje z Mercatorjem in Akademijo Radi imamo domače kot dobrodošli prispevek h krepitvi pomena domače oskrbe. Na srečanju so udeleženci prisluhnili predavanjem dr. Tatjana Vrščaj Vodošek o področju dobave in Ane Domenic Cankar z Inštituta za osebni razvoj o osebni rasti.

Na srečanju Akademija Radi imamo domače sta zbrane nagovorila tudi predsednik uprave Mercatorja Tomislav Čizmič (na sliki tretji z leve) in Peter Vrisk, predsednik Zadrugne zveze Slovenije (drugi z leve). / Foto: Tina Dokl

Odkrivanje zgodnje demence

Ljubljana – S projektom Adam, ki poteka od 8. maja do 7. julija, bo omogočeno sistematično odkrivanje zgodnje demence. Projekt bo v šestih regijah, med njimi tudi na Gorenjskem, zajel več kot 450 tisoč prebivalcev, starejših od 60 let, in bo potekal pod strokovnim vodstvom Kliničnega oddelka za bolezni živčevja Nevrološke klinike UKC Ljubljana. Sodelovanje je brezplačno, prostovoljci udeleženci v projektu bodo povabljeni k izpolnitvi različnih testov, ki ocenjujejo spominske in miselne sposobnosti ter drugo delovanje njihovih možganov. Podatki bodo anonimizirani. Projekt Adam je zastavljen kot raziskovalno-presejalni projekt zgodnjega odkrivanja demence skladno s sprejeto Strategijo obravnave demence 2020, z njim bo Slovenija začela izvajati direktive EU na področju obvladovanja demence in celostne obravnave starajoče družbe. Partnerji pri projektu so Bkcb, družba za aplikativno nevroznanost, Zavarovalnica Triglav, Združenje Spominčica in Zveza društev upokojencev Slovenije.

Na poti do družbe brez odpadkov

Kranj – Prejšnji teden je nacionalna Zero Waste organizacija – Ekologi brez meja v sodelovanju s Komunalo Kranj in v okviru enotnega postopka, ki občini omogoči, da se pridruži nacionalni in evropski mreži lokalnih skupnosti na poti do družbe brez odpadkov, izvedla prvo delavnico. »Beseda je tekla o konceptu Zero Waste, postopku pristopa k projektu in razlagi primerov dobre prakse. Komunala Kranj si namreč skupaj z občinami lastnicami, kjer izvaja javno gospodarsko službo ravnanja z odpadki, prizadeva za pristop k mreži Zero Waste,« pojasnjujejo na Komunali Kranj in dodajajo, da se zadnje čase precej pojavlja v medijih in da o konceptu Zero Waste slišimo različne razlage. Predstavniki Ekologov brez meja so na delavnici razložili, da je Zero Waste pot, ne samo cilj. Je prizadevanje za neprestano zniževanje količin odpadkov, namenjenih v odstranjevanje. Gre za spreminjanje kulture, vključevanje skupnosti, izobraževanje in spremembo infrastrukture. V Sloveniji je že kar nekaj občin, ki so pridobile naziv na poti do Zero Waste.

Odprava v Škofjeloško hribovje in na Jelovico

Kranj – V sklopu mednarodnega programa MEPI, ki mlade spodbuja k ustvarjalnemu in ciljno naravnemu preživetju prostega časa, se je minule dni v Sloveniji zvrstilo več pustolovskih odprav, ena tudi na Gorenjskem – v Škofjeloškem hribovju in na Jelovici. Tam je preizkušnjo v naravi, ki velja za pridobitev mednarodnega priznanja MEPI, od petka do včeraj opravljajo 44 mladih. Organizatorji podviga so bili mladi iz Društva prejemnikov zlatega priznanja MEPI, pri pustolovski odpravi pa so sodelovale še Gimnazija Jesenice, OŠ Matija Valjavca Preddvor, OŠ Jakoba Aljaža Kranj, Biotehniški center Naklo in II. OŠ Rogaška Slatina. Mlade, razdeljene v več manjših skupin, je pot vodila iz Kranja v Dražgoše, na Jelovico, Ratitovec in do Davče oz. Babjega zoba. Preizkusili so znanje iz načrtovanja poti, orientacije, prve pomoči, postavljanja šotorov in preživetja v naravi. Na preizkušnji sta bili njihova vzdržljivost in skupinski duh, spoznavali so tudi geografske in zgodovinske značilnosti območij na njihovi poti.

Vozili naj bi počasneje

Na cesti Zbilje–Podreča–Praše–Breg pred vstopom v naselje Mavčiče iz smeri Podreče nameščajo optične zavore in plastične vodilne elemente.

VILMA STANOVNIK

Mavčiče – Po pritožbah in na pobudo občanov so pri kranjski občini poskrbeli, da so v Mavčičah v času med 24. aprilom in 5. majem izvajali meritve hitrosti, ki so pokazale, da kar 66 odstotkov voznikov prekorači dovoljeno hitrost 40 kilometrov na uro. Kar 30 odstotkov voznikov je vozilo več kot 50 kilometrov na uro, največje hitrosti pa so bile izmerjene pri vožnji motorista, ki je na

tem odseku občinske ceste peljal kar 122 kilometrov na uro. Voznik osebnega vozila je vozil 118 kilometrov na uro, voznik s kombijem 95 kilometrov na uro, celo tovornjaku pa so izmerili hitrost 88 kilometrov na uro.

»Izmerjene hitrosti so na cesti s šolsko potjo brez pločnika nesprejemljive. Za umiritev prometa zato na začetku naselja Mavčiče, gledano iz smeri Medvod, postavljamo dodatno prometno opremo za

zmanjšanje hitrosti vozil. Po vsej širini voznega pasu so označene bele črte, široke 40 centimetrov, kar predstavlja optično zavoro. Za to optično zavoro bodo za ločilno črto in ob obeh robovih vozišča nameščeni tudi plastični vodilni elementi. Te največkrat uporabljamo pri ureditvi priključevanja po sistemu desno-desno in omejujejo nedovoljeno zavijanje prek voznega pasu, le da so v tem primeru uporabljeni za dejansko

zožitev voznega pasu, kar bi moralo privedi do prisilne umiritve vožnje,« pojasnjuje kranjski župan Boštjan Trilar in dodaja, »namen MO Kranj je umiritev prometa in ne polnjenje proračuna s kaznimi. V primeru, da z informiranjem, ozaveščanjem in tehničnimi ovirami kljub vsemu ne bomo dosegli želenih umiritev prometa po naših cestah, bomo prisiljeni poseči po sankcijah s stacionarnim radarjem.«

Predlogi za spremembe namembnosti zemljišč

Kranj – V sprejemanje kranjskega občinskega prostorskega načrta (OPN) po navadnem postopku bodo vključeni vsi do 1. junija posredovani predlogi, do katerih se bo Mestna občina Kranj tudi pozitivno opredelila. Za čim večjo obveščenost je vzpostavljena dodatna spletna podstran na www.kranj.si. Za vsa kranjska gospodinjstva je pripravljena tudi zbiranka s ključnimi informacijami. »Zavedamo se, da vstopamo v dolgotrajen, zahteven proces, za katerega načrtujemo, da bo krajši od zadnjega sprejemanja danes veljavnega OPN, ki se je sprejemal dobrih osem let,« je povedal župan Boštjan Trilar.

Nabavni manager leta je Uroš Primožič

Ljubljana – Na 16. Nabavni konferenci – osrednjem srečanju nabavnih menedžerjev, sta Planet GV in Združenje nabavnikov Slovenije podelila priznanje nabavni manager leta. To je za leto 2017 postal Uroš Primožič, direktor nabave v podjetju Helios Domžale. Kot so zapisali v obrazložitvi, Uroš Primožič že 17 let deluje na področju nabave, kar 15 let pa je vodja nabave, trenutno 28 sodelavcem v intenzivno rastoči in dinamični organizaciji. Nabavni manager leta vodi nabavo celotne skupine Helios, v kateri je devet proizvodnih premaznih podjetij v osmih evropskih državah.

ODLIČNI MENIJI ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE V HOTELU RIBNO

4-hodni jedilnik že od 15 € dalje
Juha + glavna jed + sladica za 12 €

MAKSIM OSIPOV ŠE ZADNJIČ PRED POLETNIM ODDIHOV GOSTUJE V HOTELU RIBNO PRI BLEDU!

22. – 28. maj 2017

Hotel Ribno je zaradi svoje lege v mirnem naravnem okolju idealen kraj za zdravljenje! Osipov vsakogar, ki ga obišče obravnava celostno in najprej odstrani vzroke in šele nato posledice bolezni.

Terapije je potrebno predhodno rezervirati na: 04/578 31 00 ali info@hotel-ribno.si

SPORTINA TURIZEM

»Ni neozdravljive bolezni, so samo neozdravljeni ljudje. To so osebe, ki zaradi različnih življenjskih okoliščin izgubijo vero in upanje, in prav takim je težje pomagati.«

Bolezen velikokrat popušča počasi

Magister ljudske medicine Maksim Osipov pomaga pri reševanju simptomov različnih težav posameznikov. Človeka obravnava celostno in najprej odstrani vzroke, šele nato posledice bolezni.

Maksim Osipov spada v sam vrh svetovnega zdravilstva. Poleg naziva magister narodne medicine, ki ga je prejel leta 1992 na Akademiji za zdravilstvo in energoinformativne vede v Moskvi, je do danes za svoje delo dobil številna priznanja, nagrade in tudi naziv »zlate roke«.

Po znanih podatkih dosega zavidanja vredne rezultate pri zdravljenju številnih bolezni, kot so glavobol z migreno, bolečine hrbtenice in križa, išias, sklepna in revmatska obolenja, problemi s prekrvavitvijo, bronhitis, psihične in imunske težave, Downov sindrom, paraplegične in diabetične težave, zvišan krvni tlak, cerebralna paraliza, dioptrija, stres, možganska kap in srčni infarkt, motorične in druge težave otrok ... Zelo znana je tudi njegova mama, profesorica uradne medicine, hkrati pa tudi zdravnica ljudske medicine Ljudmila Osipov. Izjemen duhovni vpliv nanj je imela tudi njegova babica Anaa Ivanova Osipova. V bistvu je bila tista, ki je vplivala na njegov duhovni razvoj, medtem ko mu je mama pomagala razviti fiziološki potencial. »Kako formirati koncentracijo misli, kako usmerjati energijo iz rok ...«

Foto: arhiv Gorenjski glas

Maksim svoje delo opravlja že več kot 25 let. Pove, da je življenjska pot zdravilca, da pride do tja, kjer je sedaj on, turbulentna: »Spopadaš se tudi z razočaranji.«

Še vedno se uči, vendar v končnem za svojo metodo vzame tisto z večjim učinkom. Uporablja energetsko in fizično masažo, deluje tudi na področju kiropraktike in ortopedije. Še posebej pa rad dela z otroki, ker ne pridejo na dogovorjen obisk skeptični. »Pretek energetskih tokov, spuščanje blokade je precej hitrejši kot pri odraslih, ki radi mislijo, da bom dvakrat 'malce

zamahnili s paličico', pa bo njihov problem minil. Vendar jaz ne zdravim, pomagam. In da neki proces steče, da se telo očisti, je potreben čas. Ne zgodi se to čez noč. Mogoče hitro minejo neka trenutna stanja, bolezen pa velikokrat popušča počasi.« Razlika tretmaja, ki ga uporablja bioenergetik in energoterapevt – zdravilec, kar Osipov tudi rad poudari – je, da bioenergetik dela le na nivoju biopolja, zdravilec pa na vseh nivojih, celostnem človeškem počutju duše in telesa.

»Ni neozdravljive bolezni, so samo neozdravljeni ljudje. To

so osebe, ki zaradi različnih življenjskih okoliščin izgubijo vero in upanje, in prav takim je težje pomagati. Izrednega pomena je, da človek nikoli ne izgubi vere. Moja tehnika ni osnovana na tako imenovanem 'placebo efektu', torej na subjektivnem doživljanju simptomov bolezni, ampak temelji na znanstvenih dokazih o delovanju bioenergije.«

Maksim Osipov bo v hotelu Ribno od 22. do 28. maja. Terapije niso individualne, rezervacije in vprašanja sprejemajo na telefon: (04) 57 83 100 ali preko e-pošte info@hotel-ribno.si.

MEDNARODNI MUZEJSKI DAN

Razstava v vagonu vlaka

Bohinjska Bistrica – V petek, 19. maja, bo v Bohinju potekala VIII. Alpska konvencija, v okviru katere bodo ob 12. uri na železniški postaji v Bohinjski Bistrici odprli tudi edinstveno razstavo na prenovljenem vagonu avtovlaka, razstavo Maks Klodič – ustvarjalec novih poti. Prenovljeni vagon avtovlaka bo namenjen kolesarjem, saj bodo v njem poleg prostora za kolesa tudi trije kupeji, kjer si bodo potniki v času vožnje lahko prebrali zanimive zgodbe iz časa gradnje bohinjskega predora, katerega sograditelj je bil inženir Maks Klodič.

Foto: Igor Mohorič Bonča

MUZEJ ŽELEZNIKI –

Javni zavod Ratitovec
Na plavžu 58, Železniki
www.jzr.si

Muzej Železniki se nahaja v starem delu Železnikov v neposredni bližini plavža. Domuje v mogočni dvonadstropni fužinarski hiši, ki je bila dolga stoletja v lasti pomembne fužinarske družine Plavc.

Muzej Železniki je krajevni muzej, ki zbira, hrani, dokumentira, razstavlja predmete dediščine krajev ob Selški Sori. V pritličnih prostorih razstavljeni predmeti so dediščina železarstva, ki je v kraju cvetelo od srede 14. do začetka 20. stoletja. Predstavljeno je **rudarjenje, delo v plavžih, fužinah, kovačnicah – vigenjih** ter nekateri kovaški polizdelki in končni izdelki. Ob delujočih maketah fužine in vigenjca se obiskovalec zlahka vživi v življenju in delo kovača v Železnikih.

V muzeju so predstavljene tudi dejavnosti in obrti, ki so v času fužinarstva sooblikovale uspešno železarsko zgodbo: **gozdarstvo, žagarstvo, izdelovanje kuriva – oglja in izdelovanje embalaže za kovane izdelke – sodov.** Z zamiranjem fužinarstva v Železnikih je močno povezano klekljanje. Znanje prepletanja belih niti se je v gospodarsko zelo težkih razmerah v začetku 20. stoletja hitro razširilo med ljudmi v Selški dolini. Bogata **čipkarska zbirka** v muzeju govori o dejavnosti, ki je v naslednjih desetletjih dajala zaslužek mnogim družinam v Selški dolini. Poleg gospodarskih dejavnosti je v muzeju prikazano tudi **družabno in kulturno življenje ljudi**, ki so živeli in ustvarjali v tem delu predalpskega sveta.

V Galeriji muzeja je v mesecu maju na ogled razstava v okviru Krekovega leta v občini Železniki ter ob 110-letnici Planinskega društva Železniki, ki govori o J. E. Kreku in koči na Ratitovcu. Pripravila: Katja Mohorič Bonča, Jure Rejec

V četrtek, 18. maja, vabljeni v Muzej Železniki ob mednarodnem dnevu muzejev. Brezplačni ogledi med 9. in 17. uro.

Dan, ko vabijo muzeji in galerije

Mednarodni muzejski dan letos praznuje svojo štiridesetletnico. Muzeji in galerije ga bodo obeležili s prostim vstopom na različne prireditve – od vodenj po razstavah do predavanj in muzejskih delavnic.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Mednarodni muzejski svet ICOM je 18. maj prvič zaznamoval za mednarodni dan muzejev leta 1977. Osnovni namen je bilo vplivati na večjo prepoznavnost muzejev v družbi. Štirideset let že se vsako leto temu prazniku pridružuje več muzejev, odkar imamo svojo državo, tudi slovenskih. Praznujejo ga v več kot 35 tisoč muzejskih institucijah v več kot 140 državah sveta. Med njimi je tudi Slovenija s svojo mrežo raznolikih muzejev.

Letos se mednarodni muzejski dan MMD 2017 posveča temi Muzeji in spregledana preteklost: Nepovedano v muzejih. Muzeji imajo ključno vlogo pri ustvarjanju in predstavljanju kulturne dediščine ter razumevanju spregledane zgodovine. Letošnja tema se osredotoča na vlogo muzejev kot nosilcev sprememb v družbi in spodbujevalcev dialoga o večplastnem razumevanju časa. Muzeji so prostor medkulturnega dialoga in so v funkciji družbe. Odkrivanje »spornih, nerazumljenih, bolečih« zgodovinskih in povedati neizrekljivo je danost, ki jo muzeji imajo in istočasno dolžnost, ki jo kot aktivni

Ena najbolj obiskanih razstav v Gorenjskem muzeju je že leto in pol V blesku kovinske oprave, na kateri sta predstavljena poznoatnična oklepa, ki veljata za pomembni najdbi v evropskem merilu. / Foto: arhiv Gorenjskega muzeja

soustvarjalci družbe morajo izpolniti. Spodbujajo lahko k mirnemu reševanju travmatične zgodovine, s posredovanjem znanj pa ponujajo razumevanje preteklega z več zornih kotov.

Moč in prednost muzejev in galerij pri tem je, da muzejske zbirke lahko ponudijo refleksijske spominov in različne predstavitve interpretacij preteklosti. Ta dan bo torej priložnost, da muzeji pokažejo, kako se soočajo s konceptom

neizrekljivega v muzejskih zbirkah in spodbujajo obiskovalce k razmišljanju zunanaj lastnih individualnih izkušenj. Z osredotočanjem na vlogo muzejev kot središč za spodbujanje miroljubnih odnosov med ljudmi razpisana tema poudarja, da je sprejetje oporekane zgodovine prvi korak k snovanju skupne prihodnosti v duhu sprave.

V četrtek, 18. maja, bodo po celi Sloveniji muzeji in galerije obeležili mednarodni

muzejski dan s prostim vstopom in raznovrstnimi dogodki. Na vsak način preverite, kaj posebnega se bo v četrtek in konec tedna dogajalo v muzejih na Gorenjskem in drugje po Sloveniji. Za namig v tristranski prilogi ponujamo nekaj odličnih predlogov od Parka vojaške zgodovine v Pivki do Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, od Mestnega muzeja Idrija in Cerkljanskega muzeja do Slamninarskega muzeja v Domžalah.

Ste pripravljeni na planinsko pustolovščino?

Gore so nepredvidljive. Vreme se lahko v hipu spremeni. Približuje se nevihta in rešitev je le ena: pobeg v bivak. Boste razbrali skrivnostne kode? Se boste izognili pastem in prepadam? Si boste zapomnili pravo pot? Boste našli pravi bivak in se rešili? Vsaka pot je svoja zgodba. Kakšna bo vaša?

Slovenski planinski muzej ni navaden muzej, saj ponuja doživetje razstave kot lasten vzpon na goro. Spoznajte vzgibe, ki ljudi že od nekdaj

vlečejo v gore. Zberite vse žige na poti do vrha skozi različna doživetja, interaktivne naloge ter preizkuse in na cilju boste dobili nagrado. Muzejska planinska pot lahko postane zgodba za vsakega obiskovalca posebej, prav tako kot resničen vzpon na goro.

Ste že bili na Rombonu? Kaj pa na Ojstrici? Veste, kakšen pogled se ponuja s Tromeje na Goričkem? V Slovenskem planinskem muzeju je trideset slovenskih vrhov dostopnih vsakomur. V

trenutku skočite z enega na drugega s pomočjo očal za navidezno resničnost in uživajte v razgledih 360-stopinjske prostorske fotografije.

Vsak Slovenec na Triglav je že več kot stoletje stara želja Jakoba Aljaža, ki si je predvsem prizadeval »vrniti slovensko lice našim goram«. To namero podpiramo tudi v Slovenskem planinskem muzeju, kjer bomo omogočili vsakomur, da enkrat v življenju stopi na vrh našega očaka, pa čeprav le v navidezni resničnosti.

Vabimo vas na ogled letošnje novosti v muzeju. **V sodelovanju s Slovensko policijo vam predstavljamo helikopter**, ki soga kupili pred 50 leti, **burduš**, prvi helikopter, ki je sodeloval pri reševanju v naših gorah. Stremimo k cilju, da Slovenski planinski muzej obiše vsak Slovenec, zato vabljeni!

Pripravila: Špela Smolej Milat

Nagradno vprašanje: Katero znano pesem je v slovenščino prevedel Jakob Aljaž, ko je še služboval v Trziču?

Nagrada: 3-krat družinska vstopnica za ogled muzeja. Pravilne odgovore pošljite najkasneje do 31. maja 2017 na naslov: Slovenski planinski muzej, Triglavskaya cesta 49, 4281 Mojstrana.

Krek tudi navdušen planinec

ANA ŠUBIC

Železniki – V galeriji Muzeja Železniki so minuli petek odprli razstavo z naslovom Krekova koč na Ratitovcu. Pripravili so jo ob Krekovem letu, s katerim letos v občini Železniki zaznamujejo stoto obletnico smrti dr. Janeza Evangelista Kreka, in ob 110. obletnici ustanovitve železnikarskega planinskega društva, ki bo to nedeljo, 21. maja. Razstava se nanaša na eno od Krekovih mnogoterih vlog – na

vlogo planinca. Ratitovec je bila namreč njegova priljubljena gora, Prtovč pod njim pa kraj, kjer je pogosto preživljal proste dneve. Na razstavi so predstavljeni tudi zapisi Krekovih sodobnikov o njihovih skupnih izletih na Ratitovec. Krek je spodbujal organiziran razvoj planinstva v Selški dolini in je prispeval k ustanovitvi planinskega društva, katerega prvi predsednik je bil njegov sošolec in prijatelj, prav tako duhovnik, Anton Pfajfar. Z razstavo je tako avtorica

Katja Mohorič Bonča iz Muzeja Železniki povezala Kreka, njegovo ljubezen do Ratitovca in okoliških vrhov ter planinsko koč, poimenovano po njem. Krekovo koč so odprli leta 1925, osem let po njegovi smrti. Med drugo svetovno vojno je bila požgana, leta 1954 so jo na novo postavili. Razstava, ki bo odprta do 12. junija, med drugim opisuje tudi Krekovo koč v zadnjih desetletjih in Planinsko društvo za Selško dolino, ki ga že vrsto let vodi Lojze Lotrič.

Razstava o Krekovi koči na Ratitovcu bo na ogled do 12. junija. / Foto: Andrej Tarfila

Lep pozdrav z Gorenjske

IGOR KAVČIČ

Kranj – Del bogate muzejske zbirke razglednic gorenjskih krajev iz druge polovice 20. stoletja, ki jih hranijo v Gorenjskem muzeju, je te dni na ogled v Galeriji Prešernove hiše. Zbirka sicer obsega okrog dva tisoč petsto razglednic, na razstavi z naslovom Prejmite lepe pozdrave z Gorenjske pa jih je na ogled dobra desetina.

Avtorica razstave Monika Rogelj se je pri postavitvi razstave držala načela

združevanja razglednic po posameznih krajih. V ospredje stopajo najbolj številne razglednice mest in turističnih krajev. Na prvem mestu sta Bled in Kranj, potem Bohinj in Kranjska gora, sledijo gorenjska mesta Jesenice, Tržič, Škofja Loka, Radovljica ... V petdesetih in šestdesetih letih so se z razglednicami vse bolj predstavljali tudi manjši turistični kraji – Jezerško, Begunje, Brezje, Martuljek, Mojstrana.

Razglednice so zanimiv dokument časa in prostora, saj

s pomočjo fotografij na njih lahko spremljamo razvoj pokrajine in zaznamo spremembe v posameznih krajih skozi desetletja. Proti koncu 20. stoletja z uporabo digitalne tehnologije in novih elektronskih naprav za komunikacijo je pošiljanje razglednic začelo zamirati in postajati del analogne preteklosti. Tako so tudi razglednice postale del naše dediščine. Še pred tridesetimi leti smo na razglednici sporočali pozdrave, človek 21. stoletja to opravi s fotografijo, ki jo pošlje z mobilnega telefona.

Na več kot 250 razglednicah spoznavamo nekdanjo Gorenjsko. / Foto: Tina Dokl

GORENJSKI
MUZEJ

Tomšičeva 42, 4000 Kranj, tel.: 04 201 39 50
www.gorenjski-muzej.si
Odperto od torika do nedelje med 10. in 18. uro.
Zaprto ob ponedeljkih, 1. 1., 1. 5., 1. 11, za veliko noč in na božič.
Vstopnica Muzejska pot: 7 € odrasli, 5 € mladina

Mednarodni muzejski dan

Ob Mednarodnem muzejskem dnevu, **v sredo, 18. maja 2017**, vas prijazno vabimo, da si vzamete čas in si ogledate stalne in občasne razstave, ki so na ogled v Gorenjskem muzeju.

Ta dan vstopnine ni.

Grad Khislstein nosi ime po Janžu Khislu, podjetniku s Fužin pri Ljubljani, ki je bil v 16. stoletju lastnik gradu. Da bi si odgovorili na vprašanje, KDO JE BIL JANŽ KHISL?, vas na Mednarodni muzejski dan vladno vabimo na muzejski večer **v četrtek, 18. maja 2017, ob 19. uri v Vojnomirovo dvorano Ullrichove hiše v Kranju, Tomšičeva 42.**

O Janžu Khislu in njegovem rodu bo spregovorila poznavalka rodbine prof. zgod. in soc. Barbara Žabota iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Naprodaj bo tudi pravkar izšla knjižica Grad Khislstein avtorice mag. Barbare Kalan.

V petek, 19. maja 2017, vas ob 12. uri vabimo v Bohinjsko Bistrico, na železniško postajo, kjer bomo odprli **edinstveno razstavo v vagonu avtovlaka**. Gre za razstavo o inženirju Maksu Klodiču, ki je pomagal graditi Bohinjski predor, ki je bil zgrajen osem mesecev pred rokom. Je danes kaj takega sploh možno? Si to sploh lahko predstavljamo?

Vstopite na vlak.

Z vožnjo z avtovlakom boste doživeli tudi kanček neprecenljive tehniške in inženirske dediščine, ki nam je v ponos.

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE

INFORMACIJE IN REZERVACIJE

Park vojaške zgodovine

Kolodvorska 51 | 6257 Pivka | Slovenija

00386 (0)31 775 002

info@parkvojaskezgodovine.si

Celostno
doživetje
za celo
družino

AKCIJA:
18. 5. 2017
Mednarodni
muzejski dan
- 50 %
na vstopnino

NAPOVEDUJEMO:
27. 5. – 28. 5. 2017
Tankovski
vikend

www.parkvojaskezgodovine.si

Kako deluje parni stroj?

Mednarodni muzejski dan bodo v Mestnem muzeju Idrija obeležili z dogodkom ob stoosemdeseti obletnici postavitve prvega parnega stroja pri Rudniku živega srebra Idrija.

IGOR KAVČIČ

Idrija – V četrtek, 18. maja, ob 18. uri bo pred vhodno stavbo Frančiškovega jaška v Idriji živahno, saj bodo visoko obletnico prvega parnega stroja v Rudniku živega srebra obeležili na zanimiv način. Mogoče bo namreč v živo videti, kako deluje parni stroj.

Pojdimo v zgodovino. V idrijskem rudniku so 30.

septembra 1837 nastale težave zaradi povečane količine jamske vode, ki je zalila spodnji del jame. Ker je bila zmožljivost črpalk na vodni pogon, t. i. kamšti, premajhna, so na pomoč poklicali strokovnjake iz Celovca in z Dunaja. Najprej so se odločili za postavitev parnega stroja za pogon črpalke pri Jožefovem jašku. Parna črpalka in obstoječa kamšt sta bili pri črpanju

vode neuspešni, zato so leta 1838 pri Terezijinem jašku postavili še eno parno črpalko. Prva parna stroja pri idrijskem rudniku sta bila izdelana na Dunaju. V Idrijo so jih pripeljali razstavljena. Vsa vzdrževalna dela je vodil višji črpalni mojster Heyrovsky, ki je prav zato prišel iz Přebrama in ostal z družino v Idriji, dokler problem ni bil odpravljen.

Foto: arhiv Mihaela Omerza

Mihael Omerza iz Ljubljane bo predstavil delovanje parnega stroja lastne izdelave.

Po uspešni postavitvi prvih dveh parnih strojev so nadaljevali s poglobljanjem Frančiškovega jaška in leta 1842 dosegli globino 276,9 metra. Za odvajanje jamske vode so leta 1846 pričeli

odpirati nov rov, ki so ga poimenovali Florijanov vodni rov, ki še danes služi za odtok jamske vode v reko Idrijco. Rudnik živega srebra Idrija ima bogato tradicijo pri nakupu in postavitvi

parnih strojev, saj je bil na Slovenskem med prvimi. Prvi parni stroj je sicer pričel obratovati leta 1818 v Trstu, leta 1835 pa v Ljubljani v rafineriji sladkorja – cukrarni.

Razstava o Janezu Vrečarju

IGOR KAVČIČ

Domžale – V četrtek, 18. maja, ob 18.30 bo v Menačenkovi domačiji potekal vodeni ogled po razstavi Janez Vrečar (1887–1959): Domžalski podobar in gospodarstvenik. O njem bo spregovorila Katarina Rus Krušelj, avtorica razstave. Gre za obrtnika in ustvarjalca, ki je aktivno deloval tudi pri razvoju domžalskega

gospodarstva in politike do druge svetovne vojne.

Janez Vrečar se je rodil v Tuštanju pri Moravčah. Za podobarski poklic se je učil pri Andreju Rovšku in Ivanu Pengovu, kjer je delal tudi njegov oče. Po prvi svetovni vojni, ko je oče odprl svojo delavnico v Moravčah, sta skupaj rezljala – največ po naročilu za Pengovovo delavnico. Leta 1928 je začel samostojno podobarsko in mizarstvo obrt v Domžalah, pozneje pa je v Kolodvorski ulici v Domžalah zgradil delavnico in hišo, kjer so delali po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika ter izdelali precej cerkvene opreme. Janez Vrečar je bil tudi pevec in igralec. Bil je dober politik in poznavalec svetovnih političnih razmer. Med letoma 1936 in 1941 je bil župan občine Domžale ter zaslužen za takratni razvoj Domžal. Leta 1939 je bil odlikovan z redom svetega Save.

Foto: Arhiv Slamnikarskega muzeja

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE

300 LET SLAMNIKARSTVA NA DOMŽALSKEM

Stalna razstava

Slamnikarski muzej zbira, hrani, raziskuje in predstavlja javnosti slamnikarsko dediščino. Stalna razstava nas popelje po zgodovini pletenja slamnatih kit in šivanja slamnikov v Domžalah in okolici. V muzeju spoznamo postopek izdelave slamnatih kit in slamnikov ter orodja in pripomočke, ki so bili pri tem uporabljene. Predstavljena je bogata zbirka slamnikov različnih vrst, barv, materialov ter vzorci kit, iz katerih so šivalke šivale slamnike.

- ✦ Vodeni ogledi s prikazom pletenja kit iz slame in šivanja slamnikov
- ✦ Tematska vodenja z doživljajsko-ustvarjalnimi delavnicami za šolske skupine
- ✦ Muzejska trgovina s slamniki in drugimi spominki
- ✦ Vodenja po tematski poti *Sprehod med tovarnami slamnikov v Domžalah*

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE
Kajuhova 5, 1230 Domžale
(domuje v Godbenem domu Domžale)

Odprt od torika do petka od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure, nedelje, ponedeljki in prazniki zaprto (za predhodno najavljene skupine po dogovoru). Vstopnina.

T 01 724 84 08 (v odpiralnem času muzeja), 01 722 50 50 (KD Franca Bernika Domžale)
E slamnikarski.muzej@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

GRAD GEWERKENEGG

PARTIZANSKA BOLNICA FRANJA

Obiščite muzej na gradu Gewerkenegg v Idriji in ob ogledu razstav odkrivajte sledi živega srebra ter Partizansko bolnico Franja, skrito bolnišnico v soteski Pasice iz časa 2. svetovne vojne

vsak dan, od 9. do 18. ure.

INFO:
05 37 26 600
www.muzej-idrija-cerkno.si
tajnistvo@muzej-idrija-cerkno.si

Mišelovka spet v petek

Ustvarjalna ekipa žirovske Mišelovke gledalce v negotovosti drži vse do konca predstave.

IGOR KAVČIČ

Žiri – V soboto so v Kulturnem domu v Žireh premierno uprizorili letošnjo igro v izvedbi igralskega ansambla DPD Svoboda Žiri z naslovom Mišelovka. Znamenito delo Agathe Christie je režiral Matija Milčinski. Mišelovka velja za največkrat uprizarjano gledališko delo na svetu. V matičnem londonskem St. Martin's Theatreu jo neprekinjeno igrajo od leta 1952 in je

doživela že več kot 25 tisoč ponovitev. Odrska kriminalka je bila večkrat uprizorjena tudi v Sloveniji, tako na ljubiteljskih kot profesionalnih odrih, tokrat tudi v Žireh. Ob Matiji Milčinskem, ki je poprijel za režijo, dramaturgijo in je izbral glasbo, je pomočnica režije Metka Debeljak, kostume in sceno je pripravila Tatjana Oblak Milčinski, za govor poskrbel Ludvik Kaluža, luč Evgen Podobnik, zvok Gašper Jereb, rekvizite Vanja Harej,

masko Meta Podobnik, tonsko montažo Matjaž Slabe in Matjaž Novak, šivilja pa je Ivica Novak. Kar je najpomembnejše: tokrat se predstavlja standardna igralska ekipa: Damijana Jesenko Capuder, Matic Dolenc, Klemen Poljanšek, Milena Padovac, Boris Pečelin, Barbara Burnik, Branko Pečelin, Rok Klemenčič in Jana Jenko. Mišelovka bo ponovno na sporedu v petek, 19. maja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Žireh.

Navdih Dobrave

Kranj – Likovniki KD Dobrava Naklo v okviru Tedna ljubiteljske kulture (od 12. do 21. maja) v Kranju organizirajo in vabijo jutri, v sredo, 17. maja, ob 18. uri na odprtje razstave z naslovom Navdih Dobrave.

Razstava tržiških likovnikov

Tržič – Tržiški likovniki bodo svoja dela na ogled postavili na šesti pregledni območni likovni razstavi, katere odprtje bo jutri, v sredo, 17. maja, ob 19. uri v Galeriji Paviljon.

Čipka in svetloba

Podboršt pri Komendi – V soboto, 20. maja, bo ob 10. uri v Lončarjevem muzeju v Podborštu odprtje razstave klekljarskega društva Čebelica Moste z naslovom Čipka in svetloba. Razstava bo odprta 20. in 21. maja od 10. do 19. ure, ostale dneve do 27. maja pa po najavi po tel. 041 942 053.

Likovna potovanja skozi čas

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj dela iz ciklov Vmesni prostor in Potovanje skozi čas razstavlja Klementina Golija.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Klementina Golija je zagotovo ena najbolj dejavnih razstavljavk med slovenskimi likovnimi umetniki. Ta trenutek dela iz zgoraj omenjenih ciklov razstavlja v galeriji Talasa Strunjan, do 19. maja so njena dela na ogled v Galerije Schloß Porcia v Špitalu na av-

prostor duhovnega, fizičnega, časovnega in emocionalnega prehoda različnih človeških stanj. Zaznamuje jih horizontalna delitev slikovnega polja, spodnji del je bazičen, zemeljski, nekakšen fizičen prostor, ki je tudi sicer bolj pastozno naslikan, z večbarvnimi, reliefnimi nanosi. Osrednji ali vme-

Melita Ažman, cikli pri Golijevi ne nastajajo naključno, temveč predstavljajo premišljeno, načrtno izpeljavo ali nadgradnjo, v kateri se prepletajo miselni procesi, spomini, doživetja, občutenje in zavedanje časa ter prostora v kombinaciji z nezavednimi kodnimi simbolnimi procesi. In še: »Klementina Goli-

Klementina Golija velja za eno prepoznavnejših slovenskih slikark njene generacije.

strijskem Koroškem, 9. junija pa bo razstavljala v dunajski galeriji Kro Art Contemporary. Niz večjih samostojnih predstavitev tako pri nas kot tudi v tujini pripravlja za prihodnje leto. Predstavila se bo v Galeriji Velenje, v Galeriji Kosova graščina na Jesenicah, v Galeriji-muzeju Lendava, v Galerie Vorspann v Železni Kapli ...

Polna Mala galerija na odprtju razstave pred tednom dni je bila lep pokazatelj priljubljenosti avtorice in njenih del med spremljevalci likovne umetnosti. »Razstavo posvečam pred dnevi preminulemu očetu Francu, ki je bil izredno širok človek in je že na samem začetku moje ustvarjalne poti vame verjel in me podpiral,« je povedala Klementina Golija, ki se tokrat predstavlja z deli, nastalimi v zadnjih dveh letih iz ciklov Vmesni prostor in Potovanje skozi čas.

»Vmesni prostor je prostor prehoda, premika,

sni prostor, imenovan tudi medprostor, je prostor notranje dinamike, pretočen, prostor aktualizacije oz. simbolov in znakov, ki se pogosto prepletajo in ustvarjajo včasih povsem abstraktne druge asociativne in prepoznavne likovne elemente in forme. Značilna črna, ekspresivna risba zarisuje nekakšne sublimne mikro psihograme. Zgornji prostor je duhovni prostor, prostor transcendence,« poudari Golija, o delih iz cikla Potovanje skozi čas pa doda, da gre za logično nadaljevanje cikla Vmesni prostor. »Formalno je slikovno polje deljeno po vertikali in simbolizira nekakšen časovni trak, prerez časa oz. simbole določenih časovnih segmentov. Prostor in čas pojmem kot dve povezani, soodvisni in neločljivi komponenti, ki konstituirata naš obstoj, vedenje in zavedanje.«

Kot je k razstavi zapisala umetnostna zgodovinarica

ja ima izrazito samosvojo, prepoznavno likovno izpovedno pripoved, kjer spaja risbo, sliko in kolaž ter ohranja spomin na grafiko. Njena dela so kompleksno zamišljena celote, ki se z leti nadgrajujejo in iz cikla v cikel razčističujejo.«

Naj dodamo, da se je Klementina Golija pred nekaj leti lotila tudi habilitacijskega postopka za podelitev naziva docentka na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V letu 2015 je prejela priznanje pomembnih umetniških del za področje slikarstva, ki ga kot najvišje priznanje za umetnost podeljuje Univerza v Ljubljani. »Lani sem slikala nekoliko manj in se bolj posvetila teoretičnemu raziskovanju teme, ki sem jo pripravila za javno nastopno predavanje in s tem prejela naziv docentka,« je ob tem dodala priznana slikarka srednje generacije. Razstava bo na ogled do 3. junija.

Teden vseživljenjskega učenja

12. 5.–30. 6. 2017

Naj mesec maj prebudi tudi ljubezen do vseživljenjskega učenja!

Za vas smo pripravili preko 130 priložnosti za pridobivanje znanj, spretnosti in veščin ter druženja na področjih:

- tehnika in tehnologija
- kulturna zavest in izražanje
- sporazumevanje v tujih jezikih
- delo in zaposlovanje
- vrtnarjenje
- gibanje in sprostitve
- igra in prosti čas
- spletna orodja
- likovno ustvarjanje
- glasbeno izražanje
- zdravje
- osebna rast
- umovadba
- delovno pravo

Dogodki so dostopni resnično vsem, saj so **BREZPLAČNI**. Zato kar pogumno izkoristite čim več možnosti za lastno obogatitev!

Sodelujemo tudi v skupnih akcijah, kjer lahko pripadniki različnih generacij sodelujete na področju, ki vam je še posebej pri srcu:

- Radi pišemo z roko: 12. 5.–30. 6. 2017
- Erasmus+ ni mus, pomaga pa!: 16. 5. 2017
- Parada učenja: 17. 5. 2017, 9.00–18.00
- Učenje in kultura z roko v roki: 25. 5. 2017

Območni koordinator TVU je Ljudska univerza Kranj, ki

vam od 18. 5. do 1. 6. 2017 nudi 10 % TVU popusta za vpis v kateri koli izobraževalni program v izobraževalnem letu 2017/2018.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

MESTNA OBČINA KRANJ

Škofjeločan slavil v Kopru

Sašo Bertoncelj je tretjič zmagal na tekmi svetovnega pokala v športni gimnastiki.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Koper je pretekli konec tedna gostil tekmo svetovnega pokala v športni gimnastiki. Za slovensko slavje je poskrbel Sašo Bertoncelj, ki je zmagal na konju z ročaji.

V finalu je z oceno 14,900 premagal dva Madžara, in sicer Zoltana Kallaija (14,700) in Krisztiana Berkija (14,600), večkratnega evropskega in svetovnega prvaka in tudi že olimpijskega zmagovalca. »Občutek je izjemen. Zelo sem zadovoljen z vajo. Seveda pa ne bi bil pravi športnik in perfekcionista, če ne bi v njej našel nekaj napak. Super je, ko zmagáš in veš, da lahko narediš še bolje,« je povedal Sašo Bertoncelj. Za telovadca iz

Sašo Bertoncelj je z zmago na tekmi svetovnega pokala dosegel najboljši rezultat v dosednji sezoni. / Foto: osebni arhiv

Gorenje vasi pri Retečah je bil to obliž na slabše nastope na letošnjih tekmah svetovnega pokala, pa tudi na

evropskem prvenstvu se mu ni izšlo povsem po načrtu. Osvojil je šesto mesto. »Na evropskem prvenstvu se mi

res ni izšlo po načrtih, ampak nisem razočaran, ker je bila tam taktična odločitev s trenerjem, da napadeva prvo mesto, pa se je malo zalomilo. Zmaga v Kopru je bolj obliž na letošnje svetovne pokale, ki sem jih izpeljal katastrofalno, sedaj pa dokazal, da lahko premagam tudi najboljše med najboljšimi,« je pojasnil.

S takšno oceno bi na evropskem prvenstvu osvojil drugo mesto, tudi na svetovnem pa bil bil verjetno blizu medalji. »Imam še nekaj rezerve v sami izvedbi vaje kot tudi v težavnosti. To želim še izpiliti do svetovnega prvenstva,« je še povedal Bertoncelj. Svetovno prvenstvo bo jeseni v Kanadi, še prej pa ga čakajo nove tekme svetovnega pokala.

Za Slovenijo dva četrtfinala

V Medvodah je potekal letošnji največji badmintonski mednarodni turnir v Sloveniji.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Na badmintonskem turnirju FZ Forza Slovenia International 2017, ki je konec tedna potekal v Športni dvorani Medvode, je nastopilo rekordnih 245 tekmovalcev iz kar tridesetih držav, tudi iz Azije. Turnir je štel za svetovno jakostno lestvico.

Slovenci niso bili favoriti za najvišja mesta. Najvišje, v četrtfinale, sta se uvrstili

mešana dvojica Andraž Krapež in Nika Arih ter ženska dvojica Lia Šalehar in Iza Šalehar. Zmagovalci turnirja so Danca Mikkel Mikkelsen in Mai Surov pri mešanih dvojicah, med posamezniki Nizozemec Erik Meijs, med posameznicami Danka Julie Dawal Jakobsen, v moških dvojicah Belgijca Matijs Diericx in Freek Golinski, v ženskih dvojicah pa Rusinji Olga Arkhangelskaya in Natalija Rogova.

Nastopilo je rekordnih 245 tekmovalcev iz tridesetih držav. Na sliki Danka Julie Dawal Jakobsen, zmagovalka med posameznicami. / Foto: Peter Košenina

Nogometaši Triglava že prvoligaši

Dva kroga pred koncem tekmovanja so si nogometaši Triglava že zagotovili vrnitev v družbo najboljših.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Tekme 25. kroga so konec tedna odigrali v drugi slovenski nogometni ligi. Obe kranjski ekipi sta nastopili pred domačimi navijači.

Na nogometnem igrišču Športnega parka Zarica je ekipa Zarice Kranj vodila po prvem polčasu z 2 : 0, ko sta zadela Tilen Mlakar in Matic Volčič, a se Drava Ptuj ni predala in v drugem delu srečanja trikrat zadela za končnih 2 : 3. Na Dobu so domačine z remijem z 2 : 2 presenetili nogometaši ekipe Ankaran Hrvatini. Rezultat je šel na roko triglavanom, ki so s 4 : 0 premagali Terme Čatež. Zadelo so Enis

Medtem ko bodo triglavani prihodnjo sezono igrali v prvi ligi, se Zarica Kranj (v rdečih dresih) bori za obstanek v drugi. V soboto doma niso uspeli premagati Drave Ptuj. / Foto: Tina Dokl

Durkovič, Kristjan Arh Česen, Matej Poplatnik in Matic Ahačič. S tem so si že zagotovili napredovanje med slovensko elitno nogometno družino. Zarica Kranj ostaja na osmem mestu.

V prvi ligi je 33. krog prinesel derbi med Domžalami in Olimpijo za drugo mesto na lestvici. Ljubljancani so bili doma boljši s 3 : 1 in se povzpeli na drugo mesto, Domžalčani so tretji. Kalcer Radomlje je izgubil s Kopro (0 : 4). Tekme 34. kroga bodo že sredi tedna. Danes jo bodo odigrali nogometaši Krškega in Kalcerja Radomlje ter Kopa in Olimpije, jutri pa Domžale – Gorica, Rudar – Aluminij in Maribor – Celje.

HKMK Bled začel s pripravami na novo sezono!

V Hokejskem klubu mlade kategorije Bled smo 8. maja začeli s suhim treninzi in tako že aktivno zakorakali v novo sezono. Treninzi so seveda prilagojeni posameznim selekcijam, namejnjeni prav vsem starostnim skupinam otrok od najmlajših, za katere je to bolj igra in veselje, do tistih starejših, ki s tem začenejo z nabiranjem telesne kondicije za prihajajoče državno prvenstvo. Prav zanje bo HKMK Bled tudi v letošnji sezoni organiziral priprave na morju. Kot že vrsto let, bomo tudi letos s selekcijo U 12 in starejšimi

HKMK Bled aktivno vstopa v sezono 2017/18 / Foto: Grega Podrekar

odšli v Pineto ter nadaljevali z nabiranjem kondicije. Po vrnitvi s priprav na morju se bodo treninzi preselili v dvorano, na

ledeno ploskev. V sredini julija bosta organizirana dva termina hokejskih kampov HKMK Bled.

Teh kampov se lahko udeležijo tudi igralci iz drugi klubov in drugih držav. Več informacij dobite na www.hkmkbled.com.

Med gorenjskimi tretjeligaši najvišje Blejci

Kranj – V 3. slovenski ligi center so odigrali tekme 24. kroga. Rezultati gorenjskih ekip: Sava Kranj – Ilirija 1911 2 : 3, Tinex Šenčur – Brinje Grosuplje 2 : 0, Bled Hirter – Komenda 3 : 1, Šobec Lesce – Ivančna Gorica 2 : 5, Kolpa – Velesovo 2 : 0. Vodi AŠK Bravo s 60 točkami, Bled Hirter je tretji s 53 točkami. Pretekli konec tedna so bili aktivni tudi nogometaši v gorenjski ligi. V 19. krogu je vodilna trojka v ligi za prvaka doma vknjižila nove zmage. Nogometaši SIJ Acroni Jesenice so s 3 : 0 premagali JuRentA Bitnje, Žiri z 2 : 0 Visoko, Bohinj pa Naklo z 2 : 1. Na lestvici vodi Bohinj. V skupini za obstanek je Škofja Loka v Britofu nadigrala domačine s 7 : 2, Jecom Sport DLN pa v Šenčurju Zarico B s 5 : 1. Tekmi Preddvor – Polet in Kondor Godešič – Niko Železniki sta se končali neodločeno z 1 : 1.

V Kranjski Gori najhitrejša Hrastnikova in Žabjek

Kranjska Gora – Uniorjev pokal v gorskokolesarskem spustu se je tri tedne po začetku na Lošinj u nadaljeval v Kranjski Gori, obakrat je prinašal točke za pokalni tekmovanji Slovenije in Hrvaške ter točke za lestvico mednarodne kolesarske zveze, tokrat druge kategorije. Po drugem mestu na Lošinj, 34. na svetovnem pokalu v Lurdu in zmagi na dirki evropskega pokala v Kranjski Gori se je na svoj četrti zaporedni dirkaški konec tedna v teh razmerah najbolje znašel 21-letni slovenski prvak Jure Žabjek (Unior Tools Team). Med ženskami sta od trojice po sobotnem treningu ostali le dve tekmici. Tako v polfinalu kot v finalu je bila najboljša Monika Hrastnik (KK Črn trn).

Kalanova in Ahačičeva državni prvakini

Komenda – Mladi kolesarji so se pomerili na 11. VN Občine Komenda, ki je bilo hkrati tudi državno prvenstvo za dečke, deklice in mlajše mladinke. Novi državni prvakini imajo v Kolesarskem klubu Kranj. Med deklicami B je bila najboljša Neja Kalan, med mlajšimi mladinkami pa Ana Ahačič. V tej konkurenci je bila druga njena klubska kolegica Tjaša Sušnik. Med deklicami C je bila tretja Katja Žvan (KK Gorje).

Loški rokometaši poraženi na Primorskem

Škofja Loka – V rokometni Ligi NLB za prvaka je ekipa Urbanscape Loka gostovala pri Kopru 2013 in izgubila z 29 : 23 (13 : 18). Ločani so s 33 točkami na petem mestu. Naslednja tekma jih čaka že v petek ob 20. uri, ko v goste na Poden prihaja ekipa RK Gorenje Velenje.

PLANINSKI IZLET: KAPINJSKI VRH (1736 M) IN GORJANSKI VRH (1693 M)

Karnijski prehod

Nazaj na skrajni vzhod Karnijskih Alp, kjer so gore tromejno poimenovane v treh jezikih: slovensščini, italijanščini in nemščini. Malo obiskano in zato še bolj cenjeno.

JELENA JUSTIN

Pozimi smo obiskali Zahomec, kjer smo za izhodišče izbrali Val Bartolo oz. slovensko Vertinjlogarski graben. Saj se spomnite, tisti znameniti roglji, ki so nam bili orientir, kje je začetek poti. Že takrat smo na nasprotni strani ceste zagledali smerokaze in markacijo za pot številka 509. No, to je tokrat začetek naše poti za vzpon na Kapinjski vrh / Monte Capin / Kapin Berg in Gorjanski vrh / Monte Goriane / Gorianicher Berg. Zapeljemo se proti Italiji, proti Trbižu in nadaljujemo do Žabnic / Camporossa. V krožišču zavijemo na prvi izvoz, se spustimo do podvoza, tik za njim pa nadaljujemo desno. Rjav smerokaz na

nasprotni strani nas usmeri proti dolini Val Bartolo oz. Vertinjlogarskemu grabnu. Ozka asfaltirana cesta kmalu zavije levo, nastopi makadam. Vozimo po soteski, približno tri kilometre, ko na levi strani zagledamo tablo ter urejeno plezališče, pred sabo pa mostiček. Zapeljemo se čezenj in zagledamo manjše parkirišče na desni s smerokazom ter malce večje parkirišče na levi ter izrazit skalni rogelj pred sabo.

S hojo začnemo po poti številka 509, ki pelje na Sella Canton oz. sedlo Kot. Pot je speljana kot mulatjera, prijetno vijuga po strmini navzgor, zato izjemno hitro pridobivamo višino. Prečimo potok Scalina. Pot mi je bila v en sam užitek, res lepa. Na sedlu se združijo štiri različne

poti. Mi nadaljujemo v smeri Gorjanskega vrha, kar nam bo vzelo še dodatni dve uri. Nadaljujemo po makadamski cesti. Strmo! Res strmo in ponekod tudi precej grdo, sploh če bi se poti lotili s kolesom. Cesta višje postane kolovoz, postane travnata. Nekaj ovinkov nad mejnim kamnom 5/01, ko se pot dobesedno zravna, se v levo, spet strmo v breg odcepi mejna pot, ki poteka ob mejnih kamnih. Vzpenjamo se proti Kapinjskemu vrhu. Preprosto sledimo mejnim kamnom, ko dosežemo prostran travnat vrh, ki me je na neki način spominjal na našo Voščo. Z vrha še naprej sledimo mejnim kamnom in začnemo izgubljati višino. Spustimo se na višino 1600 m, ko dosežemo markirano kolovozno pot, ki smo jo prej zapustili, oz. pot, po kateri se bomo na koncu vračali. Od tukaj dalje predlagam, da še naprej sledimo mejnim kamnom in se najprej povzpnejo na vrh Gorjanskega vrha. Hodimo po čudovitem gozdnem slemenu z razgledom v Avstrijo. Je pa tisti tipični greben; gor pa dol pa spet gor in spet dol. Črte na vrhu mejnih kamnov nam povedo, v kateri smeri je naslednji kamen, sicer je pa tudi pot, skoraj v celoti, lahko sledljiva.

Gorjanska planina z Dobračem v ozadju / Foto: Jelena Justin

Z Gorjanskega vrha se v lepem vremenu vidi osrčje Zahodnih Julijskih Alp. / Foto: Jelena Justin

Travnati Kapinjski vrh / Foto: Jelena Justin

Trenutno na tem gozdnem slemenu poteka tudi sečnja, zato se povzpnejo kar po širokem kolovozu, ki je verjetno posledica gozdarskih strojev, nato pa tik pred Gorjanskim vrhom zagrizemo še v eno strmino in že smo na travnatem pobočju, ki nas pripelje na naš končni cilj. Če bomo imeli lepo vreme, bo tudi razgled čudovit: najbližji je seveda Dobrač pa dolina proti Beljaku, veriga zahodnih Julijskih Alp,

Kanalska dolina, nad katero se pnejo številni vrhovi Karnijskih Alp. Če z vrha sestopimo do roba gozda, bomo videli ogromno poslopje nekdanje vojašnice. Hm, zakaj so jo zgradili??

Sestopimo do Gorjanske planine, pozvonimo na zvončku in začnemo sestopom. Gremo po makadamski cesti številka 510. Ko cesta v ostrem levem ovinku zavije navzdol, gremo mi naravnost, naprej po poti 510 proti

zahodu. Pot se kmalu spremeni v pot številka 403. In to je pot, ki jo Tabaccovi zemljevidi označujejo kot Traversa Carnica – karnijski prehod. Po kolovozu in makadamu sestopimo do sedla Kot, kjer začnemo še zaključni sestop po ta lepi poti 509.

Nadmorska višina:
maks. 1736 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Sr(e)čno

NENA VEBER,
IMT® & NLP® TRENERKA IN
COACH, ALTHEA® CENTER
ZDRAVJA IN HARMONIJE

Ljudje smo celostna bitja. Ne le gora mišic in kosti. Imamo še čustva, energijo, misli. Fino je, če se tega zavedamo.

Že kot otroke so nas učili, da je pomembno, da poskrbimo za svojo higieno (se prhamo, umivamo zobe, se počesemo, postrižemo, oblečemo sveža oblačila...). Vse to naredimo na fizičnem nivoju. Ker je prav. Bolje se počutimo, ko smo sveži in čisti. Naša srečanja in kontakti, bivanje s soljudmi so bolj prijetni, če smo urejeni, dišeči in sveži, ne smrdeči in zatohlo puhteči vse naokrog.

Kar so nas večinoma pozabili naučiti je, kako naj poskrbimo za svojo mentalno higieno in lepo »psihofrizuro«. Kaj naj naredimo s čustvenimi tiskami in stanji, ki nas obremenjujejo.

Velikokrat so nas celo vzgajali tako, da smo smeli

biti veseli in srečni, žalostni in prestrašeni pa že ne več. »Kar pogumen bodi. Kar potrpi. Saj ni tako hudo. Saj bo minilo.«

»Nič ne bodi žalostna. Nisi lepa, če se takole grdo pačiš. Rajse se smej.«

Znamo umiti fizično nesnago s telesa, oprati svoja oblačila, jih lepo zlikati. Večinoma pa ne vemo, kako odplakniti mentalno navlako in nesnago, ki nas duši. Kaj narediti s strahovi, jezo, zamerami, žalostjo. Se pretvarjamo, da jih ni. Jih sploh ne upamo začutiti in jih spoznati. Si jih priznati. Priznati, da so. Da nas obremenjujejo. Jih tlačimo pod preprogo (v podzavest).

To je približno tako, kot bi leta dolgo vso nesnago, ki se nabere v stanovanju, počistili samo tako, da jo enostavno pometemo pod preprogo. In se pretvarjali, da je ni tam.

Saj na zunaj, na prvi pogled ni vidna. Globoko v sebi bi seveda vedeli, da je tam. Ker bi vsakič, ko bi šli čez preprogo, začutili kup pod nogami. Pa bi le pregnali te občutke in se delali, da ni nič.

Si predstavljate, kako težko bi lovili ravnotežje, ko bi šli čez preprogo, ki bi bila dvignjena od tal že en meter, ker bi bilo pod njo toliko nesnage? Tako vse težje lovimo svoje psihično ravnovesje, če se bojimo soočiti s svojimi čustvi, si priznati, kaj se nam dogaja. Ker vse skupaj leta in leta samo tlačimo vase in se delamo, da ni nič.

Ne bojmo se spregovoriti o tem. Za začetek bo pomagalo že, da kar sami s seboj. V mislih ali naglas. Ko smo na sprehodu, pod prho, med tekem. To je tisti prvi ventil, ki ga lahko odvijemo in napetost začnemo spuščati iz sebe. Če pridemo do točke,

ko ne vemo, kako dalje, poiščimo pomoč strokovnjaka. Vsega vedno ne znamo in ne zmremo sami. Zato je pametno, da poiščemo pomoč tistega, ki to zna. Zato ne bomo nič manj »normalni« ali »vredni«. Kvečjemu bolj pogumni, ker bomo iskreni sami s seboj. Saj avta, ko začne pihati in sopihati in čudno škripati ter zasvetijo vse mogoče in nemogoče lučke in opozorila, verjetno tudi ne popravljate sami, če niste mehanik. Ga peljete na servis ali samo lučke izklopite in se pretvarjate, da ni nič?

Tako kot znamo z avtom in drugimi aparaturnami in pripomočki, ko ne delujejo optimalno, bi bilo koristno, da bi znali še sami s seboj. Tako kot gremo k zdravniku in na rentgen, k mavčarju po mavec, če nogo zlomimo, bi bilo dobro iti po oporo in pomoč, če se psihično

zломimo. Najpametneje seveda že prej, ko začutimo, da nam je težko. Ni treba čakati do zadnjega trenutka, da se čisto sesujemo.

Velikokrat mi ljudje rečejo, da po sebi in svojih čustvih že ne bodo »brskali«. »Kaj pa če kaj najdem?«

A ni bolje, da najdemo? Potem lahko nekaj naredimo s tem, kar smo našli. Kaj pa če so v nas neodkriti talenti, sposobnosti, zakladi, ki se jim s tem, ko se ne upamo soočiti s seboj in se raziskati, odpovemo? Mene bi bilo tega veliko bolj strah. Da ne najdem in izkoristim vsega, kar prinašam s seboj. Ker si ne upam začutiti in ugotoviti, kdo in kaj sem.

Vsega ne moremo videti z očmi ali prijati z rokami. Naučimo se gledati s srcem. Ni lahko. Ni nemogoče.

Je pa vredno, ko pridemo do tja. Sr(e)čno.

ZDRAVJE IN JAZ – PRIJATELJA (20)

Tekli, hodili in pomagali

Skoraj osemsto tekačev in pohodnikov, ob njih pa tudi številni navijači, se je minulo soboto zbralo na že sedemnajstem Županovem teku, skupaj z Vincencem Drakslerjem in drugimi donatorji pa so za dobrodelen namen s startninami zbrali okoli trideset tisoč evrov.

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – »Vesel sem, ker je prireditev lepo uspela, ker je lepo vreme in je prišlo tudi veliko ljudi. Prav tako sem zadovoljen, ker bo Fundacija z zbranim denarjem lahko napredovala in bo v pomoč tistim, ki jo potrebujejo. Naj poudarim, da je Fundacija namenjena pomoči potrebnim Kranjčanom, jaz, ki sicer bivam v Švici, pa z denarnimi nakazili skrbim za njeno lažje delo in razvoj,« je povedal kranjski rojak Vincenc Draksler, ki je bil tudi letos z dvajset tisoč evri največji donator sobotnega teka. Za 3500 evrov je bilo drugih donacij, za okoli 5500 evrov pa se je nabralo denarja iz startnin. Sredstva bodo namenjena za razvoj socialnih programov, za zaposlovanje ter za nakup opreme in orodja za delavnice zaposlitvenega centra Fundacije.

Med skoraj štiristo pohodniki in tekači na 1400 metrov je v cilj prvi priteknel Matic Meglič z Mlake pri Kranju. »Na Županov tek sem prišel prvič in vseh mi je odlično vzdušje. Tudi razdalja teka mi je ustrezala, prireditev pa

V sobotnem dopoldnevu so bile na Brdu pri Kranju idealne vremenske razmere za več kot sedemsto tekačev in tekačic.

je zame res blizu. Ker treniram smučarski tek, moram skrbeti za kondicijo, poleg tega pa se mi zdi prav, da tudi na tak način pomagamo tistim, ki ne morejo poskrbeti sami zase,« je povedal osmošolec Matic Meglič, ki je zmagal s časom 5:10. Za njim se je na drugo mesto uvrstil Žiga Kobe, tretji pa je bil Dominik Tišler Sušnik.

»Treniram tek na smučeh pri kranjskem Triglavu in tek zame ni bil naporen. Letos sem se Županovega teka udeležila drugič, vseh mi je, ker je tek zabaven, kar nas spremlja godba in se ves čas nekaj dogaja. Gotovo bom še

prišla, tudi ko bom starejša,« je povedala devetošolka Klara Mali z Golnika, ki je bila v cilju, s časom 5:24 prva v ženski konkurenci. Na drugo mesto se je uvrstila Teja Zdravec, na tretje pa Tara Di Leonardo.

Okoli 360 tekačic in tekačev pa se je odločilo, da pomagajo desetkilometrsko razdaljo. Po 45 minutah in 42 sekundah je bil v cilju prvi Marko Florjančič s Suhadol. »Pogoji za tek so bili idealni. Ob treh otrocih, Juriju, Tini in Ajdi, pač treniram, kadar je čas, in včasih grem tudi na kakšno tekmo, najraje na dobrodelne.

Danes me je povabil prijatelj in ni mi žal,« je povedal Marko Florjančič, ki je za dobro minuto prehitel drugouvrščenega Davida Roglja in tretjevrščenega Urbana Žitnika.

Med dekleti je bila s časom 45:42 v cilju prva Živa Klemenčič. »Treniram tek na smučeh in biatlon pri TSK Triglav in letos sem prič tekla na Županovem teku. Zmage nisem pričakovala, sem pa zelo uživala in sem zadovoljna. Super se mi zdi, da lahko pomagamo tudi s tekom,« je povedala 16-letna Živa Klemenčič iz Nemilj pri Kranju. Druga je bila s slabo minuto zaostanka Urška Stanovnik, tretja pa Hana Mazi Jamnik.

Najstarejši tekač na deset kilometrov je bil 86-letni Miroslav Rant, najmlajši na daljši progi pa devetletni Filip Pavlin. »Hvala vsem obiskovalcem, še posebno tekačem in tekačicam, ki so tekli za dobrodelni namen. Letos sem odtekel rekreativni krog, kljub napovedi slabega vremena pa se nas je zbralo kar veliko. Upam, da nas bo drugo leto še več in bomo presegli številko tisoč,« je ob koncu povedal župan Boštjan Trilar.

Prijatelji Ratitovca

Zaključila se je sedemindvajseta rekreativna akcija Prijatelj Ratitovca, ki je bila rekordna.

MAJA BERTONCELJ

Železniki – S sobotnim srečanjem pred Krekovo kočjo na Ratitovcu se je zaključila 27. akcija Prijatelj Ratitovca. V letu 2016 je bila rekordna, saj je normo izpolnilo kar 638 udeležencev (leto prej 598), ki so se skupno 26.454-krat povzpeli na Ratitovec.

Železniki. Akcije se lahko udeleži vsak. Svojo prisotnost na Ratitovcu potrdi z vpisom in podpisom v posebni vpisni knjigi. V enem dnevu ima lahko posameznik le en vpis. Normo so izpolnili vsi, ki so bili v enem koledarskem letu vsaj 15-krat na Ratitovcu. V vseh 26 letih so udeleženci zbrali 383.117 vpisov. Ude-

Osem udeležencev, ki so se v letu 2016 uvrstili med prvih deset / Foto: arhiv PD za Selško dolino Železniki

»Z rezultati akcije smo v društvu zelo zadovoljni. Prepričani smo, da je to ena od najbolj številnih rekreativnih akcij v Selški dolini, ki traja celotno leto. Tudi po tolikih letih se število udeležencev akcije povečuje, še posebno pa smo veseli, da je vključenih vedno več mladih,« je zadovoljen Lojze Lotrič, predsednik PD za Selško dolino

leženci akcije prihajajo po večini iz Selške doline in Škofje Loke, nekaj pa celo iz Ljubljane in okolice.

V letu 2016 so kar štirje udeleženci akcije Ratitovec obiskali vsak dan: Cilka Bevk, Franc Čufar, Sašo Potočnik in Zofka Tolar. Slednja je bila 3. maja letos že trinajsto leto brez presledka na Ratitovcu prav vsak dan.

Prejemniki priznanj za jubileje / Foto: arhiv PD za Selško dolino Železniki

Nočni tek v Kranju

Nočni tek ima tudi gorenjska prestolnica. V soboto se je na njem pomerilo sto osemdeset tekačev.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Ulice Kranja so v soboto zvečer zavzeli tekači, ki so nastopili na Nočnem teku po ulicah Kranja. Potekal je v sklopu Tedna mladih. Teklo je sto osemdeset tekačic in tekačev.

Na voljo sta bili dve razdalji: pet in deset kilometrov, krog je bil dolg 2,5 kilometra. Na krajši razdalji je bil s časom 15:56 prvi v cilju Domen Hafner (BC Marketing - Mizuno). »Tekma je bila dober trening. Namesto na stezi sem ga naredil po kranjskih ulicah. Začel

sem nekoliko prehitro, tako da me je malce »bodlo« in v drugem krogu nisem mogel teči na polno. Nič kaj nisem utrujen, tudi noge me nič ne bolijo, tako da so bile še rezerve. Proga mi je sicer ustrežala, ker je ravninska, je pa krog kar zavit in nekatere ulice so bile kar temne,« je povedal tekač z Gabrške Gore, katerega naslednji cilj je državno prvenstvo v polmaratonu v Rancicah. Drugi na pet kilometrov je bil Dino Grbič (16:35, Kavarna Bazen, AKBC), tretji pa Uroš Rozman (17:03,

AD Olimpik). Pri ženskah je bila prva v cilju Tjaša Čirovič (21:57, KGT Papež) pred Klavdijo Bukovec (22:31) in Katariño Robnik (24:08).

Zmagovalec desetkilometrsko proge je Miroslav Nikolič (Intersport). Za štiri kroge je potreboval 33 minut in 49 sekund. »Sem zadovoljen. Čas je boljši kot lani. Organizacija je super, le še tako naprej,« je povedal po prihodu na cilj. Na drugo in tretje mesto sta pritekla Andrej Mikelj (35:05) in Janez Ferlic (35:10) iz ekipe Poljski

tekači. Pri ženskah so bile prve tri Maja Matič (40:46, La Fit), Helena Bučar (43:57) in Sabina Vujčič (44:42).

Organizatorji so po drugi nočni izvedbi teka po ulicah Kranja, skupno pa deseti, zadovoljni. »Tekočev je bilo precej več kot lani. Upam, da so bili zadovoljni in bodo prihodnje leto znova prišli ter s seboj pripeljali še kakšnega prijatelja ali prijateljico. Naš cilj je razvijati ta športni dogodek še naprej,« je dejal Aljaž Božič, ki je skupaj z Alenom Kočarjem in s pomočjo Kluba študentov Kranj organizator nočnega teka v Kranju.

Nočni teki so tudi na Gorenjskem zelo priljubljeni. Naslednji bo 3. junija, ko boste lahko tekli na prvem nočnem teku v Medvodah, 17. junija bo Tek štirih mostov v Škofji Loki, najbolj množična pa bo očitno znova Nočna 10ka 8. julija na Bledu, kjer število tekačev štejejo v tisočih. Prijavljenih s plačano startnino je že sedaj skoraj 2400.

Na startu nočnega teka v Kranju se je zbralo sto osemdeset tekačic in tekačev.

Tretji Krvavec trail vikend

Kranj – Konec maja bo na Krvavcu potekal tretji Krvavec trail vikend. V soboto, 27. maja, bo ob 11. uri start Vertical KM, ki vas bo od spodnje postaje gondole Krvavec mimo Plaže na Krvavcu popeljal po najkrajši in precej strmi progi prav do vrha Zvoha. V manj kot šestih kilometrih boste pridelali kar 1300 višinskih metrov vzpona. Dan kasneje, 28. maja, pa bo Sky run v dveh različicah: težji, 21 kilometrski, s 1800 metri vzpona in lažji, 11 kilometrski, na katerega se boste od 9. ure dalje podali tudi pohodniki. Start obeh razdalj Sky run bo ob 10. uri na Plaži na Krvavcu. Organizatorji so ŠD Divji zajci, Kranjska zimska tekaška liga, RTC Krvavec in Intersport. Predprijave potekajo do 23. maja, prijave pa bodo možne tudi na dan prireditve.

Tekli bodo pod svobodnim soncem

Žirovnica – Tekaška serija Gorenjska, moj planet se bo konec tedna nadaljevala v Žirovnici, kjer bo v soboto, 20. maja, potekal šesti Tek pod svobodnim soncem. Ob 9. uri bo start teka za otroke, ob 10. uri pa za odrasle. Predprijave sprejemajo do vključno 17. maja, prijave pa bodo možne tudi na dan prireditve, če bodo še prosta mesta. Prijave za predšolske otroke niso potrebne.

Za varnost kolesarjev

SIMON ŠUBIC

Kranj – Včeraj se je začela nacionalna preventivna akcija za večjo varnost kolesarjev, ki jo vodi Javna agencija RS za varnost prometa (AVP) v sodelovanju s policijo, ministrstvom za infrastrukturo ter za izobraževanje, znanost in šport, pridružujejo pa se jim tudi nevladne organizacije. Z akcijo, ki bo potekala do 28. maja, želijo na AVP še dodatno pozornost posvetiti kolesarjem, ki spadajo med ranljivejše udeležence v prometu. V času akcije bodo policisti in občinski redarji izvajali poostren nadzor nad kolesarji in tudi vozniki motornih vozil.

V okviru preventivne akcije bo AVP izvajala številne preventivne dogodke na lokalni in nacionalni ravni, izvajajo tekmovanja Kaj veš o prometu, ki se bodo zaključila z državnim tekmovanjem 27. maja. Na preventivnih aktivnostih bodo razdelili 500 zaščitnih kolesarskih čelad, s katerimi želijo povečati njihovo uporabo med mladostniki. Že lani so nakupili 11 spretnostnih poligonov, ki

si jih preko območnih enot AVP lahko izposodijo šole, občinski SPV za usposabljanja, tečaje varnega kolesarjenja itd. AVP je v letošnjem letu podprla kar sedem projektov nevladnih organizacij, ki so namenjeni izključno kolesarjem, v skupni višini skoraj 15.000 evrov.

Tudi letos so ponovili in nadgradili opazovanje kolesarjev v dejanskem prometu, pripravili so informativno zloženko S kolesom varno v prometu in preventivni video na temo varnega kolesarjenja, ki ga lahko uporabljajo učitelji, predstavniki občinskih SPV in drugi za izobraževanje in ozaveščanje, dostopen pa je tudi širši javnosti na spletnih straneh AVP.

V času akcije bodo med drugim izvedli tudi številne terenske akcije opozarjanja in ozaveščanja kolesarjev na lokacijah, kjer se zadržuje veliko število kolesarjev. Prek družbenega omrežja Facebook bodo izvajali nagradna vprašanja, povezana z varnim kolesarjenjem, k sodelovanju pa bodo povabili tudi srednje šole.

Nevarna vožnja vinjenega voznika

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v petek ponoči obravnavali voznika tovornega vozila, ki je med vožnjo iz Medvod proti Škofji Loki na več mestih zelo ogrožal ostale udeležence, saj naj bi vozil prehitro, po nasprotni strani ceste, zelo preblizu desnemu robu in zelo nezanesljivo. Preizkus vinjenosti je pokazal, da je imel voznik v organizmu približno dva in pol promila alkohola, poleg tega je bil brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Izločili so ga iz prometa, vozilo pa zasegli.

Danes javna dražba najdenih stvari

Kranj – Policijska uprava Kranj vabi na javno dražbo najdenih stvari, ki bo potekala danes na njenem dvorišču (vhod s Koroske ceste). Ogljed stvari bo od 10. do 11. ure, ko se bo dražba začela. Seznam stvari je objavljen na spletni strani policije v zavihku Policijske uprave/PU Kranj/Sporočila za javnost.

Uspel s tretjino zahtevka

Osem let po bombnem napadu na kranjsko policijsko stavbo, za kar sta bila neupravičeno obsojena Kranjčana Stanko Radojevič in Dejan Savič, je sodišče slednjemu prisodilo 46 tisoč evrov odškodnine.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Okrožno sodišče v Kranju je pred kratkim delno ugodilo zahtevku 26-letnega Kranjčana Dejana Saviča, ki je od države terjati plačilo 164.200 evrov odškodnine zaradi neupravičene odvzema prostosti v trajanju 613 dni, potem ko je bila razveljavljena zaporna kazen, ki mu jo je kranjsko sodišče izreklo zaradi domnevnega bombnega napada na kranjsko policijsko stavbo 15. maja 2009. Sodišče je tožniku prisodilo odškodnino v višini 46.200 evrov z zamudnimi obrestmi od 7. januarja 2016 naprej, zahtevki v višini 118 tisoč evrov pa zavrnilo. Ker je Savič uspel le z 28 odstotki svojega zahtevka, je dolžan državi povrniti stroške postopka v višini 2273 evrov. Sodba ni pravomočna; Savičeva odvetnica Anka Kozamernik iz kranjske odvetniške pisarne Cspö in Kozamernik sicer pritožbo napoveduje, na državnem pravobranilstvu pa se o njej še odločajo.

Savič je v tožbi zahteval plačilo nepremoženjske škode za prestane duševne bolečine in plačilo premoženjske škode zaradi izgubljenega dobička. Okrožna sodnica Jasna Levč Uršič mu je prisodila slabo tretjino zahtevane odškodnine, od tega mu je dosodila 36.600 evrov odškodnine zaradi nepremoženjske škode in 9.600 za premoženjsko škodo. Sodišče je

Danes 26-letni Kranjčan Dejan Savič naj bi se preko odvetnice Anke Kozamernik na sodbo kranjskega sodišča pritožil zaradi prenizko odmerjene odškodnine. / Foto: arhiv GG

pri določitvi višine odškodnine upoštevalo težo kaznivega dejanja, čas odvzema prostosti, osebne okoliščine, medijsko odmevnost zadeve, vpliv na njegovo zdravje in predobravnavanost v kazenskih postopkih ter ugled, so razložili na državnem pravobranilstvu. »Sodišče je pri tem kot bistveno ugotovilo, da zaradi neupravičene obsodbe in s tem povezanim odvzemom prostosti niso tožeči stranki nastale nobene posledice, ki bi bile hujše od posledic, ki se redno (in ne le izjemoma) pojavljajo v primeru neupravičene obsodbe oziroma odvzema prostosti,« so poudarili.

V odvetniški pisarni Cspö in Kozamernik so pojasnili, da prisojena odškodnina skupaj z zamudnimi obrestmi presega 51 tisoč evrov, vendar pa z njo niso zadovoljni. »Po naši strokovni oceni je treba vložiti pritožbo, saj je prisojena odškodnina prenizka. Sodišče je zmotno in nepopolno ugotovilo dejansko stanje, bistveno kršilo določbe pravnega postopka in zmotno uporabilo materialno pravo,« so razložili.

Savič je bil zaradi domnevnega bombnega napada na zgradbo policijske uprave in postaje v Kranju na kranjskem okrožnem sodišču marca 2010 obsojen na

dve leti zapora, soobtožnemu Stanku Radojeviču pa je sodišče izreklo še za pol leta višjo zaporno kazen. Sodbo je višje sodišče z malenkostnim znižanjem kazni tudi potrdilo. Obramba je nato vložila zahtevo za varstvo zakonitosti, saj je ves čas zatrjevala, da sta obtožba in kasnejša obsodba temeljili na nezakonito pridobljenih dokazih, ker je policija v svoji evidenci nezakonito hranila Savičev DNK, ki ga je od njega pridobila v nekem drugem postopku, ko je bil Kranjčan še mladoleten, za nameček pa tedaj sploh ni bil pravnomočno obsojen. Takšna hramba DNK je po sodbi evropskega sodišča za človekove pravice pomenila kršitev konvencije o človekovih pravicah, je vztrajno zatrjevala Savičeva zagovornica Anka Kozamernik. Vrhovno sodišče je argument obrambe prislusnilo, smiselno podobno sodbo pa je že pred tem izdalo ustavno sodišče. Sodbo so tako vrhovni sodniki razveljavili, iz sodnega spisa izločili vse nezakonito pridobljene dokaze, zadevo pa vrnilo prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje. Do vnovičnega sojenja nazadnje ni prišlo, saj je kranjsko tožilstvo oktobra 2015 odstopilo od nadaljnega pregona.

Odškodninski zahtevki je vložil tudi Stanko Radojevič, ki je za zapahi neupravičeno predsedel dve leti in štiri mesece, sodišče pa zadeve še ni obravnavalo.

Ko se uresniči nočna mora gasilcev

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Skoraj 150 gasilcev, reševalcev in zdravnikov nujne medicinske pomoči, policistov ter pripadnikov Rdečega križa in Civilne zaščite je v soboto sodelovalo na obsežni vaji iz gašenja in reševanja v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka. Na njej so preizkusili šest let star operativni načrt, ki ga bodo na podlagi analize izvedene vaje zdaj osvežili in po potrebi spremenili, je razložil poveljnik Gasilskega poveljstva Občine Škofja Loka Andrej Štremfelj.

Po Štremfeljevih besedah je Center slepih, slabovidnih in starejših tako kot vsi domovi za starejše zelo specifičen objekt, ki ga je treba

obravnavati kot posebnost. Med okoli 220 stanovalci je namreč kar precej takih, ki potrebujejo pomoč pri gibanju, kar zelo otežuje njihovo evakuacijo v primeru nastanka požara. Še posebej, če zagori ponoči, ko dežurata le dva zaposlena, je poudaril. Tudi sobotno vajo so izvedli ob predpostavki, da je v 1. nadstropju zagorelo nekaj pred 3. uro zjutraj, prisotni medicinski sestri, ki sta tedaj oskrbovali enega od stanovalcev v četrtem nadstropju, pa požara nista takoj zaznali oziroma sta Regijski center za obveščanje o požaru obvestili z zamikom. Na poziv se je javilo vseh osem gasilskih društev v občini, v pomoč se je pripeljala tudi štiričlanska ekipa Gasilsko-reševalne

službe Kranj z gasilsko avtolestvijo. V dvournem reševanju so posredovalci pomagali 94 osebam. Med njimi je bilo 36 poškodovanih, od tega so bili štiri hudo opečeni, trije lažje, deset je bilo težje zastrupljenih z ogljikovim monoksidom, šestnajst lažje. Med intervencijo je navidezno prišlo tudi do hujše prometne nesreče na cesti, v kateri se je ena oseba huje, dve pa lažje poškodovali.

Čeprav v tokratnem scenariju vaje smrtne žrtve med stanovalci doma niso bile predvidene, pa takšni požari običajno terjajo tudi smrtne žrtve, je pojasnil Andrej Štremfelj. »Gasilci se najbolj bojimo ravno požarov v tako specifičnih objektih, kot so domovi za starejše, saj iz izkušenj iz podobnih požarov

v tujini vemo, da ti skoraj vedno zahtevajo več smrtnih žrtev. Ti požari so torej za gasilce prava nočna mora.«

Po Štremfeljevih besedah je vaja lepo uspela, saj so evidentirali kar nekaj pomanjklivosti v poteku intervencije, ki pa jih bo možno odpraviti. »Zelo smo bili zadovoljni tudi s potekom komunikacije med gasilci, policisti in nujno medicinsko pomočjo, k čemur so zagotovo prispevale izkušnje iz zadnje velike reševalne vaje v predoru Sten,« je dejal. Na podlagi sobotnih izkušenj bodo gasilci tudi predlagali dodaten varnostni ukrep, namreč da bi požarni alarm v CSS, ki je zdaj povezan le z nadzornim sistemom varnostne službe, povezali tudi z gasilskim sistemom za alarmiranje, saj

V primeru požara v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka bi bil posebej zahteven problem evakuacija težje gibljivih in negibljivih stanovalcev. / Foto: Simon Šubic

bi tako zagotovili najhitrejši možen odziv gasilskih enot. Poleg tega meni, da bi morala zaradi specifičnosti objekta že ob najmanjšem sumu

na požar takoj alarmirati vseh osem gasilskih društev v Škofji Loki, kar bi bistveno pospešilo evakuacijo stanovalcev iz objekta.

Stota številka Snovanj je v znamenju dveh obletnic: 150. obletnice rojstva slikarja Ivana Groharja (1867–1911) in 30. obletnice smrti kiparja Toneta Logonderja (1932–1987); dodajmo še tretjo: 110-letnico Groharjeve slike Sejalec (1907) ...

Stodesetletni Sejalec v stotih Snovanjih

MIHA NAGLIČ

Najprej o stotih Snovanjih. Sto številčk priloge za kulturo v Gorenjskem glasu ni kar tako. Izšla so sicer nekaj manj kot stokrat, ker je bilo nekaj številčk dvojnih, ena celo trojna (o Ivanu Tavčarju, na 24 straneh). Vendar je imela vsaka številka osem strani, skupaj torej 800 strani časopisnega formata. Če bi jih zvezali v eno knjigo, bi dobili zajeten zvezek enciklopedičnega formata in obsega. O tem, da so ta Snovanja že tretja pri Gorenjskem glasu, sem pisal že dvakrat, v uvodniku prve številke (2005) in v uvodniku ob desetletnici izhajanja. Zato vsega tega ne bi ponavljal še enkrat. Ostanimo pri dovolj zgornjem dejstvu, da je to že stota številka in da smo v tretje snovali in izšli na 800 straneh.

Groharjev Sejalec pa je slika s posebno usodo, hkrati je tako rekoč usodna slika. Kdo je ne pozna, tudi sam sem o njej že pisal. To je slika s programom, je metafora slovenstva. Sejalec je prisposoda naroda z upanjem, naroda, ki seje, da bi žel – svojo prihodnost. A naj bo to le ena od možnih razlag, naj vidi gledalec v njej, kar more in hoče. Pogledov je zmeraj, kolikor hočete. Zadržimo se to pot pri tistem, ki vidi v Sejalcu prisposodo človekovega odnosa do narave. Za iztočnico vzemimo naslednjo trditev umetnostne zgodovinarke Nadje Zgonik: »Grohar je dal s Sejalcem slovenski umetnosti sliko, v kateri mu je uspel idealen spoj narave in človeka, ki živi v odvisnosti od

nje. Povezanost je pravzaprav obojestranska; šele s človeškim delom, ki bo oplemenitilo naravo, bo ta lahko plodno obrodila. Sejalec je tako moška figura, ki si je, ob pomoči narave, nadejala atributa plodnosti. Narava kot prostor, specifični ambient, in njena personifikacija postaneta eno.«

Če bi še malo pretiravali, bi lahko zapisali celo, da gre za podobo človekovega spolnega odnosa z naravo. In se hkrati vprašali, ali je kaj takega sto let pozneje sploh še mogoče? Znano je, da Groharjeva slika ni nastala v naravi, ampak v ateljeju po fotografiji Sejalca, ki jo/ga je že leta 1906 posnel »peti impresionist« Avgust Berthold na neki njivi blizu Škofje Loke, »nekje med Pungartom in Gostečami, s hribom v ozadju«. »Fotografija verjetno ni nastala po naključju med sprehodom, bolj verjetno je, da gre za natančno razporeditev kompozicije. Figura, pozicija in gib kmeta (ki naj bi bil v resnici domačin kolar) so natančno organizirani, premišljeni in izdelani, celotna kompozicija je svetlobno in gibno uravnotežena. Leto kasneje je nastal tudi Groharjev Sejalec (1907), ki se od Bertholdovega razlikuje pravzaprav samo po kozolcu, ki namesto hriba stoji nekoliko zabrisan v ozadju.« Tako fotografova pravnukinja Marjeta Vozlič.

Grohar je torej neznanemu sejalcu v ozadje naslikal kozolec in tako sliko še bolj poslovenil. Kozolce bi sto let pozneje na istem kraju gotovo še našli (v njih so namesto sena najbrž zložene »bale«), sejalca pa prav gotovo nobenega več. Bi moral torej sodobni slikar

danes naslikati kmeta v traktorju, v ozadju pa tovarne v industrijski coni na Trati? To sicer ni ravno »idealni spoj narave in človeka, ki živi v odvisnosti od nje«. Današnji človek živi bolj v odvisnosti od tovarne kot od narave, vse več pa nas dela tako, da sedimo pred računalniškim zaslonom. Današnji Sejalec bi bil torej podoba moža ali žene, ki sedi pred računalnikom (ta je njegova njiva), na mestu kozolca pa je računalniški zaslon. Če parafraziramo ugotovitev Nadje Zgonik, je to ta novi idealni spoj sodobne tehnologije in človeka, ki živi v odvisnosti od nje. Povezanost je pravzaprav obojestranska; šele s človeškim delom, ki bo oplemenitilo tehnologijo, bo ta lahko

plodno obrodila. Informacijska tehnologija kot prostor, specifični ambient, in njena personifikacija postaneta eno ...

Neka primerjava torej je, a brez spolne dimenzije. V odnosu moža-sejalca in narave je ta še, v odnosu delavca/-ke z računalnikom kakšne posebne erotike ni. Ali pač? Podpisani je ne vidim in tudi ne doživljam. Delavec/-ka za računalnikom je dvospolnik; je možka ali ženska figura, ki si je ob pomoči informacijske tehnologije nadela atribute »plodnosti« (kreativnosti). Odnos je torej kreativen, kar manjka, je človekov (spolni) odnos do narave. Kako pa je danes s tem? Človek si domišlja, živi in dela tako, kot da ne bi bil

več odvisen od nje. Pozablja, da je njegova povezanost z njo »pravzaprav obojestranska«; da narava lahko obrodi šele z njegovim delom, ki jo oplodi. Narave ne jemlje več kot partnerice, temveč kot sredstvo, ki ga lahko po mili volji izkoristi. Sodobni človek je mačistična figura, ki si naravo jemlje kot poligon svojega izživiljanja, kot brezplačno kurbo-ugodnico, domišlja si, da je nad njo, z naravo ni več eno. Pozablja, da narava lahko obstane tudi brez njega, obratno pa ni mogoče. Sejalca ni brez njive (brez kozolca bi še šlo). Danes nas Groharjev Sejalec opominja, da je z našim odnosom do narave nekaj hudo narobe in ga moramo spremeniti. Sicer bo vse narobe.

Sejalca ni brez njive (brez kozolca bi še šlo). Danes nas Groharjev Sejalec opominja, da je z našim odnosom do narave nekaj hudo narobe in ga moramo spremeniti. Sicer bo vse narobe.

Foto: Narodna galerija

Ivan Grohar, Sejalec, 1907 olje, platno, 108 cm x 120 cm, Moderna galerija, Ljubljana

Groharja častimo kot malokoga, tako na Gorenjskem kot na Slovenskem. A ni bilo zmeraj tako, skozi življenje se je prebijal z mnogimi mukami, bilo je pravi pasijon, hude preizkušnje je preživljal tako v domači Sorici kot v Škofji Loki in Ljubljani ...

Poldrugo stoletje Ivana Groharja

MIHA NAGLIČ

Ob Groharjevi 150-letnici obudimo najprej spomin na njegovo življenje in delo, preberimo, kako ga je v besedah portretiral njegov sodobnik in častilec Ivan Cankar, in nazadnje povejmo še, kako je umrl, po smrti pa kakor še mnogi drugi slovenski umetniki vstal v večno življenje ...

Groharjevo življenje in delo

»Ivan Grohar se je rodil 15. junija 1867 kot gostačev sin v starem farovžu v Sp. Sorici št. 15. Njegov oče Andrej si je nekaj let pozneje zgradil lastno bajto v Zg. Sorici, v Hejblarjih /das Heu = seno; der Heubauer = senar/, kakor so po domače rekli. Ta kraj zaradi oddaljenosti ni bil všolan na enorazrednico v Sorici, ter za otroke te samote in več oddaljenih vasi tedaj ni bilo treba obiskavati šole. Vendar je Hejblarjev Janez tudi v najhujši

zimi, ko so zaradi velikega snega in zametov otroci iz Sp. in Zg. Sorice ter Sp. Danj domalega vsi ostali doma, v krpeljih prišel vsak dan v šolo. Kazal je nenavadno nadarjenost za risanje in ker je bil priden učenec, mu je učitelj Pitamic z veseljem pomagal preko začetnih risarskih težav s pomočjo tedanje Eichlerjeve zbirke za risanje. / Groharjev talent za risanje je vzbudil zanimanje tudi nekega potujočega slikarja – rokodelca, ki je prenočeval v Groharjevi hiši. Najbrže je zvedel takrat – če ne že prej – za svojega prednika slikarja in kiparja – Ivana Groharja, doma istotako v soriških hribih. Pri njem so se učili skoraj vsi takratni podeželski podobarji, kakor Matej Tomc, bratje Zajci in poljanski slikar in kipar Štefan Šubic. Šubic se je že kot otrok učil pri mojstru Groharju in sinovi tega moža so vsi do zadnjega izbrali slikarstvo za svoj poklic ...« (A. Podbevšek)

Kljub nadarjenosti je moral mladi Grohar zaradi revščine vse do svojega

17. leta služiti kot hlapec pri okoliških kmetih, največ pri Dolinarju in Matevžu v Davči. Vse dokler ga ni sprejel za učenca mojster Štefan Bradaška; ta je bil doma iz Lučin v Poljanski dolini, izučil se je Poljanah pri Štefanu Šubicu, se poročil z njegovo sorodnico Apolonijo Ferlanovo in odprl lastno delavnico v Kranju. Od njega je šel nadarjeni Soričan za kratek čas k mojstru Milaneseju v Zagreb in od tu 1888 k vojakom. V karakteristiki so zapisali, da je »odkrit, vesel, pošten in trden značaj«, ki na tovariše vpliva dobro. Za vojaške potrebe je izdeloval litografije, prišel v konflikte in dezertiral. Pobegnil je na Beneško, namenjen v Benetke na akademijo, pa se je sam od sebe vrnil in se javil; sodili so mu v Trstu in mu prisodili pet mesecev »težke ječe s hudimi postritvami« in podaljšanje roka še za eno leto; odslužil je šele 1892.

Šolanje je nadaljeval na akademiji v Gradcu, tri leta, se vrnil v Sorico, 1898 pa odšel v München, v Ažbetovo šolo. Ažbetu ga je

priporočil Jakopič, Groharjev največji prijatelj do smrti. Pri Ažbetu je spoznal še Jamo in Sternena, pozneje so vsi štirje slikali v okolici Škofje Loke in tako zasnovali »slovenski Barbizon«. Posebnega pomena za njegov lastni slog je bilo v letih 1902–1904 intenzivno doživljanje slikarskega načina, kakršnega je praktical italijansko-švicarski slikar Giovanni Segantini; tega je v sebi preoblikoval in mu dal svojo osebno noto. Vrhunec njegove ustvarjalnosti sodi v leta 1904–1910; 1904–1906 je njegovo izvirno impresionistično obdobje, 1906–1910 je impresionizem nadgradil z monumentalnimi simbolističnimi prizori. Njegova tehnika je bilo olje, najraje je imel žanrske motive, njegove največje slike pa so impresionistične krajine iz okolice Škofje Loke in alegorične upodobitve kmečkega dela. Če bi sestavljali Groharjevih »top ten«, bi bil lahko časovno razvrščeni seznam takle: Pomlad (1903), Macesen (1904), Škofja Loka v snegu (1905), Ajda (1905), Cvetoča

jablana (1907), Štemarski vrt (1907), Sejalca (1907), Jesensko sonce (1908), Krompir (1909), Črednik (1910).

Dr. Izidor Cankar ga je kot človeka označil takole: »Grohar je bil nadpovprečno visoke rasti, suh, po obrazu kozav, kodrastih rjavih las, kratke špičaste brade, dobrodušen, zaupljiv, zvest in radodaren, opore potreben, večinoma molčeč, neroden v izražanju, zgovoren in vesel le v svoji družbi, pevec, tipičen kmečki fant, ki je tudi kot slikar doma rad prijel za kmetško delo in se dobro počutil le na deželi, z vsem srcem navezan na slovensko zemljo.«

Pisatelj portretira slikarja

Groharja je že pred Izidorjem »portretiral« njegov bratranec Ivan Cankar. Preberimo, kar sledi. »Zunaj so se oglasili škornjasti, počasni koraki, potrkalo je na duri in koj je vstopil v mojo izbo prijatelj, ki ga nisem videl že dolgo dni. Neroden in plečat, zelo visok človek je bil, upognil je široki tilnik, ko je stopil čez prag. Obleko je imel hudo obnošeno, vso preozko in prekratko; iz rokavov so mu daleč štrlele močne in lopataste roke. Lica so bila koščena in kozava, sivopolta, globoko splahnela, neredko poraščena s kocinami nepočesane, rjavorumenkaste brade. Oči so bile vizglodane jame udrte, nekam motne, vodene, nedoločno sinje; ali malo je takih oči na svetu, kakor so bile njegove. Kdor bi se površno srečal z njimi, bi se mu zdelo, da je videl oči otroka ter vso njih toplo, veselo nedolžnost; pa če bi se ustavil ter pogledal na dno, bi ga bilo strah, strah bolečine, ki se je brez miru in spanja prelivala tam, sama vase v večnih valovih, ker ni imel, kamor bi se utolažena izlila; iz njenih mračnih valov je nemo in visoko strmel ranjeni ponos, je z belimi očmi buljila penastousta, neumrljiva skrb; in vendar je nad vso neizmerno bridkostjo mirno plaval sijaj verne udanosti, ta ljubeznivi, komaj razločni, še v najtemnejšo noč trepetajoči sijaj, ki nikoli ne ugasne.«

Pogosto se zgodi, da dober slikar portretira dobrega

Bil je res velika in osamljena figura, tragična v svoji enkratni, srčni in lačni slovenski usodi; takega ga je ubesedil Cankar, takšnega se je v podobi macesna videl sam.

Odkritje spomenika Ivanu Groharju v Sorici, 8. 11. 1981. Fotografijo hrani družina Logonder. / Foto: Loški muzej

OBLETNICA

Snovanja

Groharjev spomenik v Sorici, avtor spomenika Tone Logonder / Foto: Gorazd Kavčič

pisatelja. Manj pogosti, a ne prav redki so primeri, da pisatelj oriše slikarja. Zelo redki pa taki, ko velik pisatelj opiše velikega slikarja. To se je zgodilo, ko je Ivan Cankar v črtici Jutranji gost (1916) »portretiral« Ivana Groharja, takšnega, kakršnega je doživel ob njenih srečanjih na Dunaju v letih 1903/1904. V črtici Menice (1914) je bil pisatelj v besednem portretiranju slikarja še bolj nadroben. »Prikazal se je človek tako visok in postaven, da je moral na pragu upogniti hrbet. Nekoliko starejši in sila močnejši je bil od mene, ali v pogledu svojih zvestih oči je bil mlajši, bolj otroški in bolj zaupljiv. In v vsej tej otroški zaupljivosti je bila tiha, brezdanja resnoba, kakor da bi pogledal človek iz čolna v jezero ter se prestrašil sam svoje podobe, v globočino izgubljen. Kozav je bil v lica,

nosil je tenko brado, ki je bila takrat kuštrava in kocinasta, ter dolge, povešene brke ... Vstal je počasi, kakor je bil velik in silen. Takrat sem zapazil, da je bil oblečen kakor otrok, ki raste prehitro iz svojih obnošenih cunj. Suknjič mu je bil preozek in prekratek, močna zapestja so mu štrlela daleč iz rokavov, hlače so mu segale komaj do gležnjev ... Ko se je nerodno in tiho nasmehnil, sem zapazil še nekaj posebnega. Imel je čudno ploščate ustnice, brezkrvne in počez razpokane. Take ustnice so verno znamenje, da človek že dalj časa ni jedel, tri dni morda, kakor je pač natura in humor ... Mučenec največji med vsemi, kar jih je kdaj trpelo in umrlo zaradi lepote svojega srca, Ivan Grohar, ti spiš dolgo spanje. Dal bi skrinjo cekinov, ko bi ti mogel reči le še eno samo zvesto besedo!«

Ivan Grohar, portret, fotografiral dr. Karol Mikuš, Kranj / Foto: Narodna galerija

O Ivanu Groharju so seveda pisali tudi drugi umetniki. Monumentalno monografijo z naslovom Ivan Grohar in podnaslovom Tragedija slovenskega umetnika je že leta 1937 spisal pesnik in publicist Anton Podbevšek. Njegovo biografijo v obliki romana je napisal pisatelj Janez Kajzer (Macesen 1978, 1988). Ob veliki Groharjevi retrospektivi z naslovom Bodočnost mora bit lepša sta jeseni 1997 Narodna galerija in Mestni muzej Ljubljana izdala imeniten katalog. Podoba slikarja samega poznamo s fotografij, med avtorji sta tudi priznana fotografa, slikarjeva sodobnika Avgust Berthold in Fran Vesel. Ohranjena je njegova posmrtna maska. Njegov avtoportret ni vrhunsko delo. Njegov resnični avtoportret najdemo na sliki Macesen, 1904. Saj jo vsi poznamo: pogled na soriško gorsko pokrajino nad Heblarji, pred njo pa v prvem planu in ravno na sredi osrednji del debela in nekaj vej velikega in osamljenega macesna. S tem, da se je podpisal ravno na debelo, je dal avtor sam kar naravnost vedeti, kdo je ta veliki osamelec. To je on sam. Bil je res velika in osamljena figura, tragična v svoji enkratni, srčni in lačni slovenski usodi; takega ga je ubesedil Cankar, takšnega se je v podobi macesna videl sam.

Groharjeva smrt in posmrtno življenje

Obnovili smo glavne poteze Groharjevega življenja in dela in s Cankarjem obudili njegov potret. Zdaj pogledajmo še, kako je umrl. »Nekega dne, ko se je jel sneg tajati, pride Grohar k meni, izmučen do smrti, noge so se mu šibile in osušeni čeljusti sta mu šklepetali od notranjega mraza. In ko sem mu pogledal v njegove oči, spoznal sem, da je svoje delo že

dokončal. 'Ivan, zdaj pojdeš v Italijo; uredi svoje posle in pripravi se hitro na pot, ker pomlad se že bliža.' Z nerazumnimi očmi me pogleda in s slabotnim glasom me začudeno vpraša: 'Kaj praviš? V Italijo pojdem? Saj nimam denarja in nikdo mi ga ne bo dal. To ni mogoče, to ni res!' – 'Prav gotovo boš šel! Deželni odbor ti da podporo in pojdeš, kamor ti drago. Pa slab si – pojdi najprej k zdravniku, da ti on kaj nasvetuje; potem pa stori le hitro druga potrebna pota.' – Solze upanja so se mu lesketale v očeh, ko se je poslovil. Jaz pa sem žalostno gledal za njim. Kakor dozorel klas se je zibal, noge so se mu opotekale. In slišal sem šumeti temne peroti Azraela.«

Tako se je Rihard Jakopič spominjal obiska prijatelja Ivana Groharja, v začetku februarja 1911. In kak teden pozneje je deželni odbor res odobril izčrpanemu Groharju podporo v višini 2000 kron in vse potrebne listine za potovanje v Italijo. Ko je umetnik to zvedel, je bil srečen kot otrok. Pripravil se je za dolgo pot in se z vlakom

črno kavo in jajcem. Prve dni je bil še pri zavesti, potem se ga je prijemala agonija in je mnogo fantaziral. Jakopiču, ki ga je obiskoval vsak drugi dan, je pripovedoval o svojih načrtih. Ustvaril bo velike slike, vse nekaj drugega, kot so te, o katerih pravijo, da so najboljše. Dnevi in tedni so potekali in napočil je usodni 19. april. Kakor bi vedel, da se ne bosta več videla, se je poslovil Jakopič od prijatelja. Da, kmalu bo ozdravel! je prikimal Groharju. V deželi je že pomlad in v solnčni Italiji mu bo še posebno lepo. Ponoči se je Grohar onesvestil in ob pol polnoči je izdihnil.« (A. Podbevšek)

Tako se je sklenilo življenje Ivana Groharja, enega največjih slovenskih slikarjev vseh časov. Rodil se je 15. junija 1867 v Spodnji Sorici, umrl 19. aprila 1911 v Ljubljani. Za življenja je bil večini v nadlego, po smrti so ga kovali v zvezde. Njegove »velike slike« visijo vseh vsepovsod, največ jih je v Narodni galeriji in Mestnem muzeju v Ljubljani, ki sta leta 1997 skupaj postavila sijajno retrospektivo pod pomenljivim naslovom Ivan

Nagrobnik Ivana Groharja na nekdanjem pokopališču Navje v Ljubljani / Foto: Gorazd Kavčič

odpeljal iz Škofje Loke v Ljubljano. Tu je že zamenjal kroge v lire, a bil je tako slab, da ga je Jakopič pregovoril, naj gre najprej v bolnico na okrevanje. »V bolnici so Groharja odvedli v ozko sobico št. 30 v II. nadstropju medicinskega oddelka s pogledom na šentpetersko cerkev. V tej sobici, v katero je stopil z opotekajočimi se koraki v Jakopičevem spremstvu 27. februarja 1911, mu je bilo usojeno, da sklene svoje bridko življenje. Medtem ko so vsi vedeli, ki so h Groharju prihajali, da je ta mož, ki je ležal kot okostnjak pred njimi, brez sijaja v očeh, neizogibno zapisan skorajšnji smrti, je Grohar upal, da bo v kratkem ozdravel. Vse njegove težave izvira iz bolezni v želodcu. Tega pa kmalu pozdravijo. Da ima jetiko in da ga nihče ne more več rešiti, ni niti slutil. Ker drugih jedi ni mogel prebavljati, so ga hranili večinoma s

Grohar – Bodočnost mora biti lepša. Spomin nanj častijo tudi v rodni Sorici. Tu so mu 1981 postavili veličasten spomenik in v začetku devetdesetih prenovili njegovo rojstno hišo. V nekdanjem starem župnišču je zdaj Groharjeva spominska galerija, pod njo etnografska zbirka, nad njima prostori za likovno in glasbeno delavnico ...

Groharjeve »velike slike« so že dolgo del slovenske ikonografije. Te si brez Macesna in Sejalca, brez njegovih vizij Pomladi, Ajde, Jesenskega sonca in Snežnega meteža v Škofji Loki še predstavljati ne moremo – kot si ne moremo slovenske literature brez Cankarjevih Podob iz sanj, slovenske arhitekture brez Plečnikovih stvaritev po svetu in doma, slovenske glasbe brez Kogojevih Črnih mask ... Je moral za življenja toliko prestat prav zato, da bi živel večno?

Groharjeve »velike slike« so že dolgo del slovenske ikonografije. Brez njih si slovenskega slikarstva še predstavljati ne moremo – kot si ne moremo slovenske literature brez Cankarjevih Podob iz sanj, slovenske arhitekture brez Plečnikovih stvaritev ...

Groharjevo 150-letnico počastimo z objavo cele galerije fotografij njegovih del, ki so nastala v »slovenskem Barbizonu« ...

Podobe iz slovenskega Barbizona

MIHA NAGLIČ

Kje in kaj je »slovenski Barbizon«? Odgovor poiščemo s pomočjo zdaj že legendarnega Andreja Pavlovca (1929–1995), ki so mu že za življenja rekli kar »poslednji loški graščak«. Danes bi rekli direktor Loškega muzeja, Andrej pa je bil več kot to. Po stroki je bil umetnostni zgodovinar in je tudi veliko pisal. Če bi kdo sestavil njegovo bibliografijo, bi videli,

Pavlovec je ta fenomen natančneje raziskal in ga časovno omejil na »tri leta od 1904 do 1906, širše pa na prvo desetletje 20. stoletja... To je čas prijateljskih povezav in skupnih naporov za osvojitve tehničnega načina 'slikanja svetlobe' in borb za priznanje v sredini, ki jih ne razume in jih odklanja. To je prava umetniška pomlad našega slikarstva, dobesedni ver sacrum naše sodobne umetnosti, kateri je bil žrtvovan kot najžlahtnejša mladika prav Ivan Gro-

Pot sejalca

V Narodni galeriji (NG) bodo 15. junija predstavili projekt Pot sejalca, ki je del Evropske impresionistične poti. NG je že dve leti članica te poti; njen cilj je po-vezati kraje po Evropi, kjer so živeli in ustvarjali impresionistični slikarji in kjer hranijo njihova dela. Organizacija Eau & Lumiere s sedežem v Parizu v tem projektu povezuje že 29 muzejev in institucij v sedmih evropskih državah. Etapa po Sloveniji je v prvi fazi namenjena slikarju Ivanu Groharju (Škofja Loka, Sorica, Bohinj, Koprivnik, Bled, Brezje, Ljubljana).

da je največ likovnih ocen, napisanih pred razstavami ali ob njih. Mnoge je prebral, ko je razstave odpiral, druge so bile tudi objavljene, največ na straneh Gorenjskega glasa; eden njegovih najbolj tehtnih prispevkov k umetnostnozgodovinski stroki pa je, kolikor je meni poznano, razprava Škofja Loka – slovenski Barbizon, napisana ob stoti obletnici rojstva slovenskega slikarja Riharda Jakopiča, objavljena v Loških razgledih XVI (1969). V njej je najprej pojasnil, od kod in od kdaj to laskavo poimenovanje. Pavlovec domneva, da ga je prvi uporabil dr. France Mesesnel, ko je 1940 pisal o Mateju Sternenu: »Ko je poleti živel v deviški prirodi svoje domovine, je Sternenu slikal krajine in portrete ter družil z drugimi slovenskimi impresionisti, s katerimi ga je vezala sorodnost umetniških teženj. Kot ostali je tudi on živel izven mesta /.../, odhajal na Godešče pri Škofji Loki in tako nadaljeval delovno tradicijo slovenskega Barbizona.«

har. Žariščnica slovenskega impresionizma je okrog 1904/1906 v njegovem Barbizonu – Škofji Loki; najdejavnejši motor pa je bil Ivan Grohar.« Pavlovec v nadaljevanju pojasni, kako se je zgodil prehod od romantičnega k realističnemu in od tega k impresionističnemu načinu slikanja krajine. Poudari vezno vlogo, ki jo je med slovenskimi slikarji v tem oziru odigral Poljanec Jurij Šubic, ko se je leta 1882 odpravil v Normandijo »slikat naravo v naravi, portretirat jo, bi mogli reči na njenem domu in ne v svoji delavnici in se je tako znašel pred problemom svetlobe in barve ter se ga odločno polotil. Naše realistično slikarstvo si na začetku svoje poti sploh ni moglo predstavljati tako mogočnega plazu luči in barv, kakršnega je Jurij ujel v sliki Pred lovom, ki nosi pečat novih plenerističnih prizadevanj.«

Če je bil Grohar »motor« teh prizadevanj, je bil njih glava Jakopič, uda pa Jama in Sternenu. »Po ponesrečeni

Ivan Grohar, Macesen, 1904, olje, platno, 110 cm x 98 cm, Narodna galerija, Ljubljana. Gre za »kompozitno« krajino, sestavljeno iz delov dejanske soriške krajine. / Foto: Narodna galerija

drugi razstavi, ki je okrepila spoznanje mladih slovenskih slikarjev, da ne morejo sprejeti nikakršnega kompromisa, se je Jakopič za

stalno naselil v Škofji Loki. V okolici Škofje Loke je posebej slikal naravo ter s svojimi deli izpodbijal veljavo vedutnemu slikarstvu, ki je bilo

ukoreninjeno v prejšnjih časih. Čisti študij pokrajine v sami naravi in problem optičnega pojava z zračnimi in svetlobnimi mikavnostmi

Ivan Grohar, Pomlad, 1903, olje, platno, 119,5 cm x 139 cm, Muzej in galerije mesta Ljubljane

Ostaja samo še vprašanje, ki smo si ga zastavili že večkrat, vendar nismo nanj nikoli zadovoljivo odgovorili: Zakaj se je vse to likovno razkošje dogajalo ravno v Škofji Loki in njeni okolici? Genius loci?

GALERIJA

Snovanja

Ivan Grohar, Grabljice, 1902, olje, platno, 133,5 cm x 107,5 cm, Muzej in galerije mesta Ljubljane / Foto: Narodna galerija

je potiskal v ozadje morfološko, historično in žanrsko vsebino krajine. Lepote, ki so lastne kraju in same-mu trenutku ustvarjanja, je podajal brez izmišljenih idejnih primesi. Vse slikarsko iskanje se je prevesilo v nekakšen program, ki mu je bilo izhodišče spoznanje, da s sredstvi preteklosti ne moremo več doseči tistega, kar slikarju veleva njegovo oko. Program je bil hkrati nujen in radikalen in je ob Jakopičevem zorenju spoznanj o barvnih in tehničnih posebnostih slikarstva tako preplašil občinstvo, da je po sodobnem poročilu 'spaćeno lice slovenskega filistra,

na katerem je igrala zloba in zabitost v lepi harmoniji svoje melodije, zasledovalo slovenske umetnike podnevi in ponoči; ljudje so se čutili osebno užaljeni zaradi produktov moderne umetnosti'.«

Jakopičeva naselitev v Škofji Loki je bila torej epohalnega pomena. »Jakopič je v zavesti svoje mlade pogumnosti zasanjal idealno slovensko umetnost in zbral okoli sebe svojo skupino, na katero je Jakopičev odhod na deželo sugestivno vplival. Kmalu sta v Škofji Loki slikala, kot že rečeno, tudi Sternen in Grohar. Pomen izselitve iz središča,

ki je bila videti kot kapitulacija v banalnem boju s publiko in pa tudi z umetnostno starino, je bilo dejanje veličine in spoznanje višjega pomena ...« Ostaja samo še vprašanje, ki smo si ga zastavili že večkrat, vendar nismo nanj nikoli zadovoljivo odgovorili: Zakaj se je vse to likovno razkošje dogajalo ravno v Škofji Loki in njeni okolici? *Genius loci?*

P. S. Zahvaljujemo se Narodni galeriji v Ljubljani in njenima sodelavkama Živi Rogelj in Jassmini Marijan, ki nam je prijazno posredovala kakovostne posnetke Groharjevih del.

Ivan Grohar, Štemarski vrt, verjetno 1907, olje, platno, 55 cm x 44 cm, Narodna galerija, Ljubljana / Foto: Narodna galerija

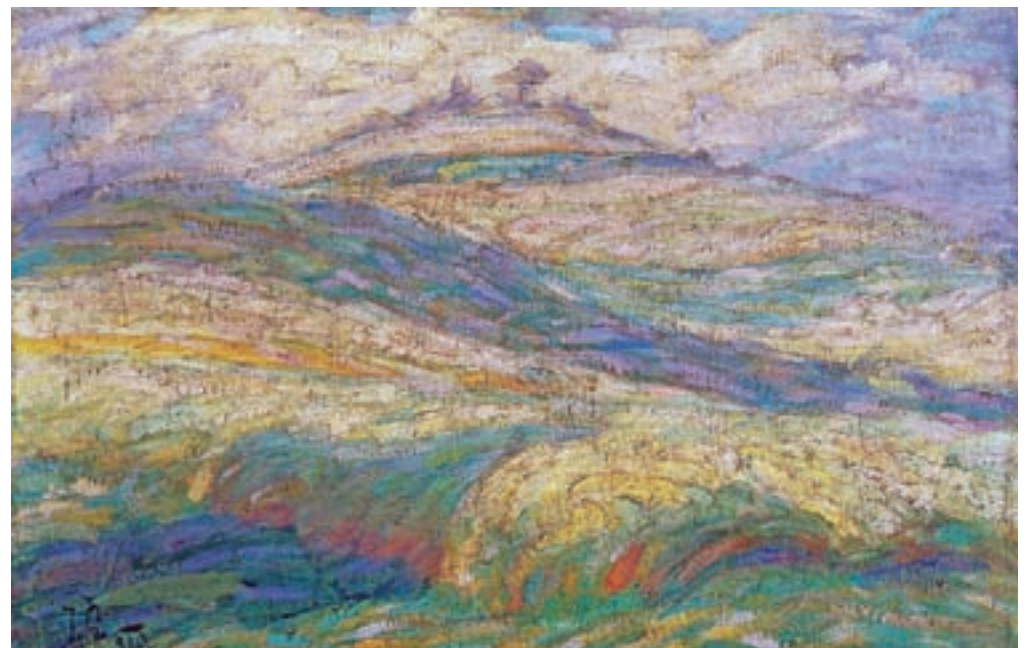
»To je prava pomlad našega slikarstva, ver sacrum naše sodobne umetnosti, kateri je bil žrtvovan kot najžlahtnejša mladika prav Grohar. Žariščnica slovenskega impresionizma je okrog 1904/1906 v njegovem Barbizonu – Škofji Loki; najdejavnejši motor pa je bil Ivan Grohar.«
(Andrej Pavlovec)

Ivan Grohar, Zimsko jutro, 1905, olje, platno, 54 cm x 70 cm, Narodna galerija, Ljubljana. Naslikano nekje v Stari Loki. / Foto: Narodna galerija

Ivan Grohar, Kmet iz Sorice, 1894, Loški muzej, Škofja Loka

Ivan Grohar, Hribček, 1910, olje, platno, 50,3 cm x 74 cm, Narodna galerija, Ljubljana. Motiv iz okolice Škofje Loke. / Foto: Narodna galerija

V Galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava o kiparju Tonetu Logonderju in njegovem kipu slikarja Ivana Groharja v Sorici. Kot je marsikdaj trpka »umetniška«, je »trpel« tudi spomenik, preden je zares »zaživel«.

Logonder in njegov Grohar

IGOR KAVČIČ

Obletnice, naj bodo javnega značaja in jih zato obeležuje širša skupnost ali pa osebne, ki solahko tudi zgolj intimnejše narave, so vedno razlog za obuditev spomina na človeka ali dogodek. Tudi oboje hkrati. V galeriji Ivana Groharja je ta čas in še do zadnjega dne maja na ogled dokumentarna razstava z naslovom Spomenik umetnosti in lepote, ki nekako povzema dve obletnici, ki osvežujeta spomin na dva pomembna umetnika, loška rojaka. Letos mineva 150 let od rojstva slovenskega impresionista Ivana Groharja (1867–1911) in 30 let od smrti akademskega kiparja Toneta Logonderja (1932–1987). Kipar je slikarja upodobil dvakrat. Prvič je Logonder pred natanko petdesetimi leti izdelal Groharjev portret, ta stoji v škofjeloškem stanovanjskem naselju, ki po slikarju nosi ime, drugič pa je izdelal impozanten spomenik, ki so ga leta 1981 ob sedemdeseti obletnici smrti našemu prvemu impresionistu v spomin postavili njegovi rojaki v rojstni Sorici. Monumentalna figura Ivana Groharja v bronu velja tudi za Logonderjevo največje in daleč najbolj prepoznavno ter hkrati reprezentativno delo. Povezujeva med obema umetnikoma na eni razstavi je torej več kot primerna, bila pa je tudi dober vzgib obsežnejšemu zapisu o obeh možeh v pričujočih Snovanjih Gorenjskega glasa. Širši predstavitvi dokumentarne razstave, ki zajema tako slikovni prikaz Logonderjevega ukvarjanja s kipom kot pričevanja o ozadju in organizacijskih težavah lokalnih akterjev pri postavitvi kipa, sledijo še tri pripovedi njegovih sodobnikov – sestrične, planinskega kolega in kiparja, ki je pri njem nabiral svoje prvo kiparsko znanje.

Tone Logonder se je rodil 11. januarja leta 1932 v vasi Pevno pri Škofji Loki kot edini sin Antonije Logonder. Leta 1948 se je vpisal na Srednjo šolo za umetno obrt v Ljubljani in po zaključenem petem letniku leta 1953 diplomiral na graver-skem oddelku. Še istega leta

Logonder pri izdelavi osnutka za spomenik Ivanu Groharju

je prvič opravljaj sprejemni izpit na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani, leta 1954 pa izpit opravil in se vpisal na akademijo, smer kiparstvo. Njegov profesor in vzornik je bil prof. Francišek Smerdu, pri katerem je diplomiral leta 1961 z diplomskim delom Kmečka žena in teoretskim delom Od železove rude do kiparskih dlet, od glin do kamna. Med letoma 1964 in 1977 je poučeval na osnovni šoli v Gorenji vasi, leto dni je bil zaposlen kot kašer, kipar za scenske elemente v gledališkem ateljeju Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, nato pa je vse do svoje smrti poučeval likovno vzgojo na gimnaziji v Škofji Loki. Logonder je avtor številnih javnih spomenikov na loškem in drugod. Umril je 19. septembra 1987 v prometni nesreči na Koroškem.

V dolini dober, v Ljubljani slab odziv

Kot v uvodu razstave sporoča umetnostna zgodovinarica, avtorica razstave Jana Fojkar iz Loškega muzeja, so se pobude za postavitve spomenika Ivanu Groharju v Sorici med domačini pojavljale že v preteklosti, prav tako tudi prvi poskusi uresničitve spominskega obeležja velikemu rojaku.

ki so prerasli vaško okolje in postali velikani slovenskega naroda, znani širom Evrope. « Da je Ivan Grohar eden takih, zato se mora za gradnjo spomenika zavzeti vsa Slovenija.

Nekoliko nenavadna je bila ideja, kakšen naj bi ta spomenik bil. V mislih so imeli »kip Sejalca, ki se mu izoblikuje glava Ivana Groharja«. Postava naj bi bila visoka za vsaj človeka in pol. »S tem bi Grohar sam sebe načrtoval kot moža, ki nosi seme in ga trosi v njivo slovenske kulture in umetnosti.« Želja je bila, da bi bil kip izdelan do septembra naslednje leto, ko naj bi obeleževali sedemdeseto obletnico slikarjeve smrti.

Člani odbora so si razdelili naloge in se intenzivno lotili zbiranja sredstev, ki so jih prispevali domačini iz Sorice, delovne organizacije Selške doline, društva, šole in druge ustanove. V odboru pa so bili precej razočarani nad slabo odzivnostjo takratne republiške kulturne skupnosti in Društva likovnih umetnikov Slovenije na njihovo akcijo. Tudi zato so za podporo projektu k častnemu pokroviteljstvu povabili številne »osebnosti ljubljanskega kulturnega življenja« (Miho Maleša, Božidarja Jakca, Antona Ramovša, Franceta Planino, Pavleta Blaznika in druge).

Rojaku Francetu Planini so v Ljubljano med drugim sporočali: »Naprošamo in vabimo Vas v krog zagovornikov in svetovalcev v Ljubljani.« Da je prav v Ljubljani zataknelo, kar se spomenika tiče. Slikarju akademiku Božidarju Jakcu so v iskanju podpore za spomenik zapisali: »Po nasvetu vidnega kulturnega delavca si dovoljemo napisati to pismo ... čutimo potrebo, da vas informiramo o dosedanjih prizadevanjih. Pismu prilagamo poročilo o tem, kaj je storjenega in kako si zamišljamo javni spomenik.« Upajo, da bo njihovo pismo dobrohotno prečital in da ga z njim niso vznejevoljili. Med drugimi so bili v odboru mnjenja, da »se stopi v stik s tov. Pepco Kardelj, ki je s pokojnim Edvardom Kardeljem večkrat obiskovala Sorico z njeno okolico ter je bila nad lepotami tega kraja vedno navdušena.«

Denar je le počasi kapljal na račun za postavitve spomenika. Medtem ko so v dolini pridno zbirali denar, pa z naslova republiške in občinske kulture ni bilo posluha. »Dogaja se podobno, kot se je Groharju dogajalo v življenju. V domovini zanj ni bilo razumevanja, četudi mu je tujina od Pariza do Budimpešte dajala priznanja.«

Ne Sejalec, Grohar bo

Že od samega začetka je bila izdelava spomenika zaupana Tonetu Logonderju, idejna zasnova ureditve lokacije pa arhitektu Jožetu Kočvarju. Zamisel, da bi avtorja spomenika izbrali prek javnega razpisa, ni prišla v poštev, saj jim je že tako ali tako manjkalo denarja. Logonderju so kasneje tudi prepustili odločitev o podobi kipa. Umetniki in likovna stroka seveda niso bili navdušeni nad predlogom odbora. Da je Sejalec že sam po sebi umetnina in je ne gre potvarjati.

Logonder se je z zasnovo spomenika sicer ukvarjal že dvajset let. Na zahtevo odbora je že leta 1980 predložil skice in prvi, manjši osnutek kipa, po sprejetju naročila julija 1981, pa še dva – enega v človeški velikosti (1,80 m) ter enega v velikosti prihodnjega kipa (2,80 m) z vsemi detajli, ki jih danes vsebuje spomenik. Oba osnutka sta še ohranjena, manjšega hrani Groharjeva hiša v Sorici, večjega pa Loški muzej.

Kot preberemo v knjigi Kipar Tone Logonder avtorja Dušana Komana se je avtor odločil za realistično koncipirano in le rahlo stilizirano upodobitev Groharja, pri čemer je želel upodobljenca predstaviti v tipični drži slikarjev, ki si pri delu na prostem pogosto z eno roko zasenčijo oči, v drugi pa držijo slikarsko paleto. V nobenem delu dneva kipu sonce tako ne posije na oči. Menda je prav dvignjena roka Logonderju povzročala nemalo težav, saj je razbijala enotnost figure. Pri oblikovanju postave si je pomagal s fotografijami, za katere je poziral kar sam, Groharjev obraz pa je oblikoval po predlogi za spomenik iz leta 1967.

Ko je Odbor za postavitve spomenika Logonderju odobril izdelavo kipa po predlogi

Denar je le počasi kapljal na račun za postavitve spomenika. Medtem ko so v dolini pridno zbirali denar, pa pri republiški in občinski kulturi ni bilo posluha. »Dogaja se podobno, kot se je Groharju dogajalo v življenju. V domovini zanj ni bilo razumevanja, četudi mu je tujina od Pariza do Budimpešte dajala priznanja.«

ZGODBA

Snovanja

v človeški velikosti, se je lotil izdelave končnega osnutka za 2,80 metra visok bronast spomenik. To je bilo težko delo, saj je pri delu porabil več kot tisoč kilogramov glin in mavca. Pri izdelavi sta Logonderju poleg znancev in prijateljev najbolj pomagala takrat še dijaka Metod Frlic in Janez Mravlja, ki sta opravljala težaško delo nametavanja glin na skoraj tri metre visoko leseno in železno ogrodje. Spomenik je vlil priznani livar umetnin Andrej Kamšek iz Zgornjega Kašlja pri Ljubljani.

Na fotografijah, za razstavo jih je odstopila kiparjeva družina, lahko vidimo avtorja z osnutki kipa – od najmanjšega do tistega v človeški velikosti in osnutka za originalni spomenik. Predstavljeni so tudi nekateri načrti ureditve samega prostora za spomenik, ki jih je izdelal arhitekt Kočevar.

Spreledani umetnik

Spomenik so v Sorico pripeljali 7. novembra 1981, torej dan pred slovesnostjo. Po daljšem obdobju lepega vremena je udeležence akcije presenetila snežna nevihta, ki je močno oteževala dovoz in namestitev kipa na

marmorni podstavke. Naslednji dan je bilo vreme spet lepo in slovesnost je minila v velikem slogu. Kot izvemo na razstavi, na ogled je tudi nekaj fotografij z dogodka, so bili med slavnostnimi govorniki umetnostni zgodovinar Nace Šumi, predsednik Skupščine občine Škofja Loka Viktor Žakelj, predsednik Prosvetnega društva Ivan Grohar Marjan Peternelj in načelnik oddelka za kulturo, znanost in izobraževanje pri Centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije Rado Jan. V kulturnem programu so nastopili recitator Polde Bibič, Pihalni orkester Alpina Žiri, Mešani pevski zbor Iskra Železniki in pionirji podružnične šole v Sorici. Med gosti so bili številni visoki politični predstavniki, med njimi Mitja Ribičič, predsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Pepca Kardelj, častna članica Odbora za postavitev spomenika Ivanu Groharju, in Josip Vidmar, kulturnik in član Predsedstva Socialistične republike Slovenije, ki mu je pripadla čast odkritja spomenika.

Dogodek je bil odmeven, žal pa je Logonderju

po končani slovesnosti ostal grenak priokus. Med vsemi govorniki prav nihče ni omenil avtorja spomenika ali ga povabil k besedi. V množici je tako ostal neopažen. Tega v vseh naslednjih letih ni pozabil. Kot je povedala Jana Fojkar, razstava se bo septembra selila tudi v Sorico, se Toneta Logonderja Ločani trideset let po njegovi smrti spominjajo v zelo pozitivnem smislu: »Razstava je odprta že več kot mesec dni in ogromno ljudi, ki so ga poznali, prihaja sem v galerijo. Zelo radi podelijo svoje spomine nanj, povedo kakšno zgodbo, duhovito anekdoto iz njegovega življenja, podoživijo skupne izlete v hribe, spominjajo se njegovih kipov in slik ...« Tudi sama se kiparja spominja kot dobrega prijatelja njegovega očeta Marka. »Logonder je pogosto obiskoval očeta, ki se je tudi ljubiteljsko ukvarjal s slikanjem. Poznala sta se še iz časov, ko je očetova družina živela na Loškem gradu, kjer je imel Tone atelje. Kadar je prišel na obisk, sta verjetno imela dolge večerne pogovore, jaz, takrat štirileten dekle, pa sem se, ko je pozvonil pri vratih, običajno ravno odpravljala spat. In ko je veliki mož z bradico stopil

Foto: arhiv družine Logonder

Postavljanje spomenika 7. novembra 1981 v Sorici

v hišo, me je vedno žgečkal, jaz pa sem tekla pred njim v svojo sobo,« se spominja Fojkarjeva.

Spomin na profesorja likovne umetnosti na škofjeloški gimnaziji z začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja imam tudi podpisani. Tone Logonder je bil prijeten in do dijakov prizanesljiv

profesor. Posebej rad je imel tiste, ki smo pokazali več zanimanja za predmet, ki ga je poučeval. Za vedno bo ostalo v spominu njegovo navdušenje nad seminarsko nalogo o nadrealizmu kot smeri v likovni umetnosti, ki sva jo kot ena redkih pri njegovem predmetu izbrala in pripravila s sošolcem.

Metod Frlic, kipar in profesor na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, Tonetov prijatelj in učenec

Dal mi je kiparske osnove

IGOR KAVČIČ

Lahko bi rekli, da sta bila kiparska prijatelja, čeprav se je Metod šele izobraževal za poklic, ki ga je Tone takrat opravljal že več kot petindvajset let. »Ti morš it' na oblikovalno. Tam imam poznane, ti bom zrihtal,« je učitelj likovnega pouka Tone Logonder v petem razredu na osnovni šoli v Gorenji vasi namignil in obljubil učencu Metodu Frlicu, ko je opazil njegov risarski talent. Takrat še ni mogel vedeti, da se bosta njuni poti pozneje še križali, nazadnje tudi v duhovnem smislu, ko je prav Frlic modeliral njegov portret, s katerim so leta 2000 v Škofji Loki odprli Alejo znamenitih Ločanov.

Ob polletju leta 1977 je zapustil šolo, odšel v službo v Ljubljano in kasneje za profesorja na škofjeloško gimnazijo. »Ko sem hodil v sedmi razred, je Marmor Hotavlje angažiral Logonderja, da je vodil brezplačni kiparski

Foto: Igor Kavčič

Metod Frlic v svojem ateljeju v Ljubljani ob osnutku prejšnji teden odkritega doprsnega kipa dr. Franceta Bučarja

tečaj za učence zadnjih razredov osnovne šole. Čeprav sem bil leto mlajši, je v skupino vzel tudi mene. Učili smo se oblikovanja materiala in modeliranja, spoznavali različne tehnologije pri kiparskem delu, kako se pripravi ogrodje za izdelavo kipa ... Če je bil prej moj vzornik ljubiteljski kipar France Tavčar iz Čabrač, sem na Logonderjevih delavnicah dobil novega idola.«

V času šolanja na Srednji šoli za oblikovanje in

fotografijo in kasneje med študijem kiparstva na Akademiji za likovno umetnost je Metod med tednom živel pri sestri v Podlubniku. Le streljaj od Logonderjevega ateljeja v Stari Loki. »Večkrat sem se oglašil pri njem, ko je delal male plastike iz mavca, mu pomagal pri delu, ga spraševal to in ono o kiparstvu in se ob tem učil. Pomagal sem mu, ko je delal kip Kmečke žene v Podlubniku, za Groharja sem mu podajal glino na konstrukcijo.

Lahko rečem, da sem pri njem dobival kiparske osnove, na ogled se mu nosil svoje risbe in v korekturo svoje prve kiparske portrete,« se njunih družinj spominja Metod. »Njegova mama Tona in teta Johana, ki sta živeli poleg ateljeja, sta mi velikokrat postregli z ocvrtimi jajci s slanino in ocvirki. Kdaj sva s Tonetom spila kak kozarec vina, uvedel pa me je tudi v družabno življenje. Pokazal mi je svoja priljubljena lokala, Gajbo v Stari Loki in bife v Groharjevem naselju, pripeljal pa me je tudi v loško Združenje umetnikov in seznanil s takrat že uveljavljenimi umetniki.«

Kot je povedal, mu je mlademu likovniku na začetku poti s svojim pristopom vselej dajal potrebno energijo in zagon ter navdušenje za delo. »V kasnejših letnikih študija sva ta skoraj vsakodnevni stik izgubila, sva se pa še srečevala in tudi že izmenjevala različna mnenja.« Metod pove, da je prav zaradi slabih socialnih razmer v mlajših letih moral služiti denar s tem,

da je delal za druge kiparje, npr. Savinška, Tihca, Smerduja, Kalina, in za njih klesal kamen, modeliral kipe – in da bi raje več delal zase. »Iz njegove zgodbe sem se naučil, da ko bom kipar, nikoli ne bom delal za druge. In tudi nisem. Če sem sam dobil kiparsko naročilo, pa sem se ga vedno lotil z vso resnostjo in še danes je tako. Zdi se mi, da je Tonetu prav zato zmanjkalo časa in energije za njegov lastni umetniški razvoj in se, o tem sem prepričan, kot kipar ni uspel do konca realizirati. Imel je potencial za biti še boljši,« o prijatelju in prvem mentorju razmišlja danes uveljavljeni kipar Metod Frlic in Logonderja označuje za preprostega človeka in zelo pozitivno osebnost. Ločani so ga imeli radi. »Na odkritje Groharjevega spomenika takrat nisem šel. Vprašal me je, ali bom šel z njim. A mlad kot sem bil, sem mislil, da mu bom bolj v napoto tam gor, in nisem pomislil, da bi mu s svojo prisotnostjo pokazal predvsem spoštovanje do njega in njegovega dela.«

»Večkrat sem se oglašil pri njem, ko je delal male plastike iz mavca, mu pomagal pri delu, ga spraševal to in ono o kiparstvu in se ob tem učil.«

SPOMINI

Snovanja

Vinko Hafner je bil Tonetov dolgoletni prijatelj, s katerim sta si delila dobro in slabo, najbolj pa uživala v gorah.

Abonma v ateljeju

IGOR KAVČIČ

»Okrog 23. ure sva v Loki sedla na avtobus »lumpar«, se odpeljala v Tržič in šla peš do Doma pod Storžičem. Zbudila sva oskrbnico, prespala v koči in se naslednji dan zgodaj zjutraj odpravila na Storžič.«

Gore so bile njuna prva skupna točka in ob tem nekoliko tudi smučarija. Delovala sta v Planinskem društvu Škofja Loka in v Smučarskem klubu Transurist (zdaj SK Alpetour). »Veliko sva hodila skupaj v gore. V letih, ko sem stanoval v mestu, sva se srečala na placu, pa me je vprašal, ali naslednji dan kam grem, ali imam kaj v planu. Nič takega, sem odgovoril. In sva šla v hribe. Ali pa ko je vozil zadnji avtobus iz Ljubljane v Škofjo Loko, Kranj in naprej v Tržič, tako imenovani lumpar. Okrog 23. ure sva v Loki sedla na avtobus, se odpeljala v Tržič in šla peš do Doma pod Storžičem. Zbudila sva oskrbnico, prespala v koči in se naslednji dan zgodaj zjutraj odpravila na Storžič. Ko sva nekoč z ženo nameravala na Špik in je Tone ravno prišel domov iz francoskih Alp, je samo rekel, da bi šel on tudi in da ima še vse v nahrbtniku spakirano. Na Špiku

Vinko Hafner z risbo, ki jo je 7. februarja 1950 narisal Tone Logonder in jo naslovil *Moja planinska oprema*

smo potem jedli paradižnik, papriko in čebulo iz Francije in našo slanino,« o tem, kako Tone Logonder ni dosti kompliciral in bil vedno pripravljen, ko je bilo treba v gore, pripoveduje Vinko Hafner, njegov sedem let mlajši prijatelj z Godešiča. Organiziral je tudi pohode v gore v sosednji Avstriji in Italiji.

»Ko je Tone začel urejati atelje v Stari Loki, smo mu prijatelji priskočili na pomoč, dr. Franci Leben

- Krevsov Aci s skalami, jaz z meščalcem, poleg pa še dr. France Štukl, Pavle Štajnbirt in najbrž še kdo. Imeli smo stalni abonma pri njem,« pripoveduje sogovornik. Da so spet drugič šli skupaj na izlet ali v gore. Skupaj so začeli pot prijateljstva, v katero je sodilo deset vrhov v Avstriji, Italiji in Sloveniji, med njimi jih je bilo šest višjih kot Triglav. Da je bil vedno Tone tisti, ki je naštudiral varno pot na te

vrhove. Tak kot Vinko je bil tudi član Gorske reševalne službe v Kranju. »Zelo ga je potrla nesreča v Centralnih Alpah, ko je leta 1977 umrl dijak škofjeloške gimnazije. Tone je šel takrat zraven kot eden od vodičev,« se tistih let spominja Vinko in dodaja, da je bil Tone zelo pozitiven človek, ki ni imel sovražnikov, čeprav je znal kakšno stvar povedati tudi naravnost. Bil je preprost človek in s podobnimi ljudmi se je tudi najraje družil. Ljudje so ga imeli zelo radi. Imel je dva nadimka – Ašenbrener po plinskem gorilniku, ki je bil tista leta v uporabi, ali pa Kosobrin zaradi svoje značilne bradice. V koči na Lubniku je bila dolgo časa obešena njegova fotografija s pripisom Kosobrin.

»Ko sem kupil avto, sva veliko prepotovala skupaj. Večkrat sva šla v Zagreb, kamor je v livarno Šeb svoje umetnine vozil vlivati v bron. Tudi Agato in Jurija so tam vlivali. Za Agato mu je pozirala njegova žena Štefka, za Jurija pa jaz,« dodaja Hafner. Da so se običajno

dobivali pri Marti, v bifeju v Groharjevem naselju, včasih pa je prišel tudi na obisk in sta modrovala pozno v noč. Da je bil Tone Logonder dober slikar, potrjuje tudi Hafner, in da je vedno govoril, da je bil Božidar Jakac tisti, ki ga ni pustil na študij slikarstva. V dnevni sobi je velika slika, na kateri je motiv s staro hišo, na mestu katere je Vinko zgradil novo, s Karavankami v ozadju. Tone mu jo je narisal ob vselitvi sredi sedemdesetih let. »Na sliki, ki sem jo pred leti dobil od znanca, piše *Moja planinska oprema* in datum 7. 2. 1950. Tone je nanjo narisal planinsko opremo, ki je bila za tiste čase izjemna – poleg kvalitetnih gojzarjev še klin, cepin, kladivo, "štrik". To potrjuje, kako rad je imel hribe, da je kljub revščini z delom še kot dijak uspel prihraniti denar za tako opremo,« s ponosom pove Vinko. Da je bil Tone eden njegovih najboljših prijateljev. Na pogled nekoliko boemski, sicer pa skromen in preprost, nič bahaški, ampak ravno nasprotno – prijazen do vseh.

Jelka Pavlovec je Tonetova sestrična. Poznala ga je od mladih let, bodisi kot sorodnica bodisi kot dobra družba za hojo v gore, ki jih je tako oboževal.

V hribih se je sprostil

IGOR KAVČIČ

»Kako je trpel, ko je delal spomenik Agate in Jurija. Ni in ni mu šlo. Takrat je imel atelje še na gradu in je rekel, da bo vse skupaj dol vrgel.«

Tonče, tako so mu pravili domači, je rad zvonil. Z Jelkinim očetom in bratom je hodil v "turn" v Staro Loko ali pa Crngrob. Tudi tako se ga iz njegovih mladih let spominja sestrična Jelka Pavlovec in pove, da sta se prek njega spoznala z možem Petrom. »Pojdi z mano na predavanje planinskega društva, boš eno fejest babo spoznal,« o Tonetovem vabilu pove Jelkin mož Peter Pavlovec, ki je bodočo ženo še isti večer pospremil do doma. »Veliko je hodil k nam domov, saj sta bila sestra in brat njegovih let. Ko se je konec tedna vračal iz Ljubljane, kjer je obiskoval Šolo za umetno obrt, je doma samo odložil oblačila v pranje in podaljšal do nas. Vedno nam je tudi pomagal pri delu na naši mali

kmetiji,« pove sedem let mlajša Jelka Pavlovec, ki pa je že pri petnajstih začela z njim hoditi v hribe. Predstavljal jo je za sestro, Jelka pa dodaja, da je bil velik ljubitelj gora in narave ob tem pa tudi dober poznavalec gorskih poti in vrhov. Hribi so ga sproščali, tam je bil vedno živahen, za vice, kot se reče. V tej prvini sta bila menda s prijateljem alpinistom Jožo Čopom neprekosljiva.

»Živel je z mamó Tono in dvema tetama, Johano in Mino. Lahko bi rekli, da je bil otrok vseh treh in so ga imele zelo rade in prav tako on njih. Ker so imeli slabe bivanjske razmere, jim je starološki župnik Hribšek za ugodno ceno prodal staro župnijsko gospodarsko poslopje, kjer so si uredili bivalne prostore, Tone pa poleg tudi svoj kiparski in slikarski atelje,« pripoveduje Jelka. Da je bil ta dostikrat tudi

Jelka Pavlovec ob Logonderjevi mali plastiki z naslovom *Kmečka žena* / Foto: Igor Kavčič

družabno srečališče. Tone je bil zelo družaben in duhovit človek, a le v okolju, ki ga je poznal. Rad je bil med ljudmi. Imel je številne prijatelje in znance, zato jih je bil njegov atelje vedno poln. »Bil je nežna duša, ki pa si jo moral spoznati, saj se je nekoliko skrival za to mehko in si jo

moral odkrivati sam.« Raje je imel običajne ljudi kot pa tiste, ki so se "nosili". Tudi sicer je bil po naravi skromen, nič domišljav, a hvaležen, če so mu drugi priznali, da je nekaj opravil dobro.

Jelka pokaže kar nekaj Logonderjevih slik. Da je lepo slikal, izvem, in je tudi

hotel študirati slikarstvo, a ni bil sprejet, pa se je potem odločil za študij kiparstva, kar je bil nekako izhod v sili. »Ni bil preveč samozavesten, zato se je včasih dal vplivati. In navsezadnje potem z delom ni bil zadovoljen. Kako je trpel, ko je delal spomenik Agate in Jurija. Ni in ni mu šlo. Takrat je imel atelje še na gradu in je rekel, da bo vse skupaj dol vrgel. Z Groharjem je bil bolj zadovoljen, saj ga je dolgo pripravljala in se ni pustil vplivati drugim. Škoda, ker ni nadaljeval opusa ženskih figur, kot so bile Planšarica, Čipkarica, Klepetulji iz sredine šestdesetih let.«

Tone Logonder je bil svetel človek, menda pa je vedno govoril, da ko bo toliko star, kot je bil njegov oče, ko je umrl, bo s tega sveta odšel tudi on. Preminul je v prometni nesreči pri petinpetdesetih.

razpredrilo GG

KRANJSKI LIONSI UPIHNILI DVAJSETO SVEČKO

Lions klub Kranj je konec tedna s slavnostno akademijo, podelitvijo priznanj in sproščenim druženjem po uradnem delu programa na Brdu pri Kranju proslavil svoj dvajseti rojstni dan. Kot že velikokrat je za vezni tekst s svojim žametnim glasom ponovno skrbela Slavica Bučan, glasbeni del slavnostnega večera pa so tokrat zaupali članu Slovenskega okteta tenoristu Janezu Trilerju.

Alenka Brun

Klub je ob svečani obletnici izdal tudi brošuro, v kateri je skozi besedo, sliko in številke predstavljeno, kako je klub deloval, kaj je naredil v svojih dvajsetih letih obstoja. Zabeležene so izjave ustanovnih članov, razloženo poslanstvo kluba oziroma poslanstvo lionizma nasploh.

Lions klub (LK) Kranj je bil formalno ustanovljen 9. maja 1977, uradno pa 22. novembra istega leta s svečano zaprisego na prvem slavnostnem plesu oziroma »charter night«. Klub s sedežem v hotelu Kokra na Brdu je takrat štel 27 članov, vendar se je že v prvem letu število povečalo na 46. »Guiding lion«, mentor oziroma boter, LK Kranj je bil Janez Bohorič, takrat

Ob slavnostnem večeru so se posameznikom zahvalili tudi za njihovo delo v klubu. Nekateri se zaradi drugih obveznosti podelitve žal niso mogli udeležiti.

guverner Distrikta 129 in član LK Bled.

Med ustanovnimi člani LK Kranj pa je tudi njegov

letošnji predsednik Miroslav Matijašević, ki je kranjskim lionsom že predsedoval, in to ravno v času, ko je klub praznoval deseto obletnico delovanja. Tokrat pa: »Člani so želeli, ker sem eden od šestih še aktivnih ustanovitvenih članov, da tudi letos prevzamem predsedovanje in in sem se odločil, da to naredim.«

Če pogleda v preteklost, opaža, da so se ljudje spremenili. Meni, da so se odtujili med seboj kot tudi od tega, če nekdo potrebuje pomoč. Včasih raje pogledajo stran, kot da se s problemom soočijo in ga začnejo reševati. Tudi naši klubi sicer sodelujejo pri različnih

Predsednik LK Kranj Miroslav Matijašević

skupnih akcijah, medtem ko pravega povezovanja, druženja med klubi ni ravno veliko. So se pa na enem zadnjih

Janez Triler

sestankov cone pravzaprav pogovarjali ravno o tem, pravi Matijašević, in se odločili, da bo poslanstvo novega predsednika v naslednjem letu tudi, da bo poskušal narediti premik v smeri, da bi se klubi med seboj bolj povezali. »Se pa povezujemo na slovenskem nivoju in sodelujemo v večjih skupnih akcijah. Ena se tako pripravlja junija v Arboretumu Volčji Potok, konec maja pa je namenjen obeležitvi 25-letnice lionizma v Sloveniji in stoletnice v svetu.«

LK Kranj vsako leto tradicionalno poskuša organizirati od štiri do pet večjih odmevnih dogodkov, kjer gresta druženje in dobrodelnost vedno z roko v roki. Tudi tokrat je bil slovesni večer dobrodelen, saj je bila donacija večera namenjena nakupu belih palic za slepo in slabovidno mladino. V jubilejnem letu so se namreč odločili, da kupijo še vsaj dvajset belih palic in s tem pripomočkom pomagajo še vsaj dvajsetim posameznikom pri samostojni orientaciji in mobilnosti v notranjem in zunanjem okolju.

ob jubileju še guverner Distrikta 129 Gregor Pajič ter kranjski župan Boštjan Trilar, slavnostnega večera pa so se udeležili tudi prvi viceguverner in conski predsednik Marko Gospodjinački ter predstavniki botrskega kluba LK Ljubljana.

Bil pa je to tudi večer, ko so se posameznikom v klubu zahvalili za njihovo delo. Tako sta za pet let in več dela prejela priznanje Marko Drinovec in Darja Delavec; za deset in več Jože Veternik in Meri Rozman Logar; za dvajset let pa Aleš Paternoster, Peter Marn, sedanjí predsednik Miroslav Matijašević, Blanka Farčnik, Vanda Pečjak in Ilija Bregar. Priznanja predsednika LK Kranj pa so prejeli: za izjemno delo v klubu so na oder še enkrat poklicali Darjo Delavec, za Plakat miru Alenko Kotar, posebno zahvalo LK Kranj za podporo klubu pa so podelili lionu Zvonku Beliču iz LK Golf Bled. Iz guvernerjevih rok pa je kot spomin na dvajseto obletnico predsednika LK Kranj Miroslav Matijašević prejel plaketo; je pa Pajič poskrbel še za simpatični element dogajanja, ko je

Darja Delavec je tokrat dobila dvoje priznanj. Za uspešnih pet let in več v LK Kranj ji je priznanje izročil viceguverner in conski predsednik Marko Gospodjinački.

Guverner Distrikta 129 Gregor Pajič

O jubilejih, poslanstvu ter pomembnosti lionizma za lokalno okolje, pa tudi širše smo ta večer slišali kar nekaj besed. Poleg predsednika LK Kranj Matijaševića sta klub nagovorila in mu čestitala

prisotne pod odrom pozval, da se objamejo, saj je objem pravzaprav njihov simbol. S to gesto je v dvoranu spustil duha sproščenosti in že tako prijetno slavnostno vzdušje je postalo še prijetnejše.

JAKA

OTROŠKA PERESA

Skrbimo za okolje

Na šoli nas je obiskal gospod Janez Štalec iz Loške komunale. Na računalniku nam je pokazal o komunalni in ločevanju odpadkov. Najprej smo se pogovarjali o ločevanju in recikliranju. Povedal je, da je bilo pred desetimi leti 56 odlagališč, letos jih je samo še osem. Pokazal nam je posnetek reke iz Srbije, ki je tako onesnažena, da je iz plastenk nastal jez. Ogleдали smo si posnetek, kako reciklirajo avto. Ste vedeli, da plastičnih rokavic ne smeš dati med plastične odpadke? Odložimo jih v navadne smeti. Loška komunala ima osem navadnih kamionov, tri zabojnike in enega velikega šleparja. Ljubljanska komunala pa ima sto navadnih kamionov. Eno najmanjših odlagališč je veliko štiri hektarje. Izvedeli smo veliko novega. Pri ločevanju odpadkov se bomo še bolj potrudili.

Jakob Kavčič, 5. razred, PŠ Dražgoše

PESMI MLADIH

Telefon

Vedno in le zate,
s tabo telefon.
Vedno in le zate,
boljši kot bonbon.

Nekateri malo preveč ga uporabljajo,
in na druge stvari pozabljajo.

Nalepke in kakšen »smajli«,
na ovitku za telefon
lahko so lepi »detajli«.

Ovitek telefon varuje,
da se on ne poškoduje.

Zala, 11 let

Zala, vse čestitke za tvoje pesmice, čisto vsaka, ki jo deliš z nami, je lepa in zanimiva. In vedno sem jih vesela. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov
pesmi.mladih@gmail.com ali na naslov
Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

PISANO IN RAZGIBANO

V vrtcu Živ žav v Stražišču pri Kranju so pretekli četrtek pripravili njihovo tradicionalno zabavno in obenem poučno prireditev Veselo skozi mavrico.

Mateja Rant

V vrtcu Živ žav vsako leto poskrbijo tudi za neformalno druženje otrok in njihovih staršev ter zaposlenih v vrtcu. Pretekli četrtek so se tako na igrišču vrtca odvijale številne delavnice, skozi katere je bilo mogoče spoznati tudi kulturno dediščino in igre iz preteklosti. Dogajanje so nadgradili z razstavo starih predmetov, ki sta jih predstavljala Matevž Oman in Milan Hafnar.

Otroci so navdušeno ustvarjali v delavnicah.

V eni od igralnic si je bilo tako mogoče ogledati vrsto starih predmetov na temo

poklicev, predvsem mizarško, tesarsko, čevljarško in frizersko orodje, pa tudi

svetila, šivalne stroje in hišni pribor, Matevž Oman pa je razstavil predmete, vezane na sitarsko obrt. Pred vhomom v vrtec je veliko pozornosti pritegnil še starinski motor. Otroci pa so se lahko zabavali tudi ob otroških igrah, ki so se jih igrali že nekoč, kot so ristanc, »koza klamf« ali guganje v blagu, in ustvarjali v delavnicah. Med drugim so izdelovali vetrnice, rože iz krep papirja in punčke iz cunj ter oblikovali izdelke iz gline, je dogajanje povzela organizacijska vodja vrtca Janja Lelov.

Mladi novinarji na obisku

Našo časopisno hišo je pretekli četrtek obiskalo 32 učencev OŠ Stražišče, ki v letošnjem šolskem letu obiskujejo izbirna predmeta šolsko novinarstvo in obdelava gradiv. Šolsko novinarstvo si je sicer po besedah njihove mentorice Nine Gašperlin letos izbralo kar 45 učencev, ki sodelujejo tudi pri pripravi šolskega glasila Zgaga, ki vedno izide v začetku junija. Letos smo tako eno skupino njihovih mladih novinarjev že gostili na Gorenjskem glasu in kot je zatrdirila Nina Gašperlin, so se ob obisku zelo veliko naučili. »Spoznali so, da v časopisu ne sme biti praznine oziroma belin in zato so se pri pripravi strani za šolsko glasilo zelo potrudili, da so jih napolnili z besedili, slikami in fotografijami.«

Foto: Tina Dokl

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

S KOLESOM OD ALP DO MORJA

Grega Flajnik

Tokrat smo kolesarjenje začeli na Livške Ravne nad Kobaridom na 1200 metrih nadmorske višine. Uživali smo v spustu po poti, ki je vodila po gričih nad dolinami. Na

eni strani pogled na dolino Soče, na drugi strani pogled na Furlanijo v Italiji sta nas spremljala vse do Gonjač v Goriških brdih, kjer smo se povzpeli na razgledni stolp, s katerega se prek Goriških brd vidi vse do morja. Po malici v Dobrovi smo se spustili v Italijo in nato prek Števerjana in Gorice do

prenočišča v vasi Bukovica. Torej štirideset kilometrov čistega kolesarskega užitka, torej spusta za več kot tisoč metrov nadmorske višine.

Drugi dan smo se ob Soči spustili do Sredipolja in naprej proti Ogleju. Ogleдали smo si katedralo in se navduševali nad lepimi mozaički na njenih tleh. Oglej je bil

pomembno mesto, že v času rimskega cesarja Avgusta postane glavno mesto pokrajine, imenovane Venetia et Histria. Za naše kraje je imel pomembno vlogo za razvoj krščanstva, saj so bili naši kraji vse do reke Drave pod njihovim vplivom. Habsburžani so sedež škofije nato prenesli v Gorico in s tem se

Najlepši pogled – Janezova kolesarska malica

Pripravljani smo bili tudi na dež.

je dokončno ustavil razvoj in vpliv Ogleja. Med ogledom bazilike nam je Janez pri mestnem pokopališču pripravil okusno malico. Nato je sledila lepa vožnja proti Gradežu. Kolesarska pot je speljana po nasipu nad morjem in je hkrati zadnji del kolesarske poti Alpe Adria, ki povezuje Salzburg in Gradež. Ob morju smo kolesarili po naravnem rezervatu, kjer se Soča izliva v morje. Pot je bila večinoma ravninska, le od Tržiča dalje se je pot začela dvigovati proti Doberdobu in proti Gorici.

Tretji dan smo najprej gledali v oblake in iskali sonce, a kazalo je bolj na dež. »Bo, kar bo,« smo si rekli in se odpeljali proti najbolj svetlemu delu neba – Štanjelu. Med kolesarjenjem nas je občasno spremljal dež. A to nas na poti ni ustavilo. V Štanjelu nas je obsijalo sonce in v Dutovljah, kjer je bil cilj našega tokratnega kolesarjenja, je bilo že pošteno vroče. Tako smo zaključili tokratno pestro paletno različnega vremena od sonca do dežja in okolja od alpskega do morskega.

GLASOV ODER

NAJDALJŠI TEDEN

V Kranju je v polnem teku triindvajseti festival Teden mladih. Glasbena ponudba najdaljšega tedna v letu ostaja žanrsko raznovrstna, s kombinacijo uveljavljenih mednarodnih ter lokalnih perspektivnih zasedb.

Samo Lesjak

Tradicionalni mladinski festival v organizaciji aktivistov Kluba študentov Kranj tudi letos z več kot štiridesetimi glasbenimi, kulturnimi, športnimi in zabavnimi dogodki vabi na kranjske ulice (z bazo na Glavnem trgu), v prireditvene prostore – ter seveda pred koncertne odre.

Koncertno petkovo udarno uverturo, nastop kamniških Matter, je dež pregnal v zavetje Klubara, ki ga je dan kasneje obiskal večni Adi

Pankerska DIY mentaliteta, prežeta s pozitivnimi vibracijami reggae glasbe, izžareva tudi z novega albuma Gatekeeper, ki so ga Raggalution v okviru Tedna mladih predstavili v soboto na Trainu. / Foto: Nejc Balantič

Smolar, medtem ko so na Trainu svoj izvrstni še povsem svež album Gatekeeper

predstavljali domačini Raggalution. Po včerajšnji modni reviji so danes na festivalskem meniju med drugimi spopad komikov na Khislu, razstave mladih umetniških ustvarjalcev v Layerjevi hiši ter impro večer v Down Townu (celoten program festivala na spletni strani <http://tm17.ksk.si>), sredin večer pa bo postregel z nastopi mladih, perspektivnih skupin v atriju Down Towna. Nastopile bodo lokalne zasedbe Crazy Neighbours, Wet Cassette, Fuck The 5th in Smetnaki – prav vse si upravičeno zaslužijo podporo obiskovalcev.

V četrtek, 18. maja, bodo na že tradicionalnem metal

večeru nastopile domače skupine Amalgam, Morana in Srd, katerim se bo kot posebna gostja pridružila še avstralska hard rock/heavy metal senzacija Mystery, ki predstavlja avstralski odgovor na Metalsteel. Petek bodo atrij Down Towna zasedli čistokrvni lokalci: zasedbe Le Serpentine, Attic Mist in Trifekta, v Klubaru pa bo nastopil avstrijski rock/reggae kantavtor Rocky Leon. Letošnji Teden mladih pa bodo v soboto, 20. maja, spektakularno na Bazenu sklenili norveški elektro dvojec Lemaitre, vroči dalmatinski hip-hoperji Dječaci in vsežanrski, energični Zasavci Koala Voice.

Novi KLG je s svojim alternativnim glasbenim programom že dolgo vrsto let stalnica Tedna mladih. V sredo, 17. maja, bodo izvedli Festival neveljavljenih skupin, na katerem bo nastopila tudi zasedba Wet Cassette. / Foto: arhiv festivala

Boštjan Gombač in Janez Dovč v Tržiškem muzeju

Tržič – Po kreativnem začetku novega cikla Glasbenih večerov v Tržiškem muzeju v petek, 19. maja, ob 20. uri v Pollakovem salonu pričakujejo nastop Boštjana Gombača, letošnjega Prešernovega nagrajenca, ki obvlada neskončno inštrumentov, svojo glasbo pa začini s humorjem in izjemno simpatičnim nastopom, ter Janeza Dovča, ki je mnenja, da obe njegovi ljubezni, glasbo in fiziko, povezujejo podobni zakoni. Vrhunska glasbenika, ki ju poznamo kot solista in člana mnogih zasedb, se bosta predstavila v zanimivi kombinaciji, ki bo s svojo virtuoznostjo in hudomušnostjo predstavila slovensko ljudsko glasbo v sodobnih in živih priredbah. Glasbenika sta razvila poseben občutek za kontrapunkt med danostjo različnih glasbenih tradicij in svobodo osebnega izraza. Na koncu novega veka ne gre več samo za renesančnost, temveč za resonančnost prostora – ne le za zvočnost, ampak za sozvočnost. Kot ambasadorja slovenske kulturne in naravne raznolikosti nastopata tudi na različnih festivalih in prireditvah v tujini, vse od Kitajske do Argentine.

Ljudska glasba, ki zaživi v sodobnih priredbah: Boštjan Gombač in Janez Dovč / Foto: arhiv organizatorja

desetdnevna vremenska napoved

Torek 16. 5. 10/24 °C	Sreda 17. 5. 10/23 °C	Četrtek 18. 5. 9/24 °C	Petek 19. 5. 10/23 °C	Sobota 20. 5. 10/21 °C
Nedelja 21. 5. 10/20 °C	Ponedeljek 22. 5. 10/20 °C	Torek 23. 5. 7/19 °C	Sreda 24. 5. 8/20 °C	Četrtek 25. 5. 9/21 °C

tedenski koledar

		vzhod	zahod	
16. 5.	tor.	Janez	5.28	20.29
17. 5.	sre.	Jošt	5.27	20.30
18. 5.	čet.	Erik	5.26	20.31
19. 5.	pet.	Ivo	5.25	20.32
20. 5.	sob.	Bernard	5.24	20.33
21. 5.	ned.	Feliks	5.23	20.35
22. 5.	pon.	Milan	5.22	20.36

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sreda, 17. 5.
18.10, 20.30 KRALJ ARTUR:
LEGENDA O MEČU
17.40, 20.10 VARUHI GALAKSIJE,
2. DEJANJE
15.30, 17.10 DIP: RAZISKOVALEC
GLOBIN, sinhro.
18.50 KAKO BITI LATINO LJUBIMEC
20.45 HITRI IN DRZNI 8
16.20 MALI ŠEF, sinhro.
15.20 LEPOTICA IN ZVER

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sreda, 17. 5.
18.30, 21.00 KRALJ ARTUR:
LEGENDA O MEČU
17.30, 20.00 KRALJ ARTUR:
LEGENDA O MEČU, 3D
18.10, 20.50 VARUHI GALAKSIJE,
2. DEJANJE
19.30 VARUHI GALAKSIJE,
2. DEJANJE, 3D
15.50, 17.40 DIP: RAZISKOVALEC
GLOBIN, sinhro.
15.40 KAKO BITI LATINO LJUBIMEC
16.00 PASJI SMISEL ŽIVLJENJA
18.00, 20.40 HITRI IN DRZNI 8
16.30 MALI ŠEF, sinhro.
15.30 MALI ŠEF, 3D, sinhro.

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Torek, 16. 5.
20.00 KOMEDIJA SOLZ

Sreda, 17. 5.
20.00 KRALJ ARTUR:
LEGENDA O MEČU, 3D

Četrtek, 18. 5.
20.00 MIRNI ZALIV

Petek, 19. 5.
18.00 AMERIŠKA LJUBICA
21.00 KRALJ ARTUR:
LEGENDA O MEČU, 3D

Sobota, 20. 5.
17.00 MEDVED BAMSI IN ČAROVNIČINA
HČI, sinhro.
19.00 OSEBNA STILISTKA
21.00 AMERIŠKA LJUBICA

Nedelja, 21. 5.
17.00 MEDVED BAMSI IN ČAROVNIČINA
HČI, sinhro.
19.00 OSEBNA STILISTKA
21.00 MAŠČEVANJE

Ponedeljek, 22. 5.
18.00 NOVI MULC
20.00 MAŠČEVANJE

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Četrtek, 18. maja
20.00 Neil LaBute: RAZLOGI ZA SREČO (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Sreda, 17. maja
9.30 Svetlana Makarovič: COPRNICA ZOFKA

LAŽJI SUDOKU

2	3					4	
6			4	2		7	
			3	5	6		
5	6			1		2	3
		2			7		
1	8			2		6	5
			2	3	5		
9			7		1		4
	5						3

Rešitev:

2	3	8	6	9	1	5	7
7	5	9	1	8	2	6	4
6	7	1	5	8	2	9	3
5	9	7	2	6	3	8	1
8	1	7	9	5	2	6	4
3	2	6	4	1	8	9	5
1	2	8	7	5	3	4	9
4	7	9	5	2	1	8	6
1	2	8	6	9	5	7	3
9	7	5	1	2	8	4	6

TEŽJI SUDOKU

2	3		1	4				9	
	4							2	1
9			2					7	
			8					7	
		8	6		7	1			
1					5				
	5				1				2
3	9							1	
7				3	4			6	

Rešitev:

8	9	5	7	6	2	1	3	4
7	1	2	8	9	6	5	3	4
2	6	4	1	9	7	5	8	3
9	8	6	5	2	7	4	1	3
5	3	1	7	6	9	8	2	4
4	7	2	8	1	6	9	5	3
3	7	9	5	2	1	8	6	4
1	2	8	6	7	4	5	9	3
6	5	9	8	7	1	2	3	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

PRAZNOVANJA

Presenečenje za Majo

Ko so se slovenski turistični novinarji vračali z že 43. GTM German Travel Mart – nemškega sejma, ki je namenjen tujim turističnim agentom in novinarjem in ga je letos med 7. in 9. majem gostil Nürnberg – so z voščilom, pesmijo Vse najboljše in šopkom cvetja, ki je v torek, 9. maja, potoval vse od omenjenega nemškega mesta do Letališča Jožeta Pučnika v eni izmed promocijskih vrečk z nürnberškega sejma, resnično presenetili vodjo predstavništva Nemške turistične organizacije v Sloveniji Majo Horvat. Razmišljali so sicer, da bi ji voščili kar med letom, ko so se vračali iz Münchna v Slovenijo, pa so ugotovili, da bo več časa in prostora ob pristanku na domačem letališču. Ker tovrstne geste ni pričakovala, saj se je popoldne že prevesilo v večer, je bilo rojstnodnevno voščilo še toliko bolj zanimivo – tudi za druge potnike, s katerimi smo skupaj čakali na prtljago.

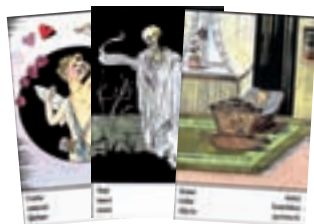
Novorojenčki

Minuli teden se je v **Kranju** rodilo 24 novorojenčkov, od tega 11 deklic in 13 dečkov. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2790 gramov, najtežji pa je bil deček, ki se mu je kazalec na tehtnici ustavljal pri 4040 gramih. Na **Jesenicah** nam tokrat ni uspelo nikogar priklicati k telefonu, da bi nam povedal število pri njih rojenih otrok.

TANJIN KOTIČEK

ŠOLA VEDEŽEVANJA IZ CIGANSKIH KART

Bralka pod šifro Vijolica si je izbrala šest kart: Težave, Ljubezen, Sodnik, Neiskrenost, Hiša in Sreča, zanima jo zdravje. Že takoj po prvi karti vidimo, da so res težave pri zdravju in da je potreben obisk pri zdravniku. Morda nam je karta Ljubezen tukaj nejasna, ker bralka sprašuje za zdravje, a v tem primeru pomeni, da je oseba žalostna v ljubezni in da je izvor zdravstvenih težav tudi v tem. Se pravi psihičen. V karti Neiskrenost vidimo zdravlila, in ker je karta Hiša, je skoraj gotovo, da bo treba kakšen dan ostati v bolnišnici na preiskavah, kar pa je vsekakor dobro. Sreča nam pove, da se vse dobro uredi. Pod šifro Mornar imamo vprašanje za ljubezen in karte Neiskrenost, Izguba, Ljubosumje, Duhovnik, Otrok. V tem odnosu je veliko laži ali pa pač stvari, ki se ne povejo in se zamolčijo. Sicer so možne dobre rešitve, vendar jih nobena stran noče videti. Izguba in Duhovnik prina-

šata pogovore in neki trud, da vse skupaj obstane, a to je veliko premalo. Tudi tretja oseba, ki nekako pomaga pri vsej zadevi, je neuspešna. Ljubosumje nam razkrije še tretjo osebo, ki je v tem odnosu, lahko iz moške ali ženske strani. Dela razdor. Zadnja karta Otrok prinaša same lepe spremembe, skoraj gotovo z novo osebo, ki pride nepričakovano na pot. Na koncu bo vse dobro, če še ni dobro, pomeni, da še ni konec. Na naslov tanja.70@hotmail.com ali na Gorenjski glas s pripisom "šola vedeževanja" in svojo šifro pošljite tri, pet ali sedem poljubnih kart ali pa karte za druge sisteme, ki ste jih že do sedaj spoznali.

Srečno! Vedeževalka Tanja

ROJSTNI DNEVI SO SAMO ŠTEVILKE

Štirica z ničlo je samo številka, gremo naprej s polnimi jadrji, so bile Slagjanove besede ob rezanju torte.

Miroslav Cvjetičanin

Kdor ga pozna, reče, da šteje štiri-deset let, občutek pa daje, da je med nami že sto let. Slagjan Paunovski, prijatelji ga ljubkovalno kličejo Sladki. To so tisti, ki ga vidvajo le na vikendu v Pineti pri Novigradu, kjer ima družina Paunovski svojo prikolico in tam preživlja skoraj vse svoje proste dni. Slagjan pa proste dneve lahko hitro prešteje: jih skoraj ni. Tako je to, če vodiš dve podjetji, ki skupaj štejeta krepko čez sto delavcev. On to zmore. Za zdaj, kot pravi, ima energije dovolj, čuti pa tudi odgovornost do zaposlenih, zato postanka in obstan-ka ne sme biti.

Slagjan Paunovski je iz Makedonije v Slovenijo prišel zaradi dela, boljše službe, možnosti napredka. Hitro je spoznal, da je sposoben več kot biti samo sezonski delavec, zato je kmalu ubral svojo pot. Med podjetniki se dobro znašel. Tu je treba napisati, da je ljubezen s Sašo Dolinar z Orehka premagala vse dotedanje ovire. Nista se poročila, kar jima, bolj njemu kot Saši, zamerijo prijatelji, a sta si ustvarila krasno družino s hčerko Nino in sinom Luko na čelu. Živijo na Orehku, kjer zidajo tudi novo hišo.

Slagjan je strastni motorist, jadrallec in zelo dober prijatelj. Svojo štiridesetletnico je preživel med prijatelji, med najbližjimi, v Grill restavraciji Center v Kranju.

Slavljenec v peto desetletje vstopa pripravljen.

Mladoporočenci

V soboto, 1. aprila 2017, sta se na **Jesenicah** poročila Loren Povirk in Tina Pogačnik. Dne 5. maja 2017 sta se na **Bledu** poročila Gregor King in Špela Slemc, 6. maja 2017 pa so se poročili: na Bledu: Almir Ličina in Irma Jagurdžija, Janez Marincič in Darja Kleva Gačnik, Gašper Finžgar in Alma Nuhovič ter Matej Praznik in Nina Bešič; v **Radovljici**: Andrej Lap in Tina Šparovec ter Tadej Šivic in Barbara Vrevc; v **Dvorski vasi** Roman Božič in Manja Cegnar; v **Škofji Loki** Valentin Šolar in Petra Potočnik; na **Soriški planini** Dominik Slabe in Helena Pintar; pri **Svetem Duhu** pa Jaka Turk in Štefka Trček Turk.

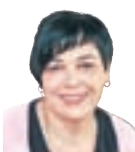
Poroke, rojstva, obletnice, zabave ...

Delite osebno srečo z bralci in vaše predloge sporočite Alenki Brun po e-pošti: alenka.brun@g-glas.si ali po telefonu: 041/699 005. Presenetite, razveselite, dodajte piko na i dogodkom z objavo v Gorenjskem glaslu.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Orhideja«

Zanima me denar. Kako bo s šolo mlajšega sina? Kdaj se bom vselila v novo hišo? Ali bom imela kdaj toliko denarja, da bom lahko normalno živela, brez skrbi na jutrišnji dan? Kaj pa moja ljubezen, ali sploh lahko imam še upanje? Marsikdo si ne more vsega privoščiti. Pa naj bo to zaradi premalo denarja ali pa iz kakega drugega razloga. Vendar vsak od nas vidi samo samega sebe. Vsak hiti naprej in se bori po svojih močeh. Že predolgo časa imate finančno krizo in zato sploh ne upate upati na boljše čase. A ti časi, boljši namreč, se vam obetajo že v bližnji prihodnosti. Ne obljubljam, da boste čez noč obogateli, a bo precej drugače. Prej kot v roku enega meseca boste dobili mož-

nost za dodatno delo, ki bo zelo dobro plačano. Ljubezen vas še čaka – takrat, ko boste najmanj pričakovali. Sin bo v šoli zelo uspešen. Želim vam vse dobro.

»Strelka«

Ne najdem več poti naprej. V domu je stalen prepiru in ni konca in kraja težav, jaz pa rešujem, kar se reševati sploh da. Tudi v službi nisem zadovoljna. Kako naprej? Preutrujeni, preobremenjeni s seboj in drugimi, naveličani, brez upanja, da bi bilo kdaj bolje. To je vaše trenutno stanje, a dolgo več tako ne boste zmogli. Čakati, kdo vse bi vam pomagal, da se kolo sreče obrne vam v korist, je daleč premalo. Vprašajte se, kaj lahko naredite vi sami za svojo srečo. In to ni to, da se prilaga-

jate, izogibate preprirom, kar je samo zatišje pred nevihto, ampak da na glas rečete, da se tako ne greste več. Saj če sami sebe nimate radi, kdo vas bo potem imel. Da se vam karkoli spremeni, morate zavestno priti do zaključkov, naredi dober načrt in začeti hoditi proti cilju, pa čeprav s kratkimi koraki. Za vsakim dežjem posije sonce, le verjeti je treba v to in tudi kaj narediti samo zase. Imejte se radi! Srečno.

»Zvonček«

Zanima me moj zakon, ki že dolgo škriplje, pa moje zdravje in ali bo starejša hči sprejeta na zeleno fakulteto ter ali se je prav odločila. Zahvaljujem se za odgovore. Glede zakona poznate vse odgovore, potrebujete le potrditve, potrditev nekoga, ki

vam pove, da razmišljate pravilno in da zato ni z vami nič narobe. Vajin odnos že dolgo časa stoji na mrtvi točki, in kot vidim, nihče od vaju nima ne želje ne volje kaj narediti, da bi se to spremenilo. Živita eden mimo drugega in tako minevajo dnevi. Konec leta boste imeli možnost, da temu naredite konec, a kot že veste, je vse odvisno od vas. Vprašajte se, ali si želite še naprej tako živeti in nič narediti, da bi bili srečni. Za srečo ni nikoli prepozno in naj vam to ne bo za izgovor. Ko naredite spremembe v svojem življenju, se vam zdravstveno stanje skoraj v trenutku izboljša. Hči bo sprejeta tja, kamor si želi. Njena odločitev je bila pravilna. Naredite si lep jutrišnji in vse naslednje dni. Lep pozdrav.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasu, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

NAGRADNA KRIŽANKA

www.volkswagen.si

All inclusive!
Servisiranje in zavarovanje prvih 6 let!**

PORSCHE
FINANCE GROUP SLOVENIA

Privlačna ponudba financiranja.

Preverite All inclusive ponudbo vozil Volkswagen z vključenim servisiranjem in zavarovanjem prvih 6 let** in 6 letnim jamstvom. Zdaj že od 132 EUR/mesec* dalje.

Več o ponudbi pri pooblaščenih prodajalcih vozil Volkswagen in na www.volkswagen.si.

Emisije CO₂: 180–82 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,9–3,4 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0033–0,0037 g/km. Število delcev: 0,0099–0 x 10¹¹. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Akcija „All inclusive/Vključuje vse“ velja za fizične osebe in velja v primeru sklenjenega financiranja vozila preko družbe Porsche Leasing SLO d.o.o., ki je del skupine Porsche Finance Group Slovenia. Akcija ne velja za električna in hibridna vozila. Več na www.porscheleasing.si. *Informativni izračun velja v primeru sklenitve pogodbe o finančnem leasingu, servisiranju in zavarovanju vozila pri Porsche Leasing SLO d.o.o. firma za leasing, Ljubljana pod pogoji, ki so razvidni iz ponudbe na strani www.volkswagen.si in www.porscheleasing.si. **Servisiranje vozila se za prvih 6 let oz. do prevoženih 90.000 km obračuna 1 EUR/mesec in vključuje redne servise skladno z navodili proizvajalca vozila (zamenjava motornega olja, filtrov, ipd.) ter zavorne tekočine. Pogodba za Finančni leasing, servis in zavarovanje vsebuje tudi stroške servisa in zavarovanja. Akcija traja do 30. 06. 2017. Slike so simbolne.

GORENJSKI GLAS	IZMIŠLJOTINA	NARAVOVARSTVENIK	MAJHEN VRČ	REKA V RUSIJI	BIVŠI NOGOMETAS KOVAČEVIČ	IGRALEC CIGOJ	IDA KRAVANJA	ZLATAN IBRAHIMOVIC	TV ZASLON	MAST. MAŠCOBA										
SREDNJEVEŠKA DRUŽBENA UREDITEV	17																			
AKROBATSKA SPRETNOST				11																
STRANSKA DESKA						22		RUDI ŠELIGO REKA V KRANJU												
NAŠ FILOZOF (ANDREJ)				DIRKALEC ČRNA CELINA						7										
TRAVNIK OB VODI					NAROD (ZARG.)	OTOK PRI SKOTSKI ETILNI ALKOHOL														
ALENKA GOTAR			PEVEC NOVA SATAN, HUDIČ	4					BIRT	GLAVNO MESTO ERITREJE										
GORENJSKI GLAS	SLAP SAVE BOHINJKE	PORTIRKA NAŠA SLIKARKA (I. P.)																		
DRŽAVA V AZIJI					27		UMETNOST													
GOROVJE V MJANMARU		24					LETVIŠČE NA KRKU	ČRTOMIR MIHELJ STARA MERA ZA VINO												
NAŠ MATEMATIK (JURJ)						OPOJ, NARKOZA REK-REACIJA				16										
VEZNIK			VELIKO REŠETO			TLAKOVALEC MOJZESOV BRAT														
PTIČ PEVEC							ŽELEZNIŠKI VAGON JEZERO NA FILIPINIH													
NAPITEK PRED JEDJO		10							TROPSKA KULTURNA RASTLINA	PRILETNA ŽENSKA										
FABULA IONA LIMAN OLAS STOKA	TUREK, OSMAN STRAN						12	MARIJAN SMODE SANITETNI IZDELEK												
NAČRT						KEM. ELEMENT (AI)														
LUTKARKA FREYER						ŠVEDSKO SMUČIŠČE														
SESTAVIL: F. KALAN	OBDOBJE CLOVEŠKE PRAZGODOVINE	NEUSTVARJALNO UMETNIŠKO IZRAZANJE	GORSKI VZPON	VULKAN NA FILIPINIH	KEMIJSKA RAZTOPINA	SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	ZVONE KRZNAR	PERGAMONSKI KRALJ, ATAL	VELIKA MORSKA RIBA	ORANŽADA	ŠPANSKI NOGOMETAS (SERGIO)	ŠAHISTKA KUŠNIR		TLESKOT	AZIJSKA RASTLINA PRILOGA JEDEM Z ŽARA	5			28	
DEL IZPUŠNEGA SISTEMA				25								NAŠ FILOLOG (KAJETAN)		8						
ZDRAVILNA METODA ZABADANJA IGELE V TELO						19						SLIKARSKA DELAVNICA TENISAČ NASTASE				NAŠ ZGODOVINAR (NACE)	GLAS PRI STRELU STRAH PRI JAVNEM NASTOPI	1		
LISA		6					VIETNAMEC STANJE ULITEGA					18				NAŠ IGRALEC (JAKA) BIVŠI TV VODITELJ (MATJAŽ)				
RUSJANOV LETALO				FILMSKA ZVEZDA	NIČLA MOŠTVO, EKIPA							NAŠ GEOGRAF (LUDVIK) TEK V NARAVI			EDEN OD PLANETOV REKA V SIBIRIJI				TUNOVO MESO	SODNIK POROTNIK
NEON			STOJALO PEVKA KRALJ						GRŠKA CRKA ENA OD ELEKTROD				TEHNIKA OKRASNEGA VOZLANJA ČRNOMORSKI ZALIV						TANTAL OSEBA Z BRKI	
IZDELVALCI GODALIZ CREMONE						REKA V NEMČIJI DEDALOV SIN					NOVINARKA BATISTA ŠTADER SPOLNOST			26	AMERIŠKI KOMIK IN TV VODITELJ (JAY) MUSLIM. TEOLOG	DEŽNI OBLAK, NIMB	3			
VRSTA EKSPLOZIVA							DEL OBRAZA PREMAZ ZA KOVINO					ITAL. ITALEC KANTON V ŠVICI	23						BIOLOG HODALIC RIBIŠKA MREŽA	21
OZIRANJE				2	RIMSKI AMFITEATER NASTJA ČEH								STAROGR. LJUDSTVO ČRTOMIR DEBELJAK						SOLATNA TEKOČINA BRANE OBLAK	
PECELJ PRI GOBI	15			PLANTAŽA			20													9
JAPONSKA NABIRALKA BISEROV				ČRTICA										14						BAJTAR

Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200
www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 31. maja 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

DRUŽABNA KRONIKA

GORENJSKI KARPO

Karpo najdemo v grški mitologiji. To je tudi moško ime, tako so poimenovali tudi Jupitrovo luno, ki so jo odkrili februarja 2003. Karpo pa je tudi jadrnica, ki se bo junija z istoimensko ekipo gorenjskih zaljublencev v jadranje udeležila svetovnega prvenstva v jadraniu ORC Worlds Trieste 2017.

Alenka Brun

Simon Savski, Igor Eršte, Gregor Šivic, Marko Trebec, Oton in Aleš Hafner, Mitja Herak, Matjaž Beguš, Gregor Štefe, Tadej in Dušan Ušeničnik so imena regatne ekipe Karpo, ki bo poskušala na svetovnem prvenstvu v Trstu doseči najboljši rezultat. Vodja ekipe je Dušan Ušeničnik, ki je letos marca postal tudi predsednik Jadranskega kluba Loka Timing Škofja Loka, znotraj katerega najdemo tudi ekipo Karpo. Sicer na svetovno prvenstvo

odhajata dve posadki: Taia 2 in Karpo, ki se je odločila, da svojo regatno ekipo predstavi v priljubljeni Panorami Stara pošta v Kranju, na dogodku, kjer smo spoznali tudi rdečo in belo žlahtno kapljico posestva Monte Rosso. S tem so se jadranci nekako želeli zahvaliti tudi vsem svojim dosedanjim sponzorjem in morda spoznali tudi kakšnega novega.

»Svetovno prvenstvo bo potekalo v Trstu, v Tržaškem zalivu, konkretno v Muggi (Milje) med 30. junijem in 8. julijem. Vse se bo dogajalo v Porto San Rocco (pristanišču sv. Roka). Plovi bodo potekali po Tržaškem

zalivu,« razloži Dušan Ušeničnik, ki drugače na morju preživi na leto od sto do sto petdeset dni, tako da smo se pošalili, če bo na stara leta živel na barki.

Na začetku jih je vodil entuziazem, potem se je razvila posebna ljubezen, strast. »In če smo morali izbrati neko zasvojenost, je jadralsvo prava pot,« se nasmeje. V Jadranskem morju jih poznajo in tu spadajo v sam vrh jadralskih ekip. »Smo že stari mački regatnega polja.«

Tokat se bodo svetovnega prvenstva udeležili drugič. Prvič so se ga pred petimi leti, ko se je ta odvijal na

Cresu. Zasedli so 36. mesto med 136 ekipami, kar je odličen rezultat za amatersko ekipo, saj je na takem svetovnem prvenstvu veliko profesionalnih ekip, katerih letni proračun je lahko izjemno visok – milijon in več. Tega denarja karpovci seveda nimajo, se pa trudijo po svojih najboljših zmoglostih, da se lahko udeležijo tovrstnih, višje rangiranih tekmovanj.

Fantje prihajajo večinoma iz Gorenjske, njihova značilnost pa je, da so izjemno natančni jadranci. »Ne dopuščamo niti centimetra na regatnem polju in zato nas tudi cenijo.«

Predstavitve ekipe na odru so zaupali Moniki Tavčar.

Oglasil se je tudi kranjski župan Boštjan Trilar.

O Monte Rossu ste lahko povprašali Davorja Dubokoviča. Na fotografiji s soprogo Majo.

Denis Berra je skrbel, da na »jadralski« večer v kozaricah ni manjkalo priljubljene malvazije.

Regatna ekipa Karpo šteje v bistvu dvajset ljudi, vendar se na svetovno prvenstvo odpravlja jagodni izbor enajstih. Gre za fante z dobrim tekmovalnim predznanjem. Jadranje je timsko delo, kjer sta pomembni tudi posameznikova angažiranost in kolegialnost, za odstopanja ni prostora, saj mora ekipa na koncu funkcionirati kot eno.

VRTIMO GLOBUS

Portugalska balada osvojila Evrovizijo

Zmagovalec 62. evrovizijskega tekmovanja, ki je potekalo v Ukrajini, je postal predstavnik Portugalske, osemindvajsetletni **Salvador Sobral**. Ta je s pesmijo Amar Pelos Dois svoji državi priboril prvo zmago v zgodovini tekmovanja.

Umirjena pesem, pod katero se je kot avtorica podpisala njegova sestra Luisa, je prepričala tako strokovno žirijo kot tudi evropske poslušalce. Drugo mesto je zasedla Bolgarija, tretje pa Moldavija. Naš predstavnik Omar Naber se je častno poslovil v polfinalu.

Kate Hudson ima novega

Igralka **Kate Hudson (38)**, ki so ji še pred kratkim pripisovali razmerje z Bradom Pittom, je na premieri filma Snatched predstavila svojega novega, pravega fanta, glasbenika **Dannyja Fujikawa**. Kate, ki ima dva sinova z dvema rokerjema iz prejšnjih zvez, je v zvezi z Dannyjem od marca. »Vedno sem jo podpiral. Kate izbira dobre moške,« je povedal oče Kurt Russell, mami Goldie Hawn pa je dodala: »On je super, zelo poseben moški.«

Igralski par pričakuje prvega otroka

Zvezdnica **Katie Lowes (35)** in njen mož, igralec **Adam Shapiro** pričakujeta prvega skupnega otroka. »Deček bo. Izbrana nimava še prav nobenega imena,« je voditelju Jimmyju Kimmelu v šali zaupala bodoča mamica, ki pravi, da si Adam sina želi poimenovati po košarkarju LeBronu Jamesu, čemur pa igralka močno nasprotuje. Par se je poročil leta 2012.

Od sina zahteva milijone

Calvin Cooksey, čudaški oče pevca **Franka Oceana (29)**, zahteva od sina štirinajst milijonov dolarjev odškodnine zaradi obrekovanja. Pevca naj bi zapisal, da je oče, ko je Frank imel le šest let, uporabil homofobični pridevnik zaradi istospolno usmerjene natakariče in sina odpeljal iz restavracije. Frank pravi, da je pisal o sebi in svojih občutkih v zvezi s tragedijo v istospolnem nočnem klubu v Orlandu in s tem ni obrekoval svojega očeta.

Na 31. Alpskem večeru v Bohinjski Bistrici smo v predzvečerju Dvorane Danica srečali dve nasmejani Štajerki, sicer pevki ansambla Ekart: Barbaro Kolarič in Blanko Svenšek. / Foto: A. B.

N JAZ, MIDVA IN MI

Flamci in Valonci

MOJCA LOGAR

Zagotovo ste takoj ugabili, za koga gre. To so Belgijci. V istem dnevu sem imela v razredu Belgijce, naslednjo uro smo po posestvu vodili avstrijske profesorje, pa naj še kdo reče, da je delo v šoli ustaljeno in enolično. Belgijski študenti naravovarstva so tukaj na praksi (bili so na Cerkniskem jezeru, delali bodo v TNP-ju in tudi pri nas). Živijo na podeželju in terorizem se jih ni prav nič dotaknil. Ko vprašam naše dijake, kaj vas spominja na Belgijo, smo skupaj kaj kmalu našli: atomium pa sedež EU, vafliji, »pomfri«, praline in pivo. Belgija se je leta 1831 preprosto odcepila od Nizozemske in razglasila neodvisnost. To potezo so posnemali tudi drugi narodi, pa jim ni tako zlahka uspelo. Imajo tri uradne jezike: nizozemskega, francoskega in nemškega. Včasih so bili Valonci višji sloj, Flamci pa so bili bolj kmetje, danes je ravno obratno. V bližini Nizozemske živijo večji Flamci živijo bolje, imajo višje plače, celo med učitelji so razlike, saj je šolski sistem urejen po regijah, in ne na ravni države. Nekoč je boljše življenje prinašal premož. V tamkajšnja rudarska naselja so s trebuhom za kruhom odhajali tudi Slovenci (Škofja Loka je pobratena s krajem Maasmechelen v Belgiji). Flamci se ne strinjajo s kraljevino in bi imeli raje republiko, medtem ko Valoncem kraljevina ustreza. Belgija se je preprosto odcepila od sosednjih držav, ki so ji nadvladale, in kraljevsko družino

so izbrali na mitingu, skoraj bi rekli na volitvah ali razpisu, in ta družina je od tedaj njihov reprezentativni organ. Najbolj popularen šport poleg nogometa je hokej na travi, ki pa ga igrajo bolj bogati ljudje. Geografsko gledano je Belgija zelena, torej prevladujejo nižine, najvišji hrib v Ardenih je visok le dobrih 600 metrov. Najmanjša kmetija mora imeti sto krav in je velika od 200 do 600 hektarov. Za individualne uporabnike so prepovedali uporabo fitofarmacevtskih sredstev, kmetije pa strogo nadzorujejo. V eni drugi izmenjavi z Belgijci so nam povedali, da sami sebe imenujejo »little bastard« – male barabe, saj so majhna država, ki pa močno onesnažuje okolje. Nad Slovenijo so navdušeni, zlasti nad jama mi in raznoliko ter čisto gozdom in gorami, ki jih imamo na dosegu roke, kot imamo na dosegu roke morje in nižine.

Na koncu vprašam goste, ali bi dodali še kakšno zanimivost, pa se fant opogumi in reče, seveda, pozabili smo Waterloo, kjer je Napoleon dočkal svoj poraz. Napoleon je dočkal svoj vojaški poraz, ABBA pa je poraz posameznika ovekovečila v pesmi. In tako Belgijo pozna praktično vsak. Beseda z ust domačina je vredna več kot stotine prebranih knjig. Da bi šolski sistem na vseh nivojih temeljil na praksi in bi teorija bila zgolj ogrodje, vsebino in dušo pa bi dajale konkretne situacije.

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Soodvisno starševstvo

JANEZ LOGAR

Normalno je, da je otrok v celoti odvisen od svojih staršev. Doma dobimo hrano in streho. Brez tega ne moremo preživeti. Od prvega trenutka, od spočetja dalje se med starši in otroci plete posebna, nenadomestljiva, enkratna in neponovljiva vez. Ustvari se navezanost, ki je najprej biološko pogojena, istočasno pa se plete čustvena vez, ki jo bomo vedno nosili s seboj. Zato sta oče in mama za vsakega človeka najbolj pomembni osebi. Tudi če sta bila daleč od idealnih staršev, bomo hrepeneli po njihovi dobroti, ljubezni, spoštovanju ... – to hrepenenje bo še večje, če tega nismo dobili. Vemo, da nam to pripada samo zato, ker smo se rodili. Starši dajemo svojim otrokom tisto, kar smo dobili od svojih staršev. Kar nam ni bilo všeč, smo dolžni popraviti pri sebi in v svojih novih družinah. S tem v prvi vrsti dajemo darilo sami sebi in šele nato svojim otrokom. Čudno zveni, vendar ko damo svojim otrokom tisto, česar nismo dobili, naredimo največjo uslugo samemu sebi. Nam se poveča zadovoljstvo in sreča, otroci bodo pa vedno, vedno veseli, ko bodo imeli ob sebi srečne starše. Otroci so le naša posledica in barometer družinskega vzdušja.

Dokler starši skrbimo, da zadovoljujemo otrokove potrebe in skrbimo za meje, igramo vlogo zdravih staršev. Npr. dobro je, ko dopustimo, da otrok izbere igračo, in ne da mu mi vsiljujemo svojo; da mu damo toliko jesti, kot on hoče (njegova želja), in ne da ga posiljujemo, naj še je (da bo

posoda prazna in da bo zdrav in močan); dobro je, da otroka pustimo, da izbere svoja oblačila, in ne tistih, kot se nam zdi (četudi so malo bolj čudno oblečeni); da izbere šport sam, in ne tistega, ki ga nam ni uspelo izživeti ... Neupoštevanje otrokovih želja in potreb otroka zatre in je prepričan, da jih ne sme imeti. Tako bo vse življenje izpolnjeval želje in potrebe drugih, hkrati pa bo ves čas nezadovoljen.

Še hujše posledice imamo, kadar uporabimo otroka za zadovoljevanje lastnih čustvenih potreb. Npr. ko mami stiska, poljublja, boža otroka zato, ker je ona žalostna in nezadovoljna. Otroku seveda ne zna povedati, točno pa ve, da on ni na prvem mestu ter da ga mami uporabi za tolaženje sebe. Ali npr. ko bo jezen oče udaril otroka (ker je pač blizu in se ne zmore zoperstaviti njegovi agresiji) ter še npr. ko prestrašena mami govori otroku, da bosta že skupaj pokazala atiju, ker ga ni nič doma, ker je spet odšel, ker pije ... Namesto da bi bil otrok potolažen v svojem strahu, mora poslušati izlive strahu in jeze svoje matere.

Zato: »Ljudje, moj bog, usmilite se otrok, prosim vas, vseh otrok,« prepeva Adi Smolar. Otroku je prišel na svet kot nežno bitje, ki srka vse okoli sebe. Najbolj od očeta in mame, zato naj ti dve bitji najprej postaneta dobra in zavestna partnerja ali mož in žena.

Janez Logar je terapevt v zakonskem in družinskem centru Toplina v Kranju. e-pošta: janez.logar@toplina.net

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja – kosilo: juha iz belušev, goveji zrezki v omaki, dušen riž z grahom, zelena solata, skutna krema z jagodami; večerja: pica iz domače pečice, glavната solata po grško

Ponedeljek – kosilo: porova juha, goveja jetra s smetano, pire krompir, zelena solata; večerja: hrenovke na žaru, zeljnata solata s fižolom, lepinje

Torek – kosilo: telečja rižota z zelenjavo, rdeča pesa v solati, pečena jabolka z orehi in medom; večerja: njoki z zelišči, bela kava

Sreda – kosilo: testenine z zelenjavo in sirom, pečena piščančja bedra, mešana solata; večerja: palačinke z limoninim sokom, sadni čaj

Četrtek – kosilo: luštrekova juha, fižolove polpete s salamo, okisan krompir, jagodna kupa; večerja: ajdov mlečni močnik, domači prijatelj

Petek – kosilo: paradiznikov sok, postrvi po tržaško, krompir v kosih, zelena solata z naribanim korenjem; večerja: kuhani skutni štruklji z drobtinami, kompot

Sobota – kosilo: čevapčiči in piščančji ražnjiči na žaru, kumarična solata s krompirjem, ajvar, lutenica, lepinje; večerja: ocvrta zelena in sir, toast, hruške viljamovke

Goveja jetra s smetano

Potrebujemo: od 25 do 30 dag govejih (ali svinjskih) jeter, 2 žlici olja, 1 čebulo, pol žličke moke, malo paprike, majarona in sesekljane kumine, malo vode, 3 žlice kisle smetane, nekaj kapljic kisa, sol.

Očiščena jetra zrežemo na liste ali na majhne kocke in jih na olju prepražimo s sesekljano čebulo. Nato jih potresemo z moko. Ko tudi moko malo prepražimo, jetra začnimo, jih malo zalijemo in prevremo. Nazadnje pridamo smetano in kis. Šele potem jetra solimo.

Skutna krema z jagodami

Potrebujemo: pol kilograma jagod, sladkor po okusu, nekaj kapljic limoninega soka, 20 dag skute, limonino lupinico in sok, od 1 do 2 žlici mleka ali smetane, od 4 do 6 otroških piškotov.

Očiščene jagode zrežemo na rezine, zmešamo s sladkorjem in limoninim sokom ter nekaj časa mariniramo na hladnem. Pretlačeno skuto, limonino lupino in sok ter mleko ali smetano penasto zmešamo. V steklene skodelice položimo na dno zdrobljene piškote, dodamo marinirane jagode s sokom vred, povrh pa damo skutno kremo. Okrasimo jo s celimi jagodami.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Mehki goveji zrezki s krompirjem

ERIKA JESENKO

Goveje meso pogosto povzujemo s tem, da je žilavo in trdo, če le nimamo najboljšega, pet tednov zorenega kosa. Vendar če ga kuhamo počasi pri nizki temperaturi, bodo tudi drugi deli govedine tako mehki, da ne bomo potrebovali niti noža. Zraven govedine se najbolj prileže pražen krompir. Tega vsak pripravi malo drugače, na svoj način. Pri nas najbolj tekne po spodnjem receptu.

Za pripravo govejih zrezkov v omaki potrebujemo: 4 goveje zrezke, 1 žlico gorčice, 1 večjo čebulo, poper, sol, 1 šopek peteršilja, 1 žličko majarona, 1 žličko rožmarina, 2 žlici olja.

Zrezke na obeh straneh na rahlo potolčemo, posolimo in popramo. Premažemo jih z gorčico. V posodi na olju na obeh straneh popečemo zrezke. Čebulo olupimo ter jo narežemo na krhlje in jo razporedimo po zrezkih. Posodo pokrijemo in pri nizki temperaturi kuhamo eno uro. Po eni uri potresemo z začimbami, premešamo in počasi kuhamo še eno uro. Postrežemo s praženim krompirjem ali z drugo primerno prilogo.

Nasvet: Zrezki naj bodo malo bolj debeli – vsaj 1 centimeter. Ker samo meso da od sebe velike količine vode, ga nam ni treba nič zalivati. Na koncu

lahko prilijemo nekaj vode ali jušne osnove, če želimo večjo količino omake. Uporabimo lahko tudi belo vino, ki poskrbi še za boljšo aromo in okus. Če imamo

LAHKE JEDI

možnost, uporabimo sveže začimbe.

Za pripravo praženega krompirja potrebujemo: 6 večjih krompirjev, 1 čebulo, 1 žlico ocvirkov v masti, pol

žličke soli, pol žličke mlete rdeče paprike, ščepec popra, 1 šopek peteršilja.

Krompir skuhamo v vodi ter skuhanega olupimo. Narežemo ga na kolobarje. Čebulo olupimo in nasekljamo. V posodi raztopimo mast z ocvirki ter na njej prepražimo čebulo. Postopoma dodajamo pripravljen krompir in ga tlačimo s pomočjo kuhalnice. Posolimo, začnimo s poprom, z rdečo papriko in peteršiljem.

Nasvet: Krompir se pogosto kuha že olupljen in narezan, vendar tako izgubi veliko hranljivih snovi. Ocvirkovo mast lahko po želji nadomestimo tudi z drugo maščobo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE**Praznovanje na Svetem Joštu nad Kranjem**

Kranj – V mesecu maju Župnija Kranj Šmartin pripravlja tri dogodke na Sv. Joštu nad Kranjem. Jutri, v sredo, 17. maja, bo ob 17. uri maša v čast sv. Jošta, v nedeljo, 21. maja, bo ob 10. uri romarska maša ob 6. velikonočni nedelji, v ponedeljek, 22. maja, pa bo ob 17. uri prošnja procesija in maša pred vnebohodom.

Predstavitve pesniške zbirke Martina Kadivca

Milje – Izšla je pesniška zbirka prof. Martina Kadivca z ilustracijami Marinke Štern. Avtorja bosta knjigo predstavila v četrtek, 18. maja, ob 19.30 v Hiši čez cesto Pr' Franč, Milje 11. V kulturnem programu bodo nastopili recitatorji in pevci Hiše čez cesto.

Zaključek bralne značke za odrasle

Tržič – V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja bo danes, v torek, 16. maja, ob 19. uri ob zaključku bralne značke za odrasle večer recitala in glasbe. Slavica Tesovnik je vsestranska umetnica in ustvarjalica. Glasbenica (kantavtorica), pesnica in slikarka bo z glasbenim recitalom in pomočjo multivizije Lada Jakše, glasbenika, skladatelja filmske glasbe in fotografa, predstavila knjigo Naročje spirale.

Zelemenjava in koristni nasveti

Tržič – V tednu vseživljenjskega učenja Knjižnica dr. Toneta Pretnarja skupaj s koordinatorko prireditve Ljudsko univerzo Tržič vabi v soboto, 20. maja, od 9. do 12. ure v večnamenski prostor knjižnice na Zelemenjavo. Menjavala se bodo seme na za poletno in jesensko setev, sadike, spomladanski pridelek, domače marmelade, vložena zelenjava, domači čaji, zelišča, vrtnarske knjige, recepti in doma pečene dobrote. V sklopu dogodka bo med 10. do 11. uro predavanje Natalije Brumen Koristni zeliščni nasveti.

Dobrodelno v Sebenjah

Sebenje – Krajevna skupnost Sebenje v soboto, 20. maja, vabi na dobrodelno prireditev, s katero bodo zbirali prispevke za izgradnjo dvigala za Bogdana Skumavca iz Žiganje vasi, hkrati pa želijo s prireditvijo proslaviti nakup parcel za

nogometno igrišče. Ob 14. uri se lahko udeležite pohoda po Poti treh zvonov, ob 16. uri bo nogometni turnir med ekipami iz Krajevne skupnosti Sebenje, nato pa bo sledilo družabno srečanje z lokalnimi glasbeniki, Ansambлом Vaški trio in skupino Dobra letina. Člani Prostovoljnega društva Podljudelj pa bodo z gasilsko parado in veselico v soboto počastili pridobitev novega gasilskega vozila.

Gasilska parada

Podljudelj – Člani Prostovoljnega društva Podljudelj prirejajo gasilsko parado in veselico v soboto, 20. maja, z začetkom ob 17. uri. Parada bo potekala pred Domom krajanov Podljudelj in v njem. S tem dogodkom želijo počastiti sprejem novega gasilskega vozila za moštvo.

V Hiši čez cesto

Milje – V četrtek, 18. maja, ob 19.30 bo v Hiši čez cesto na Miljah 11 predstavitev nove pesniške zbirke Vaški obrabi pesnika Martina Kadivca in ilustracij slikarke Marinke Štern. Dogodek bo popestren s petjem ljudskih pevcev. Vsak udeleženec bo za darilo dobil predstavljeno pesniško zbirko. Ker dogodek sovпада s tednom ljubiteljske kulture, bo župan občine Šenčur Ciril Kozjek posadil voščenko, avtohtono slovensko sorto jablane.

Klepeta o tovarni Almira

Radovljica – Mestni muzej Radovljica vabi jutri, v sredo, 17. maja, ob 10. uri v Šivčevo hišo v Muzejsko kavarno. Tema kavarniškega klepeta bo tudi tokrat tovarna Almira.

Planine v Alpah

Rateče – Ob Tednu družine bo v četrtek, 18. maja, ob 18. uri v Kajžnkovi hiši muzejski večer s predavanjem Planine v Alpah. Predavali bosta Špela Ledinek Lozej in Saša Roškar.

Mednarodni muzejski dan

Radovljica – Osemnajstega maja muzeji po vsem svetu praznujejo Mednarodni muzejski dan. V tem mesecu se bodo v slovenskih muzejih zvrstili številni dogodki in tudi v Muzejih radovljiške občine so poleg brezplačnega vstopa v muzeje pripravili zanimiv otroški program. V četrtek, 18. maja, bo na sporedu lutkovna improvizacija Čebelica Cvetka in njena družina in delavnica Lov za zakladom po starem mestnem jedru Radovljice. Obvezne so prijave na mro@mro.si.

Za otroke

Preddvor – V soboto, 20. maja, bo ob 10. uri v TIC-u bralna urica z zgodbico Mojca Pokrajculja.

Jesenice – V jeseniški knjižnici bodo danes, v torek, 16. maja, nemške urice ob 17. uri, jutri, v sredo, 17. maja, bodo ustvarjalne delavnice ob 17. uri, v četrtek, 18. maja, bo ura pravljic ob 17. uri, v petek, 19. maja, bo Brihtina pravljica dežela za tiste otroke od četrtega leta, ki ta čas niso v vrtcu, ob 10. uri.

IZLETI**V Strunjan**

Kranj – Gorenjska podružnica Društva za zdravje srca jutri, v sredo, 24. maja, vabi na spomladanski izlet s kopianjem v bazenih v Strunjan. Avtobus bo odpeljal izpred Sloge v Kranju ob 8. uri, vrnitev bo v večernih urah. Prijave do petka, 19. maja, sprejema Inge Sajovic po telefonu številka 030 673 541.

Na srečanje gorenjskih upokojencev pohodnikov

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet na srečanje gorenjskih upokojencev pohodnikov, in sicer v petek, 26. maja, z odhodom ob 7.30 izpred Globusa. Izlet je primeren za planince in pohodnike, hoje bo za tri ure. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 22. maja, do 9. ure.

Na Borovje nad Dovjim

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 1. junija, na planinski izlet na Borovje nad Dovjim (1476 m). Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Srednje težke planinske hoje bo do tri ure in pol. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 29. maja.

Pohodniški izlet v Dobrovo v Brdih

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 8. junija, na pohodniški izlet v Dobrovo v Brdih. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Creine. Lahke pohodne poti bo do tri ure in pol. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 5. junija.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 23. maja, na srednje zahteven kolesarski izlet na relaciji Kranj–Naklo–Tržiška Bistrica–Kovor–Podbrezje–Kranj. Odhod bo ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici.

Na Jerebičje v Karavankah

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 27. maja, na planinski izlet na Jerebičje v Karavankah. Hoje po lažjem brezpotju bo za štiri ure. Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa v Kranju bo ob 6.30. Ne pozabite na osebni dokument zaradi prestopa meje. Prijave in informacije sprejemajo v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro ali pri vodniku Milanu Čeliku po tel. 031 418 146.

Pohod in ogled Hidroelektrarne Moste

Kranj – Društvo diabetikov (DD) Kranj vabi svoje člane na pohod, ki ga pripravlja DD Jesenice v soboto, 20. maja. Pohod bo potekal do Hidroelektrarne Moste, kjer bo sledil ogled. Nadaljevanje sledi na Jesenicah v restavraciji Kazina s kosilom, druženjem in zabavnim programom. Zbirno mesto bo pred Ljudsko univerzo v Kranju ob 8.15. Prijave do srede, 17. maja, sprejemajo v pisarni DD Kranj po tel.: 04 202 8310 ali Ivan 031 485 490, za DD Jesenice pa Čazim Babič, tel.: 041 909 961.

S kolesi do Komende

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 18. maja, na kolesarjenje na relaciji Naklo–Šenčur–Požen–Komenda–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred doma upokojencev Naklo.

PREDAVANJA**Kako po ločitvi začeti na novo**

Kranj – Zakonski in družinski center Toplina vabi v petek, 19. maja, ob 18. uri v svoje prostore na Cankarjevi 3 na predavanje z naslovom Kako po ločitvi začeti na novo. Na predavanju bodo osvetlili proces okrevanja po ločitvi tako pri odraslih kot otrocih, prikazali primere dobre prakse ter se dotaknili posledic nedokončanega okrevanja. Obvezne so prijave na: alenka.lanz@toplina.net.

OBVESTILA**Medgeneracijske prireditve**

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo v četrtek, 18. maja, ob 18. uri delavnica Berimo s srcem, v petek, 19. maja, bo ob 18. uri družabni večer s tombolo, v soboto, 20. maja, bo predavanje Kje se skrivajo zaposlitvene priložnosti. Na Občini Cerklje bo danes, v torek, 16. maja, ob 18. predavanje Stop stresu, kronični utrujenosti in izčrpanosti. V Domu Taber bo jutri, v sredo, 17. maja, ob 18. uri delavnica Somatski gibi. V TIC-u Preddvor bo danes, v torek, 16. maja, ob 10.15 Umovadba za starejše, v petek, 19. maja, pa se bo ob 13. uri začel začetni tečaj računalništva za starejše. V četrtek, 18. maja, bo na dvorišču gradu Dvor

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55,
1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Avtomehanik m/ž (Kranj)

V svoj kolektiv sprejemamo novega sodelavca za delovno mesto avtomehanik za opravljanje avtomehaničnih del, tudi zahtevnejših. Pričakujemo najmanj IV. stopnjo poklicne izobrazbe avtomehanik, avtoserviser, avtoelektričar. Prednost imajo kandidati z izkušnjami servisiranja vozil. Redno plačilo in urejene delovne razmere. Avto Močnik, d. o. o., Britof 162, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 25. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Samostojni strokovnjak za nabavni marketing m/ž (Kranj)

Iščemo dva kandidata, in sicer za področji: Elektromehanske komponente in Elektronske komponente. Iskraemeco, d. d., Savska Loka 4, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 21. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovnjak v računovodstvu m/ž (Kranj)

Želimo, da imate naslednje kompetence: najmanj VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri, vsaj 5 let delovnih izkušenj v računovodstvu in pripravi bilanc, aktivno znanje angleškega jezika (govorno in pisno), znanje drugega tujega jezika je prednost. Iskraemeco, d. d., Savska Loka 4, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 8. 6. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Poslovodja in prodajalec m/ž (Kranj)

K sodelovanju vabimo predvsem dinamične, komunikativne in ambiciozne sodelavce z odličnimi prodajnimi in komunikacijskimi sposobnostmi, željo po konstantnem učenju, s timskim duhom in pozitivno naravnostjo, z aktivnim znanjem slovenskega jezika. Cloudy, d. o. o., Stegne 13a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 22. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Maser m/ž (Kranjska Gora)

Ključne delovne naloge: izvajanje masaž in terapij, odgovornost za materialno slovanje, skrb za red in čistočo, izvajanje in upoštevanje vseh navodil in zahtev za zagotavljanje varnega dela, varovanja okolja in premoženja. Hit Alpinea, d. d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora. Prijave zbiramo do 21. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvojni inženir – področje Dostop (Access) m/ž (Kranj)

Pričakujemo: znanje programskega jezika C/C++, poznavanje real-time Operacijskih Sistemov (Linux), programiranja v Linux jedru, poznavanje metod učinkovitega kodiranja (koda, pisana na način, da omogoča skalabilnost, unit testiranje) ... Iskratec, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 11. 6. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komercialist prodajni inženir m/ž (Jesenice)

Zadolženi boste za: skrb za razvoj in trženje nerjavnih varilnih materialov, dajanje ponudb kupcem z vsemi potrebnimi dodatnimi informacijami s pomočjo in komunikacijo z ostalimi službami v podjetju, aktivno promoviranje in izvajanje prodajnih strategij, sodelovanje pri organiziranju in vodenju poslovanja s ključnimi kupci s ciljem povečanja zadovoljstva in obsega sodelovanja... SIJ Elektrode Jesenice, d. o. o., Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 30. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajni svetovalec na terenu m/ž (Ljubljana)

Vas privlači samostojno in raznoliko delo na terenu? Si želite postati del mlade in dinamične ekipe, ki s sodobnimi tehnologijami in svežimi idejami soustvarja prihodnost energetike? Iščemo zunanje sodelavce za izvajanje terenske prodaje električne energije in ostalih energentov ter pridobivanja kupcev na področju Slovenije. Energia gas and power, d. o. o., Dolenska cesta 326, 1291 Škofljica. Prijave zbiramo do 11. 6. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec m/ž (Kranj, Škofja Loka, Menges)

Kaj lahko pričakujete? Ste v ospredju našega poslovanja in z nasmehom opravljate svoje delo. Vedno pozdravite in ogovorite kupca ter pokažete interes za njegove potrebe. JYSK, d. o. o., Tovarniška cesta 10a, 8250 Brežice. Prijave zbiramo do 24. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovnjak v računovodstvu m/ž (Kranj)

Želimo, da imate naslednje kompetence: najmanj VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri, vsaj 5 let delovnih izkušenj v računovodstvu in pripravi bilanc, aktivno znanje angleškega jezika (govorno in pisno), znanje drugega tujega jezika je prednost ... Iskraemeco, d. d., Savska Loka 4, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 8. 6. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Direktor zavoda Turizem Bled m/ž (Bled)

Na razpisano delovno mesto se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo zakonske in naslednje pogoje: univerzitetna izobrazba ali magisterij stroke (druga bolonjska stopnja), izkušnje na področju trženja in promocije, organizacijske sposobnosti, aktivno znanje angleškega in nemškega jezika, delovne izkušnje s področja turizma. Turizem Bled, Ljubljanska 27, 4260 Bled. Prijave zbiramo do 5. 6. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik surovin m/ž (Kranj)

Opis del: sprejem, skladiščenje, priprava in izdaja surovin in embalaže za pekovo proizvodnjo, prevzem in oddaja zamrznjenih izdelkov, naročanje surovin in skrb za zaloge, izvajanje inventur, vodenje skladiščne evidence. Don Don, d. o. o., Gasilska cesta 2, 1290 Grosuplje. Prijave zbiramo do 21. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kontrolor v proizvodnji m/ž (Cerklje na Gorenjskem)

Na delovnem mestu kontrolor v proizvodnji boste odgovorni za: vodenje in nadziranje proizvodnih in varilnih procesov, izvajanje procesne in končne izhodne kontrole kakovosti polizdelkov in izdelkov, pravočasno ugotavljanje odstopanja kvalitete in izločanje slabih izdelkov, izvajanje in obvladovanje kontrolnih meritev in priprava poročil po procesu merjenj ... Kovinc ključavničarstvo, d. o. o., Lahovče 87, 4207 Cerklje pri Gorenjskem. Prijave zbiramo do 15. 5. 2017. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

ob 10. uri start pohoda ob kulturni in naravni dediščini. V Domu krajanov Šenčur bo danes, v torek, 16. maja, ob 9. uri pogovorna skupina za starejše Lepa beseda lepo mesto najde. Obvezne so prijave na 041 724 134 ali mck-prijava@luniverza.si.

Odrpta pevska vaja MePZ A. T. Linharta

Radovljica – Pevsko vajo, odrpoto za javnost, organizirajo pevke in pevci Mešanega pevskega zbora A. T. Linharta iz Radovljice jutri, v sredo, 17. maja, od 19. do 21. ure v avli Osnovne šole F. S. Finžgarja v Lescah. Vabijo, da pridete, prisluhnete, in se jim modra v prihodnje pridružite.

KONCERTI

Dobrodelni koncert v Cerkljah

Cerklje – Župnija Cerklje na Gorenjskem vabi na dobrodelni koncert Biti dar, ki bo v petek, 19. maja, ob 20. uri v cerkvi Marije Vnebovzete v Cerkljah. Nastopilo bo šest cerkljanskih pevskih zborov, Godba Cerklje, gostujoča skupina Abend iz Litije ter povezovalac Matjaž Merljak. Z zbranimi prostovoljnimi darovi želijo pomagati pri sanaciji nedavno pogorele župnijske dvorane.

Gorenjski upokojenci pojejo

Škofja Loka – Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske in Društvo upokojencev Škofja Loka vabita na revijo pevskih zborov Gorenjski upokojenci pojejo, ki bo v soboto, 20. maja, ob 16. uri v Osnovni šoli Ivana Groharja v Škofji Loki, Podlubnik 1. Vstop bo prost.

LOTO

Rezultati 39. kroga – 14. maja 2017
3, 17, 20, 25, 35, 36, 37 in 5

Loto PLUS: **1, 2, 6, 14, 18, 28, 31 in 30**
Lotko: **1 1 3 7 2 2**

Sklad 40. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 40. kroga za PLUS: **1.010.000 EUR**
Sklad 40. kroga za Lotka: **244.000 EUR**

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke **Media Butik**, ki je bila objavljena v časopisu Gorenjski glas, v petek, 5. maja z geslom VIKEND ZABAVEV PREDDVVORU, ki prejmejo vstopnico za Dalmatinski večer so: **Marija Panjtar** z Blejske Dobrave, **Danica Mertelj** iz Mojstrane in **Franc Urbanček** iz Šenčurja. Nagrajenecem čestitam.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Priznani vrtnar in poznavalec rastlin Matic Sever nas navduši za prelepe zasaditve v posodah. Z zelo bogatim slikovnim materialom predstavi zanimive sodobne načine kombiniranja različnih cvetočih in zelenih rastlin v posodah za vse štiri letne čase ter opiše karakteristike posod iz različnih materialov. Posode z izjemnimi zasaditvami bomo postavili pred vhod, na vrt, teraso, balkon ...

Cvetoče posode

144strani, 170x 235 mm, mehka vezava.
Cena knjige je **16 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

HIŠE

PRODAM

V DELNICAH pri Poljanah prodamo samostojno enodružinsko hišo, ki je služila kot vikend, s stanovanjsko površino 87 m², na lepi razgledni lokaciji, z garažo, parkiriščem in vrtom, tel.: 04/512-51-22, 041/640-163

17001663

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OHRANJEN družinski avto Xsara Picasso diesel 2.0, letnik 2003, redno servisiran, nov akumulator, prtljažnik, dodatno nove letne gume na litih platiščih, tel.: 031/716-320

17001679

PEUGEOT 206 1.1, letnik 2002, 114.000 km, prevoženo 114.000 km, 5 vrat, srebrne barve, 1. lastnik, lepo ohranjen, cena po dogovoru, ogled zvečer, tel.: 031/392-909

17001604

STANOVANJSKA OPREMA

OSTALO

PRODAM

KOMPLET 2 odevj in 2 vzglavnikov, novo, za polovično ceno, tel.: 04/25-22-876, 040/312-887

17001670

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, križev pot, 130 x 100 cm. Izjemna tehnična in sporočilna vrednost, tel.: 040/567-544

17001605

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770

17001665

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI voziček, zlojljiv, cena 20 EUR, nekaj stvari tudi podarim, tel.: 041/284-209

17001668

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

PSA mešančka podarim dobrim ljudem, tel.: 040/646-124

17001646

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

STAREJŠI traktor, lahko Štajer, tel.: 031/604-918

17001680

TRAKTOR Zetor, IMT, Ursus, Deutz, Univerzale, Štore ali TV ter ostalo kmetijsko mehanizacijo in viličarja, tel.: 031/562-809

17001559

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, lahko tudi v okvari, tel.: 031/500-933

17001531

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČI fižol češnjevcev v zrnju, tel.: 041/851-096

17001678

KRMNI krompir, tel.: 051/641-172

17001673

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKA simentalca, starega 6 mesecev, teža cca 230 kg, tel.: 041/450-680

17001676

BIKCA, starega 1 leto, CK/LS, ekološka reja, tel.: 051/630-017

17001667

ČB bikca, starega 14 dni, in **ČB teličko**, staro 2 meseca, tel.: 04/25-03-043, 031/210-494

17001675

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, bele, grahaste ter purani, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113

17001511

PETELIN, velik, družaben, črn spodaj, bež zgoraj, 4 kg, skrbi za kure, tel.: 031/634-605

17001664

ZAJCE za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 040/728-157

17001666

ZARADI preusmeritve prodam pašno kravo, brejo telico in teleta po izbiri, možna dostava, tel.: 041/211-602

17001662

KUPIM

ODKUP živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v nekaj dneh – nove višje cene. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

17001510

OSTALO

PRODAM

SENO v kockah, tel.: 070/318-597

17001672

SUHE kocke sena, okrogle silažne bale, bager Takeuchi 145 z planirko in kladivom, tel.: 041/762-562

17001671

ŽAGOVINO, tel.: 040/240-770

17001669

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA Kunstelj 1873, d.o.o., Gorenjska c. 9, Radovljica zaposli pomočnika v kuhinji m/ž. Delo je v popoldanski izmeni. Več informacij na 040/212-686. Pisne prijave na info@kunstelj.si.

17001571

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po fachu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toveča Culaja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RESTAVRACIJA Okarina na Bledu zaposli natakara/ico. Odlično plačilo. Okarina Etno, d.o.o., Koritenska c. 18, Bled, tel.: 041/632-369

17001651

ZA DELO v telefonskem studiju zaposlimo tri mlajše upokojenke. Laval, d.o.o., Sp. Duplje 96, Duplje, tel.: 040/130-054

17001653

DELAVCA (kovinarja), za delo v proizvodnji zaposlim. Zaželene delovne izkušnje. Delo je za določen čas, z možnostjo podaljšanja v nedoločeno. Kovinostrugarstvo Brenkuš Matjaž, s.p., Zavasvska 31b, Kranj, tel.: 041/719-097

17001652

IŠČEMO delavca m/ž, za delo na CNC krivlinnih strojih. KLAS METAL, d.o.o., Sp. Brnik 28a, Cerklje, tel.: 04/25-25-275

17001677

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741

17001220

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

17001561

BARVANJE fasad, napuščev, slikopleskarska dela, izolacijske fasade, ugodno. Allmont - Mladen Sedlanec, s.p., C. ob ribniku 26, Miklavž, tel.: 070/348-899

17001575

Podjetje **KOMPAS HOTELI BLEDE**, d.d., upravitelj dveh hotelov na Bledu, zaposli dva kuharja za nedoločen čas, in sicer:

NAMESTNIKA VODJE KUHINJE (m/ž) za delo v hotelski restavraciji Lovca z a la carte ponudbo,

KUHARJA, VODJA IZMENE KUHINJE (m/ž) za delo v kuhinji hotela Kompas.

Zaželene večletne delovne izkušnje, samostojnost, iniciativnost, urejenost, komunikativnost, odgovornost. Oddaja vlog na naslov karmen.ambrozic@kompas-lovec.com.

KOMPAS HOTELI BLEDE, D.D., CANKARJEVA CESTA 2, BLEDE

Čprav tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja v nas živi, povsod te slišimo mi vsi, med nami si.

Nepričakovano je za vedno zaspala naša draga mami, babica in prababica

ANICA RUP
roj. 19. 6. 1934 na Hotavljah

Od nje se bomo poslovili v sredo, 17. maja 2017, ob 14. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči hčerki Jurka in Zvonka z družinama

*Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljal v tišini.*

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 85. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, praded, brat in tast

JANEZ ŠIFRAR
Grogcov Janko iz Selc

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 18. maja 2017, ob 16. uri na pokopališču v Selcih. Žara bo v tamkajšnji mrliški vežici od srede od 14. ure dalje.

Žalujoči vsi njegovi

ANKETA

Na vrtu letos raste počasneje

MAJA BERTONCELJ

V Smledniku je bila v soboto prireditev Flancanje, že štiri najsta po vrsti. Vsako leto je več ljudi, ki pridejo izmenjat sadike in tudi nasvete. Ti so dobrodošli, sploh ko vrtnarjem večkrat ponagaja vreme. Kako na rast na vrtu vpliva letos?

Ivan Špenko, Hraše:

»Rad vrtnarim. Z ženo sva prinesla sadike buč in kumar, vzela sva paradižnik in papriko. Na vrtu letos raste počasneje, imava pa rastlinjak, zelenjavo sva pred pozebo zavarovala tudi s kopreno.«

Majda Zor, Dragočajna:

»Veliko sem na vrtu in letos sem prvič prišla na izmenjavo sadik. To je krasna prireditev. Zelenjavo imam pokrito, na prosto "flancam" po ledenih možeh. Za zdaj mi vse dobro uspeva.«

Andreja Burja Čerin, Moše:

»Organizatorji smo s Flancanjem zelo zadovoljni. Prišlo je okrog sto dvajset ljudi, ki so izmenjali več kot petsto sadik. Pri vrtnarjenju se je treba prilagajati vremenskim razmeram, imeti izkušnje.«

Ana Bahar, Smlednik:

»Zanimivo mi je delati na vrtu. Najbolj všeč mi je, ko so zrele jagode in jih lahko sproti pobere. Rada imam tudi domačo zelenjavo, vem, da je boljše kot tista iz trgovine. Je pa na vrtu veliko dela.«

Fani Sešek, Smlednik:

»Pri vrtnarjenju je treba spremljati vreme in se prilagajati. Najpomembnejše je, da imamo domače, zdravo seme, ki je prilagojeno na naše razmere. Letos vse raste počasneje, saj je prehladno.«

Stoletnica zaplesala z županom

Sto let je praznovala Terezija Caserman iz Preske. »Leta so hitro minila. Kaj je recept? Delati je treba. Pa znati se tudi poveseliti,« je dejala nasmejana stoletnica.

MAJA BERTONCELJ

Preska – V Preski pri Medvodah so konec preteklega tedna postavili visok mlaj z napisom 100. Sto let je namreč v nedeljo dopolnila njihova najstarejša sokrajanka Terezija Caserman. Praznovanje so ji pripravili v soboto zvečer. Začelo se je s svečo mašo v tamkajšnji župnijski cerkvi, ki jo je daroval ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Franc Šuštar, sledila pa je pogostitev v prostorih pastoralnega doma v Preski. Slavljenci je v imenu Občine Medvode čestital župan Nejc Smole, s katerim sta celo zaplesala, v imenu KS Preska - Žlebe predsednik Mirko Verovšek, v imenu Karitas Preska pa predsednica Ivanka Šušteršič.

Nasmejana stoletnica Terezija Caserman / Foto: Maja Bertoncelj

Terezija Caserman (dekliško Kotnik) se je rodila 14. maja 1917 v vasi Dane pri Cerknici. Pri petnajstih je odšla v Cerklje, kjer je dobila službo. Od tam jo je delo peljalo na Vrhniko. Leta 1941 se je poročila z Alojzom in se

preselila k njemu v Podpeč pri Brezovici. Imel je krojaško obrt in Terezija mu je pomagala. V Presko sta se preselila leta 1953, potem ko sta zgradila hišo. Rodila sta se jima dva sinova: Jože, s katerim skupaj živita, in Rajko, ki

je že pokojni. Ima dva vnuka in tri pravnuke. Vdova je že 28 let. Kot pravi, ji je sto let hitro minilo, pravzaprav prehitro. »Zdi se mi, da jih je bilo kar na enkrat sto. Upam, da jih bo še kaj. Rada bi še živela, če mi bo le zdravje služilo, da bom še lahko hodila,« je povedala ob našem obisku. Leta še dobro skriva. Hodi s pomočjo hojice, zdravil skorajda ne potrebuje, spodaj ime še vse svoje zobe. In kar je najpomembnejše,

je nasmejana in dobre volje. »Dobra volja je pri njej recept za tako dolgo življenje. Veliko je ima,« je pojasnil njen sin Jože, ki skrbi zanjo. Terezija pa je dodala: »Pa delati je treba. Tako rada bi še delala na vrtu, pa ne gre več.«

Pri stotih letih je dočakala tudi svoj prvi mlaj, ki so ga ji postavili pred hišo. »Zvečer nisem šla pogledat, danes pa sem že bila zunaj. Vesela sem,« je povedala. Kljub starosti je kar čila, le sliši slabše.

»Zdi se mi, da jih je bilo kar naenkrat sto. Upam, da jih bo še kaj. Rada bi še živela, če mi bo le zdravje služilo, da bom še lahko hodila,« je povedala stoletnica Terezija Caserman.

Purgarji med najbolj brani

Drevi zaključna prireditev pete sezone bralne značke za odrasle

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Zaključna prireditev že pete sezone bralne značke za odrasle v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču bo danes ob 19. uri v veliki dvorani na Balosu. Mentorica bralne značke za odrasle Sabina Šolar je povedala, da je v zadnji sezoni sodelovalo 75 bralk in bralcev, 47 jih je bralno značko zaključilo. »Prebrali so 982 knjig. Jožef Rožič je prebral kar 77 naslovov, na drugo mesto se je uvrstila Antonija Rejc s 73 naslovi.« Letos so nabor razširili še na področje strokovnih del, poleg tujih in domačih del ter poezije. Tako so imeli na seznamu kar 147 naslovov, med katerimi so bralke in bralci lahko izbirali. »Najbolj brani med tujimi avtorji sta bili knjigi Nena vadna bralka (Alan Bennett) in Anna, Hanna in Johanna (Marianne Fredriksson), med domačimi avtorji knjigi

Purgarji (Mimi Malenšek) in Srčne pege (Florjan Lipuš), v poeziji pa V sotočju Bistrice in Mošenika (Tone Pretnar). Med strokovnimi deli je bilo največ zanimanja za Ženske, ki tečejo z volkovi (Clarissa Pinkola Estés) in Velikani Himalaje (Viki Grošelj),« je povzela Sabina Šolar in postregla še z enim zanimivim podatkom: »Najbolje ocenjene knjige v posameznih kategorijah so bile Dva koraka po mokri miški (Anne-Dauphine Julliand), Velikani Himalaje, Purgarji, Olje na balkonu (Avgust Demšar), Strah za metulje v nevihti (Feri Lainšček) in V sotočju Bistrice in Mošenika.« Na nocojšnji prireditvi bo kantavtorica, pesnica in slikarka Slavica Tesovnik z glasbenim recitalom in s pomočjo multivizije Lada Jakše, glasbenika, skladatelja filmske glasbe in fotografa, predstavila knjigo Naročje spirale.

Ob svetovnem tednu družin

Kranj – V domu krajanov na Primskovem bo ob svetovnem tednu družin v četrtek, 18. maja, ob 17.30 prireditev Bogatija naše soseske. Organizator, Krajevna skupnost Primskovo, bo praznik družin bogatila z ljudsko pesmijo in plesi različnih kulturnih tradicij – od slovenske, albanske, bolgarske do srbske, makedonske ... Nastopili bodo otroci iz Osnovne šole Simona Jenka Kranj, Podružnične šole Primskovo, otroška folklorna skupina Pastirčki, Kulturno društvo Brdo, Makedonsko kulturno društvo Sv. Ciril in Metod Kranj. Prireditev sta oblikovali akademska igralka Andreja Stare in vodja Podružnične šole Primskovo Mojca Bertoncelj.

Predstavili bodo projekte obnove ceste v Sorico

Sorica – Občina Železniki in Direkcija RS za infrastrukturo vabita občane Krajevne skupnosti Sorica na predstavitev projektov, povezanih z rekonstrukcijo regionalne ceste Sorica-Področje, ki bo v četrtek ob 17. uri v Groharjevi dvorani v Sorici. Direkcija namerava letos in prihodnje leto izvesti rekonstrukcijo treh odsekov, in sicer pod vasjo Sorica, križišče v Področju ter odsek od križišča do obnovljene ceste v smeri Sorice.

vremenska napoved

Danes, jutri in v četrtek bo večinoma sončno in suho vreme. Ponekod bo predvsem v sredo pihal veter vzhodnih smeri.

